Sâmbătă, 29 Iulie, s'a încheiat *"Săptămâna Câmpului Românesc"*, organizat de *"Asociaţia Culturală Română"*, din Hamilton, Canada. Tema simpozionului din acest an a fost *"Românii de afara României"*; în fapt, s'a discutat despre *exil şi diaspora*, despre relaţiile dintre exilul românesc şi oficialităţile din ţară, despre teritoriile ocupate (Basarabia, Bucovina, Herţa), despre marile comunităţi româneşti din preajma României, dar şi despre cele din Europa occidentală sau America.

S'au prezentat şi lansat cărţi, cea mai importantă fiind lucrarea în două volume a D-lui Aurel Sergiu Marinescu (New York) - *"Înainte şi după Dictatul dela Viena"* - care a pus în lumină multe documente inedite, provenind din arhiva Legaţiei române din Lisabona (aflată în păstrarea autorului cărţii), din arhive americane şi româneşti. Au fost primite cu interes şi volumele *"Downtown, Brăiliţa, via '89"* de marele sculptor Nicăpetre (Toronto) şi *"Cititor în exilul creator"* de George Băjenaru (Boston).

Dovada faptului că *"Românul e născut poet"* o reprezintă fabuloasa reuşită a familiei preotului Ichim (Kitchener), care a lansat deodată două volume de versuri, apărute la Editura ALBATROS din Bucureşti: *"Petala infinitului alb"* - Florica Baţu-Ichim şi *"Cerşetorul porţilor de rouă"* - Dumitru Ichim.

Dintre conferinţe, amintim: *"Exilul românesc din Europa"* - un util inventar întocmit de prof. Alexandru Tomescu (Toronto), *"Românii de pe continentul nord-american"* de istoricul Alexandru Nemoianu (Detroit), *"Românii uitaţi din Rusia"* şi *"Românii de pe alte continente"*, substanţialele expuneri ale lui A.S. Marinescu, de departe cel mai activ participant, *"Aromânii de ieri şi de azi"* de prof. Vasile Tega (Montreal), *"Românii de pe Valea Timocului"* de Mihaela Moisin (Hamilton), *"Românii de peste Tisa"* de prof. Doru Munteanu (Braşov), *"Cadrilaterul - pământ românesc"* de George Georgescu (Ottawa) şi profunda analiză geo-politică a prof. dr. Nicolae Dima (Washington) pe tema *"Basarabia şi Bucovina în contextul internaţional actual"*.

Dar cea mai importantă realizare a acestei bogate Săptămâni a Câmpului Românesc - pentru care organizatorii, D-na Mihaela Moisin şi Dl. George Bălaşu, merită toate laudele - a fost o hotărâre votată cu o unanimitate care este, altminteri, extrem de rar obţinută în reuniunile Românilor - în exil, ca şi în ţară. Vă prezentăm mai jos Rezoluţia de înfiinţare a Centrului de Apărare a Românilor :

Foto: Ion PERSINARU

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual: 40$ / 60 DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 27 Nr. 294 - IULIE-AUGUST 2001 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE ÎN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, GERMANIA, GRECIA, FRANŢA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMÂNIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZELANDĂ

Pag. 2 şi 4 Eşecul MARGA

DOSARELE SECURITĂŢII Pag. 5

Pag. 7 OPORTUNISMUL POLITIC

Sergiu GROSSU despre REFUZUL ADEVĂRULUI -Pag. 13-

BASARABIA ROMÂNEASCĂ Pag. 17

Pag. 22 DELA REGE LA PRIM-MINISTRU

COMUNISMUL, O FILOSOFIE A VIOLENŢEI Pag. 23 - 24

REZOLUŢIA DE ÎNFIINŢARE A CENTRULUI DE APĂRARE A ROMÂNILOR

Noi, participanţii la ediţia Iulie 2001 a Săptămânii Câmpului Românesc din Hamilton, Canada, am hotărît înfiinţarea unui Centru de Apărare a Românilor (CAR - un car de muncă, dar şi un car de luptă, ba, după cum sperăm, şi un car de fapte).

Găsim necesară înfiinţarea acestui CAR pentrucă - în faţa permanentizării unor nedreptăţi istorice şi a unor grave încălcări ale drepturilor fundamentale ale Românilor, ca şi în faţa agresiunilor de ultimă oră asupra neamului nostru - reacţia oficialităţilor este fără vlagă sau lipseşte cu desăvârşire.

CAR - centru de apărare a drepturilor Românilor de pretutindeni - va identifica şi va monitoriza toate atacurile directe sau indirecte asupra drepturilor colective sau individuale ale Românilor indiferent din partea cui ar veni, oriunde în lume, urmând să reacţioneze adecvat. CAR va avea personalitate juridică înregistrată la Hamilton, Canada, cu reprezentanţe în comunităţile româneşti din întreaga lume.

Asociaţia Culturală Română din Hamilton va face publică foarte curând, adresa poştală şi electronică a CAR.

Doamne-ajută !

FUZIUNEA PDSR CU PSDR

Eugen BÂRSAN

Partidul PDSR a înfulecat partiduţul PSDR. Înfulecarea înseamnă fuziune. Iar fuziunea nu înseamnă nimic altceva decât o schimbare de denumire a PDSR în PSD (Partidul Social Democrat). Pentru satisfacerea moftului legat de socoteala, de mare strategie politică, că prin schimbarea denumirii pedeseriştii devin mai gigea în faţa socialiştilor europeni şi nu mai puţin şi a românilor.

Urmărindu-se în fond că schimbarea denumirei să mai fie în chip indirect şi o invitare la uitare a filierei PCR-FSN-PDSR. Toate devenind acum PSD. Cu strategia că în felul acesta s'ar mai putea uita bubele vechi şi tăinuite. Prin anvergura apucatului să faci politică de descântece cu substrat de inspiraţie (sau expiraţie, cum vreţi !) de filieră.

Din punct de vedere intern, îmbrăcarea PDSR-ului în combinezon social-democrat european a creat şi aplauze şi nemulţumiri şi cârcoteli. Aplaudatorii s'au dus la cheful fuziunii. Nemulţumiţii şi cârcotaşii au luat PDSR-ul la întrebări, ca acestea: când îl avem pe Nea Nelu sus în Dealul Cotrocenilor şi când avem deja puterea, legitimată prin vot popular, ce ne trebuia nouă Partid Social Democrat? Şi apoi mai sunt şi aplaudatori care, mai în glumă mai serios, zic că prin fuziunea făcută Nea Nelu şi Năstase ar fi scăpat ţara de PDSR. Ce bine ar fi fost să fie aşa.

Pe planul extern, vizat de ea ca prin obiectiv, social democraţia pedeseristo-socialistă încă n'a putut trişa, în ciuda politicei ei de a arăta gigea. Căci Congresul Internaţionalei Socialiste, ţinut la Lisabona (28-29 iunie), nu s'a arătat dispus să-i dea pedesere-ului pedeserist credibilitate şi acceptare în Clubul partidelor social-democrate europene. Iar până când acest lucru se va întâmpla (dacă se va întâmpla), noul PSD rămâne pur şi simplu un hibrid ţinut sub observaţie.

Dar pe marginea acestui hibrid, te doare mintea de ce se petrece în România, mafioţii şi-au găsit în PDSR-PSD un paradis din care ei dirijează viaţa politică şi economică. Dacă mai este nevoie de vreo explicaţie, iat-o: optzeci la sută din parlamentarii PSD şi-au cumpărat, pe bani grei, fotoliile de depu-

Continuare în pag.3

editorial

ÎN TEMEIUL LEGII ROMÂNEŞTI

Când Românii s'au ridicat în Decembrie '89 pentru a scăpa de jugul iobăgiei comuniste, era normal ca noi, cei de aici, din lumea liberă, să credem că România se va reîntoarce la identitatea ei spirituală, etnică şi culturală dinaintea instaurării guvernului comunist, la viaţa istorică a unui neam de spiţă aristocratică, traco-romană. Românii suferiseră dureroase umilinţe şi speram că năzuinţele naţionale, oprite din mersul lor spre împliniri, vor porni spre înălţimi, că poporul român va începe să-şi reconstruiască instituţiile lui tradiţionale, după modelul principiilor şi legilor de viaţă, aşa cum ne-au fost transmise de strămoşii noştri de-a lungul secolelor, dela începutul începuturilor. Evident, acestea fiind adaptate noilor circumstanţe şi cerinţe moderne.

De atunci încoace însă, de aproape 12 ani, ţara se zbate în tot felul de nevoi, materiale şi spirituale, în necazuri şi mari pericole, pe care noi nu le putem prevedea, ci doar presimţi în adâncul sufletului nostru. Fraţii noştri din Ţară trăiesc o stare de permanentă îngrijorare, o stare de tensiune de mari proporţii, din care nu pot ieşi.

Era firesc ca, odată scăpaţi din strânsorile comuniste şi din presiunile ideologiei marxiste, ca neamul nostru să urmeze o altă orientare pentru viitor, având alte principii politice, alte valori şi să se rupă total din vârtejul satanic al comunismului. Cu toţii aveam nevoie de alte criterii şi valori, pentru a ne manifesta pe plan politic atât intern cât şi extern.

Trebuia să se facă *"tabula rasa"* cu toate influenţele străine neamului nostru şi să se pornească pe un drum nou, care să fie al nostru, bazat pe vechile noastre valori acumulate dinaintea iobăgiei comuniste. Trebuia să revenim la identitatea noastră naţională şi la simţămintele noastre româneşti, la puritatea sufletului nostru.

Acest lucru nu a fost însă posibil. Poporul român a fost atât de deprimat şi de chinuit, încât nu a mai fost în stare să revină la vigoarea lui de altădată. Mare parte din personalităţile care constituiau *"elita naţională"* au fost ucise în temniţe şi lagăre de exterminare, iar cele care au supravieţuit au devenit nişte vegetale. Nu s'a putut închega la repezeală o elită nouă, ţara încăpând astfel pe mâna eşaloanelor pregătite de partidul comunist, specializate în metode cameleonice de diversiune, pentru o perpetuare a iobăgiei marxiste, cât mai mult posibil. S'a ajuns chiar la simularea unui *"naţionalism sănătos al neamului românesc"* pentru a induce poporul în eroare.

Toate punctele de conducere au fost acaparate de *"nomenclatura"* de partid, care a început să arboreze false steaguri şi să emane noi principii de guvernare, fără a avea vreun drept sau vreo legitimitate de conducere politică a ţării.

Ceea ce este grav este faptul că această nomenclatură nu a găsit normal să-şi ceară iertare pentru *"păcatele de moarte"* pe care le-a făcut timp de jumătate de secol, în cuprinsul comunităţii naţionale. Noii guvernanţi afişează şi astăzi o aroganţă nemaipomenită în analele istoriei noastre, excelând printr'o remarcabilă agresivitate, fără nici un fel de legitimitate democratică, fiind vorba de un guvern fără o majoritate parlamentară, mai ales după alegerile din anul 2000.

Ce s'a întâmplat cu *"dorinţa firească"* a noastră, a tuturor Românilor de a reveni la normal? Ce proces s'a desfăşurat în România, ca să nu-şi găsească albia sa firească de dezvoltare în istorie? De ce nu s'a produs şi în România o ruptură totală de vechiul regim comunist aşa cum s'a întâmplat în majoritatea ţărilor satelite Moscovei? Asta este întrebarea esenţială pentru istoricii români, care, cercetând materialul documentar existent, trebue să aducă lămuriri. Să nu uităm că nimeni nu va scăpa de povara răspunderii istorice. Exemplul cel mai viu din istoria noastră îl oferă *epoca fanarioţilor şi cea a regulamentului organic;* deşi au trecut atâţia ani, ele apar în ochii contemporanilor ca *"epoci blestemate"*. Este un imperativ istoric ca istoricii să cerceteze epoca post comunistă şi să sublinieze toate *aberaţiile şi viciile* aduse de o dominaţie politică şi ideologică străină de spiritualitatea românească, impusă cu *forţa de armatele roşii.*

Nu putem încheia aceste rânduri preliminarii (pentrucă vom reveni cu analiza noastră), fără să menţionăm nu optimismul nostru pentru viitorul neamului românesc, ci credinţa noastră nezdruncinată în Dumnezeu, care ne va ajuta, după cum ne-a ajutat în toate vremurile trecute ale istoriei noastre. Ca dovadă este şi faptul că am scăpat de iobăgia cea mai lungă a comunismului şi, deşi astăzi întâmpinăm multe necazuri datorită sechelelor ei, nu putem să nu optăm pentru salvarea noastră, modelată pe temeiul credinţei creştine, a virtuţilor spiritualităţii strămoşeşti, adică pe temeiul *legii româneşti.*

George BĂLAŞU

EŞECUL MARGA

După ce a eşuat în tentativa de a schimba identitatea PNŢCD, profesorul Andrei Marga, împreună cu Vasile Lupu şi Călin Cătălin Chiriţă, pregăteşte formarea unui alt partid

Domnul profesor Andrei Marga şi-a dat un autointerviu cu privire la situaţia actuală din PNŢCD, făcând şi pe această cale dovada că este o persoană a monologului narcisist, stil în care, de altfel, a încercat să conducă partidul, pentru a-i acuza, ulterior, pe marea majoritate a membrilor conducerii naţionale de opoziţie la *"schimbare"*. În mod caracteristic, domnia sa a folosit, în acest scop, faxul dela Cluj.

Profesorul Marga nu face decât să reitereze, la modul general, acuzele calomnioase, vehiculate continuu în toate cele şase luni dela Congres, la adresa unor lideri ai PNŢCD pe care, ca de obicei, nu îi nominalizează, extinzând, astfel, aria calomniei asupra partidului însuşi. Acuzele fac parte din repertoriul uzat până la saturaţie în campania electorală şi epuizat după alegeri de către adversarii politici care, în timp, le-au şi abandonat, atât din lipsă de probe judiciare, cât şi din confortul politic conferit de faptul că, după Congresul din Ianuarie 2001, atacurile cele mai vehemente împotriva ţărăniştilor erau executate chiar din interorul PNŢCD. Relativ la relaţia cu PSD, domnul Marga ocoleşte, în mod caracteristic, răspunsul, vorbind despre necesitatea pledoariei pentru integrarea în UE şi în NATO *"dincolo de diferenţele dintre partide"*. Profesorul dela Cluj nu dă, însă, nici o explicaţie cu privire la faptul că domnia sa şi ceilalţi membri ai fostei troici conducătoare au menajat sistematic puterea politică, fiind, la rândul lor, menajaţi de către actualii guvernanţi. Domnul Andrei Marga uită să menţioneze contactele dosnice pe care, alături de domnii Vasile Lupu şi Călin Cătălin Chiriţă, le-a avut cu exponenţi de vârf ai partidului de guvernământ şi referitor la care celor trei li s'au cerut explicaţii în Biroul Naţional de Conducere, iar domniile lor s'au eschivat să le prezinte. Domnul Marga ocoleşte, totodată, orice referinţă la vizita pe care domnul Vasile Lupu a efectuat-o la Cotroceni. Semnatarul auto-interviul trece, totodată, peste episodul în care premierul Adrian Năstase a anticipat, imediat după trecutul Congres al PNŢCD, *"tezele"* programatice ulterioare ale domnului Marga, inclusiv cea cu schimbarea numelui partidului. Domnul Andrei Marga face referire, în schimb, la permanenta luptă internă pe care a promovat-o în PNŢCD, recunoscând, pentru prima dată deschis, că scopul urmărit era să schimbe în mod autocrat componenţa conducerii partidului, evident, cu excepţia domnilor Lupu şi Chiriţă, singurii cu care a făcut echipă, împotriva majorităţii conducerii naţionale. Acesta este şi unul dintre motivele pentru care şi-a dat demisia din funcţia de preşedinte. Domnul Marga invocă pretextul că *"La Congresul PNŢCD din ianuarie 2001 a rezultat o conducere care, în cea mai mare parte, a împiedicat reconstrucţia"*. În realitate, majoritatea conducerii PNŢCD a împiedicat distrugerea identităţii partidului nostru şi pedeserizarea lui. Conducerea rezultată la Congresul din Ianuarie a fost, de altfel, mandatată să reconstruiască partidul pe principiile lui tradiţionale şi să-l modernizeze în acord cu dinamica partidelor creştin-democrate moderne, nicidecum să-i schimbe identitatea. Domnul Andrei Marga invocă amintitul Congres al PNŢCD pentru a-l valida numai parţial. Mai precis, el consideră bună doar alegerea troicii şi realegerea *"restului"*, adică a majorităţii liderilor mandataţi în Ianuarie 2001 să conducă partidul. Domnul Marga ignoră faptul că membrii conducerii naţionale au, cu toţii, aceeaşi legitimitate, fiind aleşi, fiecare, prin vot direct, conform amendamentelor la Statut aduse, la cererea lor, chiar în timpul Congresului. Prin intenţia - de acum, recunoscută - de a-i înlătura de la conducerea partidului pe majoritatea membrilor Biroului Naţional de Conducere şi ai Delegaţiei Permanente Naţionale, fosta troică a nesocotit în mod discreţionar voinţa liber exprimată a Congresului PNŢCD...

Profesorul Marga nu ezită să dea lecţii de morală profitând de faptul că, fiind neatacat de actuala putere politică, ale cărei interese nu le-a deranjat - pentrucă, printre altele, aşa cum se şi laudă, *"n'a privatizat nici măcar o uşă"*, a lăsat totul la stat - are, deci, o imagine publică bună. Spre deosebire de domnii Andrei Marga, Vasile Lupu şi Călin Cătălin Chiriţă care, lipsiţi de responsabilitate politică, morală şi civică, i-au împroşcat cu noroi, liderii PNŢCD au arătat că *"împăratul e gol"*, pentru a nu afecta imaginea partidului. Întrucât cei trei de mai sus s'au situat singuri, prin actele lor, în afara PNŢCD, e momentul să dăm jos, deocamdată parţial, măştile acestor personaje fariseice. Domnul Andrei Marga vorbeşte de corectitudine morală şi doctrină creştin-democrată şi, totodată, le încalcă pas cu pas. Domnia sa nu şi-a plătit la partid niciodată cotizaţia de demnitar, având restanţe de câteva milioane. În plus, domnul Marga şi-a decontat *"navetele"* Cluj-Bucureşti şi alte călătorii interne şi internaţionale cu avionul, sumele lunare ridicându-se la zeci de milioane. Aceasta, în contextul bugetului de austeritate pe care îl invoca, de exemplu, când se punea problema protocolului pentru ziariştii prezenţi la conferinţele de presă, care nu beneficiau, uneori, nici măcar de apă minerală. Fiindcă suntem la capitolul moralitate, domnul Marga s'a delimitat în permanenţă de Organizaţia Cluj, considerată *"sectă"*, dar n'a ezitat să accepte cooptarea sa în cadrul comitetului acelei organizaţii, fără de care n'ar fi putut ajunge delegat la Congres şi evident, nici preşedinte. Ulterior, beneficiarul actului clujean de binefacere a dizolat respectivul comitet de conducere ales în teritoriu, înlocuindu-l cu unul interimar numit de la centru. Aşa cum a procedat, de altfel, cu alte 15 comitete judeţene, în numele descentralizării!

Ex-preşedintele Marga a nesocotit principiul solidarităţii creştin-democrate, atât prin refuzul de a instaura în cadrul PNŢCD un spirit de echipă (căruia a preferat să-i substituie spiritul de gherilă), cât şi prin expunerea tuturor membrilor PNŢCD la campania de pedeserizare răzbunătoare, prin refuzul solidarităţii cu liderii atacaţi injust de puterea politică. Mai mult, în perioada în care fostul miliţian Ovidiu Grecea era şef al Corpului de Control al premierului Adrian Năstase, fostul preşedinte al PNŢCD a luat poziţie doar referitor la propria persoană şi s'a desolidarizat, public şi brutal, de liderii ţărăniştii calomniaţi prin acuze fără probatoriu, declarând că se consideră dezonorat prin asocierea lui cu aceştia. Fapt pentru care Ovidiu Grecea şi-a cerut scuze rapid, după care a urmat,

Continuare în pagina 4

Guvernul îşi explică eşecurile prin ipoteza complotului

Ministrul informaţiilor publice dela Bucureşti a reuşit pentru a doua oară să provoace o mare nedumerire. Vasile Dâncu, citat de un ziar bucureştean, a afirmat că tensionarea relaţiilor cu Ungaria, cu Ucraina, dar şi cu Moldova, care toate s'au potrivit parcă simultan, ar fi opera serviciilor secrete străine.

Bineînţeles, ziariştii au cerut o confirmare ministrului de externe care a dezmiţit totul. S'ar putea presupune că Mircea Geoană a dat un răspuns diplomatic, dar, în realitate sursa dela care au pornit aceste afirmaţii, ministerul informaţiilor publice, şi-a pierdut credibilitatea.

Cu puţin timp în urmă apărea în ziare un proiect semnat de Vasile Dâncu prin care se urmărea îmbunătăţirea imaginii guvernului şi, în speţă, abaterea atenţiei dela situaţia gravă din ministerul de justiţie. Cu preţul compromiterii personale a lui Vasile Dâncu, guvernul a reuşit într'adevăr să-şi consolideze imaginea, primul ministru însuşi catalogând drept prostii copilăreşti recomandările din documentul incriminat. Ministrul de Justiţie Rodica Stănoiu, a reuşit la rândul ei graţie autocompromiterii lui Dâncu să iasă din centrul atenţiei, altfel spus strategia lui Dâncu s'a dovedit a fi în realitate extrem de eficientă.

A fost însă un mare semnal de alarmă. Este ministerul informaţiilor publice preocupat de informaţiile capabile să sporească gradul de participare civică al cetăţenilor şi eficienţa administraţiei sau, dimpotrivă, este doar o echipă de imagine menită, cu mijloacele uneori cinice ale profesiei, să asigure guvernului o bună susţinere populară? A doua variantă pare mai plauzibilă. De altfel chiar natura informaţiilor care vin dela acest minister ne indică că avem de-a face cu simple strategii de imagine, care nu ezită să lanseze ipotezele cele mai neverosimile dacă ele servesc unui anumit scop. Ipoteza unui complot al ţărilor care candidează în acelaşi timp cu România la admiterea în NATO, nu se potriveşte deloc cu imaginea de seriozitate pe care a încercat primul ministru să o imprime cabinetului său. Este un truc foarte ieftin, care ar putea însă în România să fie destul de eficient.

România se află acum, din mai multe motive, într'o situaţie politică externă destul de delicată, care ar putea deveni în viitorul apropiat un veritabil şi apăsător eşec. Încordarea relaţiilor cu Ungaria, neputinţa autorităţilor româneşti de a împiedica forajele ucrainienilor în Marea Neagră, urmate toate acestea de refuzul admiterii în NATO la reuniunea la nivel înalt dela anul viitor, ar putea fi o gravă înfrângere a guvernului Năstase.

Politica externă a României se află pe muchie de cuţit, iar eşecul nu este deloc exclus. În cazul Ungariei, de pildă, un fost ministru de externe, Teodor Meleşcanu îi sugera lui Mircea Geoană să încerce a găsi o platformă comună cu celelalte state vizate de legea statutului maghiarilor, în speţă Slovacia, Croaţia, Ucraina şi Slovenia. S'a văzut însă că, în trecut, Meleşcanu însuşi a eşuat în tentativa sa de a realiza o alianţă româno-slovacă privitoa-re la pretenţiile Ungariei, Slovacia arătându-se în ultima clipă mai permisivă faţă de cererile maghiare. Lucrurile par să stea şi acum în mod asemănător.

În concluzie eşecul bate la uşă, iar atacarea lansată de Dâncu, ar avea rolul de a da o explicaţie plauzibilă pentru publicul neavizat.

La prima vedere ministerul condus de Dâncu pare să fie cuprins de mania scenariilor oculte şi de spaima comploturilor internaţionale. Să ne aminitim însă că, încă din timpul lui Ceauşescu, Securitatea a explicat eşecurile externe ale românilor, inclusiv pe cele din fotbal, printr'un complot al celor puternici. Explicaţia a prins şi a devenit un veritabil mod de a gândi, o forma mentis a vieţii publice din România. Pe terenul acesta sensibil ar fi uşor aşadar pentru un profesionist al manipulării să reactualizeze ipoteza complotului, care să absolve guvernul de răspunderea unui eventual eşec.

Dacă e vorba de o banală diversiune, nici nu contează dacă ea a fost infirmată de ministrul de externe sau de oricine altcineva. Odată lansată, ea are şanse să prindă.

(articol difuzat de postul de radio *"Deutsche Welle"*)

23 AUGUST
mitul spulberat

Mihaela MOISIN

23 August este o zi de doliu pentru poporul român. În doi ani diferiţi, în aceeaşi zi de 23 August, România a fost supusă urgiei: la 23 August 1939, prin Pactul Ribbentrop-Molotov, parte din Basarabia, Bucovina şi Ţinutul Herţa au fost date în dar Uniunii Sovietice, iar la 23 August 1944 Armata Sovietică ne-a adus comunismul în România sau, cum am învăţat noi din istoria lui Roller, *"Armata Sovietică ne-a eliberat de sub jugul fascist"*. 23 August 1944 a reprezentat totodată şi *despărţirea apelor* în exilul românesc, atitudinea faţă de acest eveniment fiind determinantă în judecarea rolului României în cursul celui de al Doilea Război Mondial.

Este atât de trist şi totodată revoltător că se trece cu vederea peste însemnătatea neagră a acestei zile, atât în ţară cât şi în afara ei. În timp ce alte naţii îşi amintesc şi amintesc lumii întregi, an de an, de durerile, nedreptăţile şi suferinţele cauzate lor doar într'o singură zi, cu urmări nefaste pentru zeci de ani de zile, noi uităm repede că 23 August a deschis pagini negre în istoria noastră naţională.

Uităm ce schimbări a adus această zi de 23 August, pentrucă ne uităm bruma de istorie pe care o ştiam rescrisă şi trucată cu fiecare nouă serie de manuale, mai înainte de a o învăţa pe cea adevărată, tot aşa cum unii dintre noi ne uităm limba maternă chiar mai înainte de a o învăţa pe cea a ţării de adopţie.

Un popor fără trecut este un popor fără viitor, iar generaţiile noi, care nu cunosc adevărata istorie a poporului lor, nu pot face nimic pentru a schimba în bine soarta ţării, pentru simplul motiv că nu ştiu nici pe ce fapte istorice să se bazeze şi nici încotro s'o apuce.

Îmi amintesc de anii '80 când, implicaţi într'o serie de activităţi pe plan local sau internaţional, participam sau chiar organizam demonstraţii în fiecare zi de 23 August, în faţa primăriilor, parlamentelor sau chiar a Naţiunilor Unite, amintind lumii întregi de anul 1939. Acele organizaţii internaţionale, precum *"Antibolshevic League of Nations"* (Liga Natiunilor Antibolşevice), *"Society of East and Central European Nations"* (Societatea Naţiunilor Europei de Est şi Centrale), dar mai ales faimoasa *"Black Ribbon Day"* (Zi de Doliu Internaţional) erau atât de active, încât adunau în Capitalele lumii mii de demonstranţi şi atrăgeau atenţia cancelariilor occidentale.

Ziua de 23 August se declara *"Zi de doliu internaţional"* de către primăriile şi parlamentele oraşelor respective. Miile de pamfletele împărţite, arătând harta Europei masacrate la masa tratativelor celor două mari puteri, slujbele religioase oficiate pe rând de Ortodocşi sau Catolici în memoria sutelor de mii de morţi ca urmare a trecutelor şi prezentelor orori, serile de veghe cu lumânări aprinse, impresionau pe cetăţenii ţărilor occidentale, se reflectau apoi în reportajele ziarelor, staţiilor de radio sau televiziune şi astfel, an de an, o lume ignorantă afla despre crimele comunismului în Europa Centrală şi de Est.

După 1991, când Ţările Baltice s'au desprins din Uniunea Sovietică, Ucraina şi-a încheiat tratatele dorite, Polonia, Ungaria şi Cehoslovacia au intrat în NATO, noi, Românii am rămas cam singurii suferind urmările nefaste ale zilei de 23 August 1939.

Toate organizaţiile internaţionale şi-au redus sau încetat activitatea, iar în cele care încă fiinţează media de vârstă a membrilor lor se apropie de 65-70 de ani.

Generaţiile tinere din toate ţările ce făcuseră parte din Uniunea Sovietică, precum şi din ţările satelite ei, nu au nici un interes de a mai aminti această zi. Ca şi cei din România, sau din afara ei, au fost educaţi sub un regim comunist, cu creierele spălate, învăţând şi ei istoria Roller-ilor lor.

În ce ne priveşte, actualii guvernanţi nu au vrut şi nici nu vor să-şi amintească de 23 August, indiferent dacă este vorba de 1939 sau 1944. Într'un fel sau altul au fost implicaţi în aceste evenimente, iar ulterior au devenit responsabili de nerezolvarea problemelor istorice ce ar fi putut fi corect închise după 1990.

Cel puţin noi, cei ce ne amintim de ziua de 23 August, să îndreptăm un gând pios şi fratern către toţi cei ce au suferit şi încă suferă urmările acestei zile negre, încărcate de arbitrariul şi tragismul Istoriei.

Talmeş-balmeşul din "testamentul" lui Andropov

Viorel PALTIN

În a doua parte a anilor '80, după era Brejnev, citeam în revista americană *"Times"* una dintre cele mai interesante afirmaţii de politică mondială. La vremea respectivă, nu am înţeles sensul acesteia dar pe măsură ce a trecut timpul, înţelesul s'a desluşit din ce în ce mai clar. Pe atunci, la putere în marea ţară a socialismului victorios dela Răsărit venise, în calitate de şef al partidului comunist, Iuri Andropov. Mai înainte Andropov fusese omul nr.1 din KGB, organizaţie vastă, tentaculară şi atotputernică, care era pe lângă rolul funest de poliţie politică şi pepinieră de cadre de vârf a fostei Uniuni Sovietice. Andropov zicea cam aşa: *"Cele două sisteme social-politice şi economice - cel capitalist şi cel comunist - sunt azi complementare, nu antagonice şi, într'o zi, care este destul de aproape, se vor întâlni devenind convergente."*

Citind cele de mai sus am rămas stupefiat... Nu era chiar un fitecine cel care făcea o atare previziune. Ştiam, de asemenea, că *"Times"* era bine informată şi nu publica orice gogoriţă. Nedumerirea mea venea mai cu seamă dela faptul că nu puteam în ruptul capului să înţeleg în ce mod vor fi împăcate cele două contrarii, *"capra cu varza"* - care la vremea aceea mi se părea net antinomice şi, deci, ireconciliabile. În plus, încă nu se vedea nici un semn, care să indice că s'ar fi pus în mişcare o astfel de strategie globală..., de amestecare în acelaşi creuzet al capitalismului cu comunismul. Teoretic, îmi imaginam un soi de talmeş-balmeş imposibil de realizat în practică. Am expediat, aşadar, vorbele *"ciudate"* ale lui Andropov undeva în subsolul memoriei, aşteptând vorba proverbului englezesc, ca *"timpul să vorbească"*...

Iar timpul a vorbit. La scurtă vreme, Andropov a încetat din viaţă, iar după un scurt antract politic, iată că în fruntea puterii dela Kremlin ajunge Mihail Gorbaciov. Acesta, împreună cu succesorul lui Elţân, va începe implementarea previziunii lui Andropov. Era un *"testament"* politic greu de dus la îndeplinire, numai că, aşa cum s'a văzut, el fusese temeinic conceput, la Lubianka, în retortele KGB, ca un plan de salvare a Rusiei, care pierduse crâncenul război rece cu putredul capitalism occidental. Sunt convins că atât *glasnost*-ul cât şi *perestroika* - vaste acţiuni politice propagandistice, care au cuprins şi ţările-satelit ale molohului roşu - sub obrăzduirea căruia s'a derulat liberalizarea, destinderea internaţională din timpul lui Reagan şi Gorbaciov, prăbuşirea zidului Berlinului etc., etc., au fost precis şi minuţios planificate, încă cu ani în urmă de KGB. Cine îşi imaginează că lucrurile ar fi putut fi lăsate în voia sorţii, că o organizaţie cum era KGB se putea dezinteresa de urmările perioadei post-comuniste e un biet naiv. De altfel, naivi şi idealişti au fost toţi cei care au sperat că în societatea capitalistă ivită pe ruinele comunismului, la putere vor veni cei care trăseseră ponoasele sub comunism. Aşa ar fi fost desigur logic şi moral, numai că, în istorie, logica formală păleşte în faţa manipulării abile, meschine, ticăloase, iar morala, după ce e călcată în picioare, se ascunde ruşinată în întuneric cînd se confruntă cu forţa brutală a interesului material.

Toate aceste lucruri le-au ştiut foarte bine artizanii din umbră ai reformei care se derulează încă asemeni unui şurub fără sfârşit, cuvânt care de-semnează o periodă de trecere dela un model economic la altul, dar cu menţinerea în fruntea bu-catelor a acelorlaşi protagonişti de sub comunişti, şi a urmaşilor lor legitimi.

În România, planul din *"testamentul"* lui Andropov se află încă în plină derulare... într'adevăr, prin aceiaşi oameni, foşti vajnici comunişti, deveniţi peste noapte hiene capitaliste, cele două sisteme politice şi social economice s'au contopit. Iar fraierii au ămas aceiaşi, adică cei care... votează.

FUZIUNEA PDSR CU PSDR

Urmare din pag.1

taţi sau senatori. Este cea ce a dezvăluit un lider marcant al noului PSD. Acest lucru este o clarificare dată în plus că PSD este paradisul borfaşilor migratori. Care nu pot să se simtă decât bine, atâta timp cât românii nu prea dau semne serioase că ei ar vrea să-i schimbe, să schimbe partidul metastază.

Cu toate acestea, semne mai mărunte ar fi. Disperaţii din segmentul feneiştilor (Fondul Naţional de Investiţii) s'au dus în ograda PSD să'i huiduiască pe liderii pesedişti cu *"Huoo, huoo"* şi cu scandări ca *"Văcăroiu şi cu Vântu/ Au furat de-au rupt pământul"* ori *"Năstase este pentru noi / Ceauşescu doi"*. Dar liderilor pesedişti nu prea le pasă de *"Huoo"* şi de asemenea scandări. Ei simţindu-se mai mult sau mai puţin siguri că sunt în stare să îmbrobodească şi pe mai departe electoratul, mai înainte de orice cu argumentul că *"nu-i chiar aşa, Domnule"*.

Peste toate, realitatea e că şi pedeseriştii şi pesediştii- toţi au marca activităţilor de partid. Iar inventivitatea lor de a-şi promova interesele personale, de grup, de partid sau oculte este atât de vastă încât umbreşte până la desfiinţare interesul naţional. Sub flamura pedeseristo-pesedistă totul este menit să protejeze zonele nomenclaturii de partid şi de stat cât şi clientela politică legată de ele. După cum se vede, a fost o mare şi o stringentă nevoie de pesedizare în timp ce ţara ţipă după nevoia de dreptate. Căci, după prăbuşirea regimului comunist, oamenii au sperat că se va face dreptate, că vor fi pedepsiţi cei vinovaţi şi că vor fi restituite bunurile furate. Dar în loc de această stare de nedreptate s'a încins ca o pecingine pe toată ţara. Şi aşa, în loc de asanare, a fost agravată şi mai mult politica de perpetuare a nedreptăţilor trecutului.

Privind fuziunea numită Partidul Social De-mocrat, nu vezi decât urât. Falsitate, linguşiri, minciuni şi vanităţi. Doar un simulacru pe fondul unor nefericite condiţii ale românilor. Din păcate, fără de care familia FSN-PDSR-PSD nu poate exista.

Văzându-i sub alt aspect, dela şapcă şi cămaşă cu mâneci suflecate, tovarăşii din fuziune au trecut la pălărie şi cravată. Ca, din haine noi, ei să poată vorbi mai credibil despre social-democraţie. După celelalte multe altele, tot o manevră. Căci cu haine noi - numite Partid Socialist - , s'ar mai putea atrage nişte bani, cu care s'ar putea face o respiraţie artificială economiei româneşti ţinută în etatizare sau monopol de stat.

Deci, PDSR nu mai există. De-acum există PSD. Cu discursuri social-democrate. În rest, la fuzionatori toate bune.

Eugen Bârsan

PAROHIA SF. GHEORGHE, TORONTO
PAROHIA SF. IOAN BOTEZĂTORUL, KITCHENER
ASOCIAŢIA CULTURALĂ ROMÂNĂ HAMILTON
VĂ INVITĂ LA

SĂRBĂTORIREA HRAMULUI CAPELEI SFÂNTA MARIA DELA CÂMPUL ROMÂNESC

CARE VA AVEA LOC DUMINICĂ, 19 AUGUST 2001
Cu această ocazie se va oficia Sfânta Liturghie la Capela dela Câmpul Românesc, care va începe la ora 10.30 am
După Slujba Religioasă va avea loc

PICNICUL ANUAL

al celor trei comunităţi; Toronto, Kitchener şi Hamilton.
Apoi se vor desfăşura campionate de fotbal, volei tenis de masă şi şah.
Se vor servi mâncăruri şi băuturi răcoritoare.
Taxa la intrare:
4 dolari-adult
2 dolari-copil

EŞECUL MARGA

Urmare din pag. 2

la scurt timp, destituirea sa de către premierul Adrian Năstase. În ceea ce priveşte *"reconstrucţia de personal"*, domnul Marga a îndepărtat aproape toţi ţărăniştii fideli, devotaţi până la sacrificiu partidului, atât dintre foştii deţinuţi politici, cât şi dintre membrii-tineri şi foarte tineri, şi i-a înlocuit cu persoane care nu ştiu nici măcar numele partidului. Cât despre domnul Vasile Lupu, pe care profesorul Andrei Marga îl elogiază atât de nemăsurat încât îl situează mai presus de existenţa partidului - *"Vasile Lupu concretizează o idee fără de care PNŢCD nu are raţiunea de a exista"*! - , e momentul să amintim opiniei publice că respectiva personalitate concretizează nu o idee, ci un nărav grav: oportunismul. Domnia sa nu ezită să folosească practicile predilecte ale celor care aspiră la putere personală retorica populistă atât de dragă politicienilor din categoria domnului Ion Iliescu. E momentul să reamintim şi faptul că, la căderea premierului Radu Vasile, cel care a propus, la Cotroceni, ca nul prim ministru să nu fie ţărănist, a fost Vasile Lupu. Referitor la Legea 1/2000, domnul Lupu a fost cel mult unul dintre promotorii politicii de restituire a proprietăţilor furate în timpul regimului comunist şi s'a bucurat de susţinerea partidului în promovarea acestei politici. Fără să negăm contribuţia personală a domnului Lupu privind adoptarea legii, reamintim că această lege are la bază programul politic şi principiile partidului nostru, şi a fost elaborată în colaborare cu mai mulţi specialişti.

În ultimele zece zile Vasile Lupu a calomniat, insultat, sfidat şi batjocorit membrii Delegaţiei Permanente Naţionale a PNŢCD şi pe cei peste 120 de reprezentanţi ai organizaţiilor judeţene, afirmând că sunt mincinoşi, hoţi etc şi a refuzat să participe la reuniunile acestor foruri de conducere şi să le recunoască autoritatea şi hotărârile adoptate, aşa cum procedează şi domnii Andrei Marga şi Călin Cătălin Chiriţă. Mai mult, dl. Vasile Lupu a declarat răspicat că dacă nu este recunoscut preşedinte interimar, partidul va dispărea, va fi dizolvat, bazându-se probabil pe sfaturile şi susţinerea primită la Palatul Cotroceni şi din partea altor zone ale puterii actuale. In ceea ce-l priveşte pe dl. Chiriţă, este cel care a beneficiat de cea mai susţinută campanie electorală, iar rezultatul a fost invers proporţional cu valoarea investiţiei. De-a binelea catastrofal, întrucât fostul candidat la funcţia de primar general al Capitalei a fost unul dintre principalii autori ai eşecului electoral şi primul chemat să facă *"pasul înapoi"*.

Domnul Andrei Marga se mai referă la *"calea participării oneste"* la politică, în loc de *"politica drept înlocuitor al profesiei"*. Se cuvine să-i amintim domnului Marga împrejurarea că, în unele cazuri, inclusiv al domniei sale, *"calea participării oneste"* prespune opţiunea între cele două categorii: profesia intelectuală şi politica. Altfel, rişti nu doar să le trădezi pe amândouă, ci să trădezi şi legea. Aşa cum a făcut domnia sa de mai multe ori. O dată când, pentru a se realege Rector a demisionat din funcţia de ministru al Educaţiei şi apoi a revenit asupra demisiei, în condiţii nelegale şi cu încălcarea Cartei Universităţii Babeş-Bolyai, ca să invoce acum drept pretext - ingrat - al demisiei, lipsa de susţinere politică din partea PNŢCD. Mai mult, a făcut aceste demersuri pentru a fi reales rector pentru a treia legislatură - după modelul Ion Iliescu la preşedinţia României - , cu încălcarea Legii învăţământului şi Statutului Personalului Didactic, care permit doar două legislaturi. Altă dată când, ales preşedinte al PNŢCD, şi-a păstrat şi funcţia de Rector (fără a fi deranjat în vreun fel de ministrul PDSR al Educaţiei) atât în ideea că atât o universitate cât şi un partid politic nu se conduce între două avioane (gata mereu de decolare şi de decontare).

Profesorul Marga invocă statutul în sprijinul afirmaţiilor sale. Este regretabil că domnia sa nici după două săptămâni de la demisie n'a citit invocatul Statut. Statutul PNŢCD prevede că, în conformitate cu articolul 69, preşedintele partidului îşi poate delega, parţial sau în totalitate, competenţele, dar evident, numai atâta vreme cât este în funcţie. După demisie, se produce vacanţa funcţiei şi se aplică articolul 82, conform căruia interimatul funcţiei de preşedinte îi revine prim-vicepreşedintelui sau preşedintelui Comitetului Naţional de Conducere. Profesorul Marga a trimis un fax datat 5 Iulie orele 21.00, deşi, în realitate a fost înregistrat ulterior demisiei din 6 Iulie în care delega atribuţiile sale domnului Vasile Lupu. Acel fax şi acea delegare, chiar dacă ar fi fost din 5 Iulie, au fost valabile până în momentul în care domnul Marga, a doua zi, la ora 11,00, şi-a depus demisia. În momentul în care dl. Marga nu mai avea calitatea de preşedinte s'a aplicat articolul 82 din Statutul partidului, care reglementează explicit procedura de vacanţă a postului. Vacanţa funcţiei înseamnă: demisie, deces, demitere etc. Conform acestei reglementări, Biroul Naţional de Conducere şi Delegaţia Permanentă Naţională au fost îndreptăţite să desemneze un preşedinte interimar, ceea ce au şi făcut, prin vot majoritar - cu o abţinere, a domnului Chiriţă - desemnându-l pe domnul Victor Ciorbea.

Opţiunea pentru domnul Ciorbea era clar prefigurată prin luările de cuvânt în acest sens ale membrilor BNC, astfel încât, constatând că n'are nici o şansă, domnul Lupu, supărat pe regulile democratice, a anunţat că îşi dă demisia şi a plecat cu precizarea că rămâne simplu membru.

Planul de confiscare şi de transformare a PNŢCD în cu totul alt partid, din fericire, a eşuat.

Tot în mod fericit, operaţiunea de curăţenie generală în PNŢCD - cu adevărat, mult amânată - a fost declanşată. Impostorii, oportuniştii şi trădătorii principiilor partidului nu au ce căuta în PNŢCD.

Delegaţia Permanentă Naţională şi majoritatea organizaţiilor PNŢCD au hotărît, în mod statutar, organizarea unui congres extraordinar pentru data de 14 August 2001.

Devansarea datei, faţă de 14-16 Decembrie, a avut ca raţiune încetarea campaniei de confuzionare a opiniei publice şi de compromitere gravă a imaginii PNŢCD, pe care detractorii o practică pe toate căile. Întrucât planul A, privind transformarea PNŢCD în alt partid, cu alt nume şi cu identitate schimbată, bun de anexat PSD ca un curent creştin-democrat, a eşuat, este în curs de aplicare planul B. Anume distrugerea imaginii PNŢCD, inducerea publică a impresiei că *"partidul e în dizoluţie"*, că ar urma *"să se rupă în două, partidul <corupţilor> şi <partidul reformatorilor>"*, pentru a pregăti terenul constituirii noului partid dorit de Domnii Marga, Lupu, Chiriţă şi mentorii lor din culisele puterii politice. Având în vedere faptul că domniile lor au urmărit dela început schimbarea totală a PNŢCD - dela schimbarea numelui, până la schimbarea identităţii - din care şi-au dorit mult să păstreze doar sediile şi logistica, le urăm succes în tentativa de formare a partidului *"creştin-democrat"* visat de modelul lor moral şi politic, Ion Iliescu şi de PSD. Avem speranţa şi convingerea că toţi membrii PNŢCD de bună credinţă, care sunt legaţi prin idealuri, valori, principii, luptă şi acţiune politică de acest partid al democraţiei, reformei radicale şi acţiunilor ferme de integrare europeană şi euro-atlantică nu se vor lăsa amăgiţi într'o asemenea aventură contrară intereselor majore ale ţării.

18 Iulie 2001

Biroul de Presă
al PNŢCD

Western Union® – Este ca şi cum ai trimite bani celor dragi în persoană!

Când trimiteţi bani prin Western Union, puteţi fi liniştit că tranzacţia va fi făcută rapid şi cu cea mai mare siguranţă. Mulţumită prezenţei noastre globale, transferul de bani este foarte rapid într-o perioadă de timp foarte scurtă de numai câteva minute. Puteţi trimite bani chiar şi prin telefon, folosind un credit card. Cei dragi pot ridica banii la oricare din cele 101,000 de locaţii în 185 de ţări, incluzând România. Când familia sau prietenii se bazează pe ajutorul dumneavoastră, dumneavoastră vă puteţi baza pe Western Union. În concluzie, când trimiteţi bani celor dragi, folosiţi numai Western Union, companie în care au încredere milioane de oameni ca dumneavoastră.

Vorbim româneşte
1-800-347-6000
www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®
The fastest way to send money worldwide.®

© 2001 Western Union Holdings Inc. All Rights Reserved.

DOSARELE SECURITĂŢII — INFORMATORII

-realitate şi diversiune-

- II -

Col.(r) Marin PÂRVULESCU

Dezvăluirile făcute recent de către unii membri ai comisiei de cercetare a dosarelor securităţii, au produs, în privinţa metodelor şi procedeelor de racolare a informatorilor, o justificată nedumerire. S'a aflat astfel că **cei însărcinaţi cu racolarea dovedeau o evidentă prudenţă cu ocazia abordării celor vizaţi să devină informatori şi băteau în retragere, cu scuzele de rigoare, în cazul în care aceştia refuzau oferta.**

Pornind dela aceste constatări care nu ne îndoim că au rezultat din studierea multor dosare, unii comentatori de presă s'au grăbit să tragă concluzii aberante potrivit cărora *"securitatea nu a obligat nici odată pe nimeni să devină informator"*. Se pare că aceşti profesionişti de reacreditinţă nu au auzit niciodată de oameni ajunşi, fără nici un fel de acte de arestare, după gratii, băgaţi acolo cu capul în hârdăul de fecale, de foşti miniştri puşi, în bătaie de joc, sa meargă în patru labe, sau de generali din primul război mondial *"repartizaţi"* să care pe umerii lor gârboviţi greutatea aceloraşi hârdaie. Nu au auzit nici de oameni obligaţi să-şi compună singuri scenariul de participanţi la pretinse tentative de lovituri de stat sau să recunoască, sub tortură, că sunt trădători de neam şi spioni în solda imperialiştilor occidentali. Ori, **în astfel de împrejurări, acceptarea unui rol de informator nu putea face obiectul unui refuz, mai ales în cazul în care prestaţia sa de informator, nu avea nici un obiect concret.**

În cazul în care ar fi dovedit o mai mare atenţie pentru aparentele detalii, cercetătorii-comentatori ai dosarelor, puteau observa că **astfel de cazuri în care se refuza oferta de informator, sunt datate după 1965,** cu alte cuvinte aparţin perioadei *"comunismului ceauşist"* şi nu întâmplator. Nici o asemănare şi nici o analogie cu racolarea de informator din perioada comunismului *"obsedantului deceniu"* din vremea lui Gh. Gheroghiu-Dej, când racolarea era de fapt o somaţie categorică, verbală, **făcută celui pus să-şi denunţe colegii, vecinii, prietenii sau rudele şi care, în caz de refuz, devenea victima celui mai barbar tratament.**

Bun cunoscător al istoriei represiunii din URSS, căreia i-au căzut victime, pe lângă zeci de milioane de anonimi şi adevărate *"simboluri"* de început ale comunismului sovietic din ierarhia de vârf a partidului comunist şi KGB-ului, Nicolae Ceauşescu ştia la ce se poate aştepta ca dizident autoproclamat al Moscovei. Îndeplinirea măsurilor ce-l vizau urmau a fi puse la cale, potrivit arhicunoscutelor obiceiuri, de către propriile sale servicii secrete, creaţie a KGB şi căruia i se subordonau fără rezerve. De aceea, **reducerea puterii nelimitate a securităţii va deveni pentru şeful regimului comunist din România, o adevărată obsesie.** În acest scop dictatorul a inventat, sub pretextul nevoilor de eficienţa profesională, celebrul sistem al *"rotării cadrelor"*, a cărui raţiune nu a fost înţeleasă la vremea respectivă dar potrivit căruia **se urmărea înlăturarea unei eventuale conspiraţii, a celor suspectaţi de a fi agenţi KGB sau măcar simpatizanţi ai Moscovei, atât din securitate cât şi din armată şi din aparatul de partide şi de stat.**

Printre sumedenia de măsuri luate în acest scop, (dar care nu fac în totalitate obiectul prezentei noastre intervenţii), a fost aceia a interzicerii **anchetării şi cercetării de către securitate a membrilor de partid, fără ştirea şi consimţământul organizaţiei de bază din care făceau parte.** În condiţiile în care majoritatea zdrobitoare a celor din aparatul de stat, din instituţiile acestuia, din întreprinderile de stat, din armată, justiţie, fără a mai vorbi de totalitatea celor din aparatul de partid, erau membri p.c.r., securitatea s'a trezit fără posibilitatea desfăşurării activităţii sale specifice tocmai în mediile în care aceasta era strict necesară. **Folosirea membrilor de partrid ca informatori era parte integrantă a aceleiaşi interdicţii.** După acceptarea lui Alexandru Drăghici ca membru plin al Biroului Politic al CC al PCR, pentru a-l îndepărta din funcţia de ministru de interne şi stăpân al securităţii române, în fruntea acesteia au fost plasaţi oameni devotaţi dictatorului. Împărtăşind aceleaşi resentimente faţă de Moscova ca şi N. C eauşescu, noii şefi ai securităţii erau convinşi de necesitatea deturnării acesteia dela statutul său de organism de pază al intereselor sovietice în România. **De aceia o încercare de racolare ca informator a unui membru de partid, era socotită o încălcare gravă a interdicţiei de mai sus şi constituia, în caz de refuz, un risc major pentru ofiţerul de securitate şi şefii săi nemijlociţi dela eşaloanele inferioare, nărăviţi încă la vechile practici.** Aceasta nouă situaţie îi obliga de aceea, în caz de nereuşită, să procedeze astfel încât să prevină o reclmaţie la partid. Pentru ca numărul imens al membrilor de partid să fie în cunoştiinţă de cauză, cei din conducerea superioară de partid, adepţi ai campaniei de limitare drastică a activităţii securităţii, avuseseră grijă să se prelucreze în toate organizaţiile de partid această dispoziţie prin care urma a fi înlăturată, după o practică de peste două decenii ceea ce s'a numit *"anomalia cotrolării partidului de către securitate"*. **În acest fel, mai ales după 1968, toţi membrii de partid, cu alte cuvinte segmentul cel mai reprezentativ al populaţiei statului comunist, care anterior ştiau că în relaţiile cu securitatea, calitatea de membru de partid nu avea nici o relevanţă, aflau că au devenit infailibili în relaţiile cu ofiţerul de securitate, a cărui colaborare o puteau refuza.**

O altă măsură, tangenţial amintită şi imputată lui Ceauşescu după 1989, a fost aceia a unei acţiuni organizate de către dictator şi integral îndeplinită, de înlăturarea din dosarele membrilor de partid, **de fapt a milioaneloer de oameni care formau segmentul amintit mai sus, a tuturor actelor, socotite de către cei însărcinaţi cu această operaţiune şi instruiţi în mod special, a avea un caracter vădit fabricat şi care conţineau afirmaţii nedovedite sau de-a dreptul stupide. Au fost înlăturate în aceasta împrejurare, cu precădere,** acte prin care titularul de dosar era suspectata de resentimente faţă de URSS, faţă de conducătorii sovietici sau faţă de *"marii dascăli"*, dar şi din care rezulta că acesta se afla în slujba cercurilor occidentale imperialiste. Această *"golire de conţinut"* a dosarelor se va dovedi prin consecinţele sale, de importanţă remarcabilă în perioada următoare a dictaturii ceauşiste când promovările şi numirile în funcţii nu vor mai fi blocate de existenţa la dosar a unor probe care ar fi dovedit, fie şi prin fals, lipsa de devotament faţă de socialism.

Scoaterea membrilor de partid, adică tocmai a acelor pe care acesta conta, **de sub controlul securităţii, conjugată, printre altele şi cu înlăturarea din dosare a actelor *"compromiţătoare"*, a paralizat, măcar pentru o vreme, activitatea acesteia.**

Consecinţele măsurilor luate cu trei-patru decenii în urmă de către conducătorul comunist, dar antisovietic, al României, vor produce, iată, acum în zilele noastre, rumoare şi o justificată uimire printre cei neavizaţi care se aşteptaseră, pe baza agitaţiei anterioare referitoare la *"tagma informatorilor"*, la dezvăluiri senzaţionale, cu ocazia desferecării fişetelor securităţii. **Milioanle de note informative sau denunţuri care îşi vor fi făcut în mare parte efectul dramatic pentru victime,** membri sau nemembri de partid, **au dispărut pentru totdeauna şi odată cu ele şi posibilitatea de a-i identifica pe autori.**

Dacă, aşa cum o vor dovedi evenimentele din Decembrie 1989, N. Ceauşescu nu a reuşit să dejoace planurile referitoare la propriul său destin, el a făcut să se reducă atotputernicia securităţii şi să înlăture în mare parte probele prefabricate cu ajutorul informatorilor, *"probe"* pe baza cărora cei mai buni dintre noi au fost sau urmau să fie aruncaţi după gratii. **Nu au dispărut însă,** cel puţin în timpul vieţii dicatorului, **din dosarele celor suspectaţi de a fi agenţi în România, ai serviciilor secrete dela Moscova, consemnările rezultate din filajul la care au fost supuşi până în Decembrie 1989.**

Aceste consemnări vor produce, după această dată, aprige controverse, inclusiv în privinţa ocupării fotoliilor din ierarhia de vârf a nou născutului, din securitate, S.R.I.

ADRIAN NĂSTASE ÎŞI CONSTRUIEŞTE O VILĂ CU ŞASE ETAJE

Ziarul ***"România liberă"*** a dezvăluit una din principalele ocupaţii în primele luni ale mandatului Premierului Adrian Năstase.

Poreclit ***"Năstase-patru case"***, delfinul lui Ion Ilici Iliescu doreşte să-şi construiască o vilă cu şase etaje în centrul Capitalei, în apropierea sediului Televiziunii Române. Pământul pe care îşi contruieşte vila Adrian Năstase a intrat în posesia familiei Luca (Corina, Athena şi Vasile) pe 12 Iunie 1947, printr'un act de vânzare-cumpărare. Pe 4 August 1971, familia Luca împreună cu încă 15 asociaţi au căzut de acord să construiască pe cei 700,56 mp de pe fosta str. Davidescu (actualmente Zambaccian) un bloc în care fiecare familie ar fi deţinut câte un apartament de 4 camere. Autorităţile de atunci ale Bucureştiului le-au spus că nu au drept de construcţie decât dacă... donează terenul statului, care ar permite, astfel, ridicarea blocului. Familia Luca se conformează şi, prin fostul Comitet Executiv al Consiliului Popular al sectorului 1, donează în August 1971 statului 700 mp, în vederea construirii unei locuinţe proprietate personală. În anul 1973, Consiliul Local al Municipiului Bucureşti comunica familiei Luca: *"Această construcţie nu va mai fi făcută"*, oamenii rămânând şi fără teren, şi fără casă.

In anul 1990, Luca Corina, Athena şi Vasile dau în judecată Primăria sectorului 1, cerând repunerea în termen şi rezoluţionarea actului de donaţie încheiat condiţionat în anul 1971. După trei ani de procese, timp în care familia Luca a avut de suportat şi un recurs înaintat de autorităţile bucureştene de atunci, Tribunalul Municipiului Bucureşti Secţia 4 civilă pronunţă sentinţa definitivă, repunând familia Luca în posesia terenului, în anul 1993. In anul 1996 în acte apare un alt proprietar: Sotec Elena, cetăţean român cu domiciliul în Los Angeles (SUA), care a cumpărat pe 9 August 1996 terenul dân Zambaccian, printr'un birou notarial. Pe 13 Februarie 1998, Sotec Elena vinde terenul, prin mandatarul Baboi Diana, către Theodoru Athena Marianthi, văduvă, domiciliată în Bucureşti, cu suma de... 20 milioane lei (adică aproximativ 2.000 dolari!), bani pe care Sotec Elena i-a primit *"în intregime dela cumpărătoare"*, conform Contractului de vânzare-cumpărare autentificat cu nr.28/13 Februarie 1998 de către Biroul Notarial Public Marina Ionescu. La o lună de zile dela această tranzacţie, pe 20 Martie 1998, Theodoru Athena Marianthi vinde *"Cabinetului Individual de Avocatură 'Adrian Năstase' cu sediul în Bucureşti, str. Jean Texier nr.4, sector 1, funcţionând în baza Deciziei 595 a Baroului Bucureşti, din 22 Mai 1997, reprezentat prin avocat titular Adrian Năstase, domiciliat în Bucureşti, bd. Mareşal C-tin Prezan nr.4, et.1, ap.2, sector 1"*.

In Contractul de Vânzare-Cumpărare încheiat de notarul Cutaru Eugenia (Biroul Notarial Marina Ionescu) sunt specificate şi *"ratele"* la care s'a angajat Adrian Năstase pentru a putea suporta plata sumei respective: 10 milioane lei plătite pe 20 Martie 1998, 20 milioane lei plătite în termen de cinci zile lucrătoare dela data autentificării contractului şi diferenţa de 70 milioane lei, plătită eşalonat până pe data de 31 Martie 1999. Concret, liderul PSD a cumpărat cu 100 milioane lei un teren de 700,56 mp în cea mai scumpă zonă a oraşului.

In anul 1998, 1 mp de teren în zona respectivă se vindea cu o sumă cuprinsă între 500-800 dolari. Cele 100 milioane lei plătite de Adrian Năstase echivalau, la acea dată, cu suma de 11.267 dolari. Cu alte cuvinte, premierul a cumpărat 1 mp la valoarea de 16 dolari, adică de 30-40 de ori mai puţin decât cursul pieţei. Cel puţin aşa figurează în Contractul de Vânzare-Cumpărare parafat de notar şi semnat de Theodoru Athena şi Adrian Năstase pe 20 Martie 1998, autentificat sub nr.66/1998 la Notariatul Public Marina Ionescu, tranzacţia fiind taxată cu 885.000 lei timbru fiscal.

Prima dintre firmele care s'au ocupat de terenul şi imobilul viitorului prim-ministru a avut ghinion. Capitel Invest SA (având ca domeniu de activitate urbanism, proiectare în construcţii, consulting, activităţi imobiliare) obţine dela Primărie noul număr poştal de identificare a imobilului, la data de 26 Februarie 1999. La sfârşitul anului 1999, Capitel Invest era în reorganizare judiciară, cu pierderi declarate de peste 10 miliarde lei, la o cifră de afaceri de 43,7 miliarde lei, conform datelor din Registrul Comerţului.

Onoarea de a construi blocul lui Adrian Nastase i-a revenit unui vechi şi fidel membru al PDSR şi mai apoi al PSD: băcăuanul Sergiu Sechelariu, în prezent secretar de stat la Ministerul Transporturilor. Cât despre relaţia dintre secretarul de stat Sergiu Sechelariu şi şeful său direct, Miron Mitrea, aceasta este de-a dreptul familială: Miron Mitrea este naşul de botez al fetiţei lui Dumitru Sechelariu, fratele lui Sergiu, din a treia căsătorie a primarului PDSR din Bacău.

Ca beneficiar al impozantei construcţii apare firma S.C. Civila Danir Construct. Interesant, ea nu a putut fi depistată în baza de date a Oficiului Naţional al Registrului Comerţului.

PENTRU VÂNZĂRI
ŞI CUMPĂRĂRI DE CASE
Apelaţi la:

COLDWELL BANKER

ELITE REALTY

ULTIMATE SERVICE

George & Dorothy Donison
Sales Representatives

775 Upper Wentworth Street
Hamilton, Ontario, L9A 4V7

Tel: (905) 388-1110
Fax: (905) 388-1736
Email: donison @ coldwellbanker.ca

O BOMBĂ CU EXPLOZIE ÎNTÎRZIATĂ

Aurel Sergiu MARINESCU

Cu mulţi ani în urmă, peste 60, învăţam în liceu, la istorie, despre năvălirea barbarilor. Din fundurile Asiei, triburi după triburi, în valuri succesive, păreami-se circa 12 popoare barbare, primitive, în decursul multor secole, au traversat cu lupte şi prădăciuni, imensele spaţii ale Asiei şi Europei. Ţinta lor era Roma - capitala Imperiului Roman, despre ale cărui bogăţii, viaţă luxoasă şi prosperă, informaţiile ajunseseră până la ei. În faţa tenacităţii şi forţei lor, Imperiul Roman, singur în acea perioadă istorică, aflat în fază decadentă, nu a rezistat forţelor năvălitoare care au ocupat nu numai Roma, ci întreaga Europă, până la Atlantic.

Seriile de elevi mai tineri decât mine au învăţat o altă istorie, în care năvălirea barbarilor din fundurile Asiei - ca să nu supere pe noii ocupanţi din stepele asiatice - era numită elegant migraţia popoarelor. De data aceasta, istoricii materialişti dădeau o altă explicaţie acestei deplasări barbare. Se demonstra că aceste popoare, consituite în triburi, se aflau pe treapta sociologică inferioară a păstoritului. Şi cum pe teritoriile lor a apărut o secetă groaznică, triburi după triburi, în căutarea păşunilor pentru animalele lor, s'au tot deplasat spre Vest, până au ajuns în Spania. Nimic despre faptul că ei erau nomazi, care se deplasau cu corturile lor din loc în loc, ceea ce făcuseră în zonă până au luat direcţia Vest, spre Roma.

De fapt, urmaşii lor, chiar în secolul al 20-lea, aflaţi la Râmnicul-Sărat întrebau de Berlin, punct terminus, crezând că este în apropiere. Dar indiferent cum s'a numit năvălirea barbarilor sau mai elegant migraţia popoarelor, un lucru este sigur: venirea lor a avut ca rezultat aproape desfiinţarea culturii greco-romane şi a împins întreaga Europă într'o beznă care a durat câteva sute de ani, ceea ce s'a numit - tot elegant - Evul Mediu. Şi a mai avut o urmare: naşterea multor popoare noi, rezultat al amestecului barbar cu populaţiile băştinaşe. ceea ce a dus la schimbări etnice, lingvistice, teritoriale ş.a. Desigur că, în final, băştinaşii, aparţinând unei culturi superioare, au impus-o iar cuceritorii barbari au devenit creştini şi s'au civilizat la nivelul vieţii de atunci, păstrându-se, pe ici pe colo, tradiţiile si obiceiurile lor. Trăim în acest secol al 20-lea, repetarea la alt nivel, în alt mod, a unei migraţii de oameni, la nivel de zeci de milioane, care năvălesc clandestin în ţările civilizate şi bogate ale Europei şi ale continentului american, Statele Unite şi Canada.

Este drept, migratorii de azi nu se mai numesc barbari, ci locuitori ai ţărilor lumii a 3-a sau a 4-a. Ei nu mai vin în valuri, călări, în iureşul cailor spre ţările civilizate şi bogate, despre care au auzit. Ei azi se deplaseaza ilegal, pe vapoare, avioane, traversează imense teritorii cu trenul sau camionul şi chiar cu bărci pneumatice, trec peste râurile şi fluviile din calea lor.

De asemenea, vin continuu, individual sau în grupuri mici, nu ca strămoşii lor care veneau în triburi sau hoarde. Ei vin continuu, începând cu sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial şi nu cred că vreuna din ţările care-i atrag să cunoască exact numărul acestor invadatori moderni.

În plus, faţă de trecut, aceşti musafiri neaşteptaţi plătesc sume bune unor traficanţi-călăuze care îi ajută să atingă *"ţara făgăduinţei"*. De exemplu, de curând în România, au fost prinşi 56 de transfugi (51 din Afganistan, 2 din China, 2 din Sierra Leone şi 1 din Irak). Lor li s'a cerut în ţările lor de origine între 2.000 - 4.000 de dolari pentru fiecare persoană pentru a fi călăuziţi până în ţările Europei de Vest. La Arad, în aceleaşi zile, au fost prinşi şi 28 de Afgani şi Irakieni, înghesuiţi într'un microbuz.

Trebue amintiţi zecile de Mexicani şi Sud-Americani prinşi zilnic la frontiera americano-mexicană, vapoarele cu Chinezi care au încercat să-i debarce clandestin aproape de ţărm şi zeci, zeci de cazuri, prinşi în ţările civilizate, încercând să intre ilegal.

Migratorii de azi provin din China, Afganistan, Pakistan, Coreea de Sud, Bangladesh, India, Irak, Siria, Liban, Turcia, dar şi din ţările fostei URSS şi din Europa de Est şi Israel.

Din Africa, vin clandestin din ţările arabe, foste colonii franceze, Algeria, Tunisia, Maroc, cât şi din fostele colonii africane, ca de fapt, din toate fostele colonii, care, devenite independente, conduse de propriii lor concetăţeni, au constatat că viaţa le este mai grea decât sub puterile coloniale şi rezultatul a fost fuga ilegală în ţările foştilor exploatatori.

În Anglia, transfugii vin din fostele teritorii coloniale engleze; în Franţa, la Paris, din fostele ei colonii. Numai în Paris, circa 5 milioane de Arabi din Magreb, iar la Sacre Coeur şi la locurile de interes turistic, vând obiecte artizanale negri din Senegal, Cameroun sau Côte d'Ivoire. Şi aşa mai departe, în ţările celelalte foste colonii. În Belgia vin din fostul Congo belgian, în Olanda din fostele Indii Olandeze, azi Indonezia, în Portugalia din Angola etc. Dar Germania de Vest, năpădită de Turci, Irakieni, Sirieni şi până şi de ţiganii, zişi rromi, din România?

Dacă celelalte ţări europene au primit migratori, au făcut-o din luxul locuitorilor lor care au refuzat să mai muncească greu sau la munci murdare şi necalificate , migratorii luându-le locul. Germania a fost obligată din lipsa sutelor de mii de bărbaţi, morţi în război, să accepte, să solicite numeroşi musafiri care au venit cu zecile de mii din Turcia, Iugoslavia şi din unele ţări arabe. Dela aceştia s'a dus zvonul despre nivelul de trai german, ceea ce a devenit un magnet, precum Roma odinioară.

Nu pot şti de ce este tolerată această năvălire modernă şi mă gândesc doar la două explicaţii: 1. inconştienţa autorităţilor de azi, incapabile să gândească la urmările ce vor apare peste 50 de ani: etnice, religioase etc., mai ales într'o Europă în care ritmul natalităţii este depăşit de acela al morţilor. Vor deveni părţi din Europa mahomedanii? Or democraţii incapabili de măsuri dure de apărare a frontierei? 2. A doua explicaţie ar fi că se încurajează acest amestec de naţii şi culturi diferite, tocmai cu scopul de a dispare sentimentele naţionale, de rasă, religioase, patriotice şi ca urmare să dispară frontiere, noţiunea de stat naţional, adică o luptă ascunsă a internaţionalismului şi a globalizării împotriva naţionalismului creator şi patriotic.

Timide încercări se fac de a se stopa în Europa această năvălire cu rezultat: o ocupaţie paşnică, încet şi pe nesimţite. De exemplu, Ungaria cheltuieşte 67,6 milioane dolari, în vederea securizării graniţelor sale spre a împiedica migraţia ilegală spre Apus, instalează la graniţele sale echipamente moderne de supraveghere, printre care camere mobile de luat vederi, cu senzori termici şi patrulare cu elicoptere. România, fiind zona principală de pătrundere spre Vest, deja monitorizată, a făcut ca într'o lună să fie prinşi peste 500 de emigranţi clandestini, majoritatea Kurzi, Afgani şi alţi Asiatici. România a devenit un punct de trecere privilegiat pe drumul către ţările occidentale. Pe jos, în bărci, ascunşi în TIR-uri, vin şi încearcă continuu drumul spre Vest.

Moscova reprezintă punctul de origine al reţelelor de traficanţi şi care are două filiere: una prin Chişinău, alta prin Kiev. Adunaţi în România, sunt preluaţi de călăuze care îi conduc până la frontiera cu Ungaria, pentru 3.000-4.000 dolari; cu 10.000 dolari plătesc până la destinaţie - o ţară occidentală.

Tot atât de grav afectată este şi situaia din Statele Unite şi Canada. Dacă în secolele trecute nu a existat o migraţie Sud-americană spre aceste ţări, bogăţia , prosperitatea lor atrag zeci de mii de transfugi, de ilegali din majoritatea statelor cu un nivel scăzut de viaţă, mizerie şi şomaj.

Cei mai numeroşi ilegali sunt Mexicanii, încurajaţi chiar de propriul lor stat să-l părăsească. Ei vin zilnic cu sutele şi cu toată paza americană, construiesc tuneluri pe sub graniţă sau riscă să piară de sete în deşertul Nevada. De curând, statul mexican le dă acestor ilegali truse cu hrană specială şi pilule contra setei, încurajându-i să plece ilegal din Mexic, cu toate riscurile. Şi cum minoritatea mexicană va deveni majoritară în California şi alte câteva state sud-vestice, s'ar putea întâmpla ca peste un număr de ani, în mod democratic, prin plebiscit sau referendum, populaţia aceasta să ceară desprinderea de Statele Unite şi unirea cu Mexicul.

Miami este deja un oraş modern sud-american cu mica Havana, Micul Haiti etc. şi aproape zilnic, Coast Guard prinde ambarcaţii primitive cu Haitieni încercând să intre ilegal în apele Floridei, aşa cum sute de Dominicani vin ilegal în Porto Rico, de unde drumul este uşor spre USA. Orice Asiatic are nevoie doar de bani spre a-şi cumpăra un tichet de avion pentru Mexic, unde nu este nevoie de viza de intrare. Apoi trecerea frontierei mexicano-americane este un fleac. Şi astfel, străzile marilor oraşe americane sau canadiene sunt pline de locuitori din toate casele şi popoarele pământului. Ca să dăm câteva cifre, rezultatul recensământului din New-York, anul 2000, de exemplu, într'o parte a cartierului Queens (South Ozone Park) numărul Asiaticilor a crescut cu 141% (consideraţi şi cei din Trinidad, Guiana, de origine indiană). The Bronx este 50% hispanic, iar într'o parte a Queens-ului (parte din Jackson Heights, Coron, Elmhurst) 68% din zonă sunt hispanici.

Naţiunea de hispanic, după părerea mea este greşită, ca şi aceea de latino. De fapt, sunt locuitorii Insulelor Antile, Caraibe, amestec de populaţie băştinaşă cu puţini Spanioli, plus negrii din Africa, aduşi ca sclavi pe plantaţiile de trestie de zahăr. Aceeaşi situaţie pentru micile ţări ale Americii de Sud, amestec de populaţie băştinaşă cu puţinii Spanioli cuceritori.

Această năvală "civilizată" de azi, nu încape îndoială că va avea un mare impact în viitor pentru toate ţările care azi sunt invadate pe neobservate. Şi tot aşa de sigur este că lumea civilizată de mâine a Europei şi a Americii, plus Canada, va arăta cu totul altfel din punct de vedere etnic, religios, educativ, cultural.

În încheiere, mai menţionez că în USA se găsesc azi între 3-5 milioane Mahomedani cu peste 1.500 moschei, iar Germania - în urma extinerii Uniunii Europene către Estul Europei se va amplica fenomenul imigraţiei - se poate aştepta la şase milioane de persoane ce vor intra în Germania în următorii 15 ani legal, din care 4 milioane de Români. Dar ilegali? Sunt încă şi alte întrebări care aşteaptă răspuns, ca de exemplu: ce vor face aceşti bărbaţi migratori moderni (în imensă majoritate sunt bărbaţi)? Se vor integra în societăţile în care au pătruns sau nu? Se vor căsători cu femei băştinaşe? Ce se va întâmpla în ţările părăsite unde balanţa dintre bărbaţi şi femei va înclina în favoarea femeilor rămase în majoritate în ţările mici? Nimeni sau aproape nimeni nu gândeşte la consecinţele viitoare ale migraţiei ilegale de azi.

Maria Globe Tours Inc.

UNDE CĂLĂTORIA MULT VISATĂ DEVINE REALITATE

Servicii de turism

- Bilete de avion
- Vacanţe la soare
- Croaziere
- Închirieri de maşini
- Asigurări medicale pentru vizitatori
- Asigurări de călătorie
- Bilete de tren
- Rezervări de locuri la hoteluri

Servicii speciale

- Curier săptămânal spre România
- Invitaţii pentru vizitatori
- Comenzi de alimente pentru Bucureşti, distribuite la domiciliu
- Şampanie, flori şi tort pentru cei dragi la aniversări

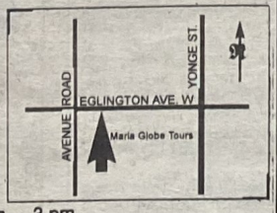

Luni - Vineri 10 am - 6 pm; Sâmbătă 10 am - 3 pm

261 EGLINGTON AVENUE WEST, TORONTO, ONTARIO M4R 1B1 Tel 416.481.2227 Fax 416.481.2067

mariagt@idirect.com

DEPUTAT PDSR PLĂTIT ŞI DE ROMTELECOM

Deputatul Partidului Social Democrat (fost PDSR) Ioan Andrei are o vacanţă parlamentară mult mai dulce decât mulţi dintre colegii săi din forul legislativ, cu sprijinul nemijlocit al Societăţii Naţionale de Telecomunicaţii Romtelecom, notează ziarul *"Curentul"*. La dispoziţia deputatului a fost pus recent un autoturism marca Volkswagen Passat, ultimul model, cu numărul de înmatriculare B-31-CHY, proprietate a Romtelecom. Mai mult, şoferul care îl duce pe deputat pe oriunde are treabă prin ţară, cu precădere la Alba Iulia, circumscripţia electorală unde a candidat, este angajat al Romtelecom.

Societatea Naţională de Telecomunicaţii îi plăteşte acestuia salariul, diurna şi orele suplimentare. Şi în ceea ce priveşte benzina consumată de maşina pusă la dispoziţia deputatului, se aplică tot principiul *"Grecul plăteşte"*. Dar nu numai, pentrucă, să nu uităm, societatea elenă OTE deţine numai 35% din acţiunile SNT Romtelecom, restul fiind proprietatea statului român. În consecinţă, această cheltuială nejustificată, ca şi multe altele, de altfel, se regăseşte în curba ascendentă a tarifelor practicate de operatorul de telefonie fixă.

Trebue menţionat faptul că Andrei, chiar dacă a fost ales parlamentar, a rămas şi preşedintele Federaţiei Sindicatelor din Telecomunicaţii. Aceasta, cu toate că, începând cu data de 13 Decembrie 2000, contractul său de muncă a fost suspendat dela Romtelecom. În prezent, cartea sa de muncă se află la Camera Deputaţilor. Legea 54/1991 privind organizarea şi funcţionarea sindicatelor spune destul de clar pentru oricine că pot fi aleşi lideri sindicali persoane care lucrează în unitate. Mai mult, Ioan Andrei s'a prezentat, în calitate de lider sindical, şi la ultima şedinţă a Consiliului de Administraţie al Romtelecom.

OPORTUNISMUL POLITIC

George GEORGESCU

Fenomenul disidenţei şi al oportunismului politic în România merită a fi studiat cu atenţie, deoarece are rădăciuni adânci în istoria noastră modernă.

Derulând filele istoriei până la perioada Principatelor Unite, constatăm că între anii 1862-1866, adică timp de patru ani, au existat 6 guverne şi anume: Barbu Catargiu - 4 luni, N. Kretzulescu 15 luni, M. Kogălniceanu 15 luni, C. Bosianu 4 luni, din nou N. Kretzulescu 8 luni şi Ion Ghica 4 luni. Sub Principele Carol, între anii 1866-1884, timp de 15 ani au fost 16 guverne, iar între anii 1881 şi 1918, timp de 37 de ani, 25 de guverne.

În perioada adoptării primei Constituţii a României sub Regele Carol I în anul 1866, scena politică a ţării era plină de patimi şi excese. Aşa cum scriu Constantin şi Dinu C. Giurescu, *"patimile şi resentimentele politice erau vii, ministerele durau puţin iar presa de opoziţie avea un limbaj violent"*.

Prima sciziune mai importantă în viaţa politică a României a avut loc la 20 Ianuarie 1908, când din Partidul Conservator condus de Petre P. Carp s'a desprins grupul condus de Take Ionescu, luând fiinţă Partidul Conservator-Democrat. După retragerea lui Petre Carp din viaţa politică, este ales preşedinte al Partidului Conservator Titu Maiorescu, care demisionează la rândul lui la 13 Martie 1914, Alexandru Marghiloman devenind noul şef al Partidului Conservator.

Evenimentele internaţionale se precipitau însă. Prima conflagraţie mondială se declanşase şi prindea în vârtejul ei o naţiune după alta. La data de 3 August 1914 a avut loc la Sinaia Consiliul de Coroană, în care toţi membrii Guvernului şi ai principalelor partide politice s'au pronunţat pentru o *"Expectativă armată"*. Au fost însă două excepţii: Regele Carol şi Petre Carp. Hotărârea de *"neutralitate armată"* a dus la divizarea vieţii politice româneşti. În Partidul Conservator au luat fiinţă 4 grupuri antagoniste. Una, condusă de Titu Maiorescu şi Alexandru Marghiloman susţinea ideea neutralităţii, dar menţinerea unor bune relaţii cu Germania şi Austro-Ungaria, în timp ce Nicolae Filipescu, Mihai Cantacuzino şi Barbu Delavrancea au alcătuit *"Acţiunea Naţională"*, ce milita activ pentru intrarea în război împotriva Puterilor Centrale. Petre P. Carp, singurul care a susţinut în totalitate opinia regelui Carol, a alcătuit un grup ce susţinea intrarea României în război alături de Puterile Centrale, dar Regele Carol I s'a supus voinţei majorităţii oamenilor politici. În prima parte a Războiului Mondial, pe timpul ocupaţiei germane a unei părţi importante din teritoriul României, conservatorii care aveau tradiţie filogermană erau dezbinaţi în privinţa dinastiei de Hohenzollern. În timp ce Petre Carp s'a declarat împotriva regelui, Marghiloman l-a susţinut. Nici Partidul Liberal nu a fost scutit de sciziuni, din el desprinzându-se gruparea condusă de Nicolae Fleva care a înfiinţat Partidul Liberal-Democrat. A urmat o altă grupare, numită *"Drapeliştii"*, după numele ziarului lor *"Drapelul"*, condusă de P.S. Aurelian şi cea a lui Gh. Panu. Cea mai importantă sciziune din partidul liberal a avut loc însă la 6 Iunie 1930, cu ocazia reîntoarcerii regelui Carol al II-lea în ţară, ceea ce a provocat o gravă ruptură în sânul acestui partid. Istoricul Gheorghe Brătianu, fiul lui I. C. Brătianu a înfiinţat Partidul Liberal Georgist, deoarece susţinea revenirea lui Carol pe tron, în timp ce tatăl său, I.C.Brătianu era împotrivă. După instalarea dictaturii regale însă, Gh. Brătianu s'a declarat şi el împotriva regelui, adoptând o poziţie foarte rigidă. Cu cât ne apropiem de epoca modernă constatăm creşterea numărului celor doritori să participe activ la viaţa politică. În anul 1937, la alegerile parlamentare din luna Decembrie, s'au înregistrat 13 partide şi peste 50 de formaţiuni politice. Datorită pragului electoral în Parlament au intrat numai PNL Dinu Brătianu, PNL Gh. Brătianu, Partidul Ţărănesc-Radical, Partidul Totul pentru Ţară (Garda de Fier) şi Partidul Naţional-Creştin. În acel Parlament, Partidul Totul pentru Ţară a avut 66 de deputaţi. După o scurtă guvernare a lui O. Goga, regele Carol a numit pe Patriarhul Miron Cristea şef al unui guvern care i-a dat prilejul să instaureze dictatura personală, cu urmările ei nefaste care se cunosc. Dizolvarea tuturor partidelor politice, înfiinţarea unui partid unic intitulat Frontul Renaşterii Naţionale, epurarea aparatului de Stat de elementele naţionaliste şi uciderea unui mare număr dintre conducătorii acestui partid a cărui priză la tineret începuse să-i dea frisoane regelui şi camarilei sale. După instalarea comuniştilor la putere în anul 1944, liberalul Gh. Tătărăscu şi ţărănistul Anton Alexandrescu au trădat interesele acestor două partide istorice şi au intrat în guvernul condus de Petru Groza la 6 Martie 1945, impus de către A. Visinski venit special dela Moscova.

După această scurtă incursiune în viaţa politică a ţării noastre din perioada consolidării Statului Român, putem concluziona că încă de atunci existau dispute aprige legate de guvernare, intrigi de culise, dizidenţe şi oportunism politic. După răsturnarea regimului comunist în urma convulsiunilor din Decembrie 1989, fenomenul oportunismului politic şi al migraţiei de la un partid la altul, au luat o amploare nemaiîntâlnită.

La data de 22 Decembrie 1989, în atmosfera incandescentă a evenimentelor de atunci, conducătorii FSN au hotărît constituirea Consiliului Frontului Salvării Naţionale (CFSN). La data de 23 Ianuarie, acest Consiliu a stabilit participarea FSN la alegeri, infirmând astfel propria declaraţie că nu se vor transforma în partid politic. Din acest motiv, cunoscuta dizidentă anticeauşistă Doina Cornea a demisionat în semn de protest din CFSN şi din funcţia de preşedinte de onoare al Consiliului Judeţean Cluj. După efectuarea primei mineriade îndreptate împotriva sediilor PNŢCD şi PNL din zilele de 28 şi 29 Ianuarie 1990, poeta Ana Blandiana a demisionat la rândul ei. În urma acestor evenimente care au demonstrat că Ion Iliescu nu este pregătit să accepte pluripartitismul, declarându-se un *"despot luminat"* el a fost obligat să facă anumite concesii anunţând constituirea Consiliului Provizoriu de Unitate Naţională (CPUN), alcătuit în proporţie de 50% feseniţti, restul de 50% reprezentând puzderia de partide ce au apărut după Revoluţie.

În anul 1991, CDR care fusese alcătuită datorită eforturilor depuse de Corneliu Coposu, era formată din următoarele partide politice şi formaţiuni civile: PNŢCD, PNL, PAC, PSDR, AFDPR, FER, UDMR, Partidul Unităţii Democratice, Sindicatul *"Fraternitatea"*, Uniunea Democrat-Creştină, Solidaritatea Universitară, UMRL, *"România Viitoare"* şi Asociaţia *"21 Decembrie"*. Înaintea alegerilor generale din anul 1992, a părăsit Convenţia MER în anul 1991 şi PNL , sub conducerea lui Radu Câmpeanu, care a spart unitatea liberală din oportunism, pentru a putea participa la alegerile prezidenţiale pe liste separate. După alegeri au plecat rând pe rând PNL Aripa Tânără în 1993, care s'a transformat apoi în PNL'93 sub conducerea tandemului Rusu-Patriciu, UDMR, PNL-CD (Cerveni) şi PSDR în 1995, Uniunea Democrat-Creştină în anul 1996, iar Alianţa Civică prin auto-excludere în anul 1998. Partidul Alianţa Civică în frunte cu N. Manolescu părăsise şi ei CDR înaintea alegerilor din anul 1996 în speranţa obţinerii unor rezultate superioare, dar electoratul i-a penalizat drastic, ca şi pe Radu Câmpeanu de altfel.

A doua mare grupare desprinsă din PDSR a fost aceea a lui Teodor Meleşcanu, care a părăsit formaţia lui Ion Iliescu împreună cu un grup de tehnocraţi, înfiinţând partidul Alianţa pentru România. Încercarea de fuziune cu PNL nu a avut succes, partidul dispărând practic din viaţa politică datorită ambiţiilor lui Meleşcanu de a candida la funcţia supremă în stat. În această situaţie, un grup dizident format din Marian Enache, Doru Viorel Ursu, Emil Purin şi Dan Mihalache s'au desprins şi au format ApR-SD. Nicolae Popa a trecut şi el la un partid mai bogat, PUR, care a fuzionat cu PDSR. Un caz aparte îl reprezintă Mircea Coşea, care l-a părăsit pe Meleşcanu pentru UFD, de unde s'a reîntors însă spăşit în ApR. Dar cel mai interesant caz de cameleonism politic îl reprezintă Stelian Duţu, care a făcut un turneu prin următoarele partide: PDSR, PD, PNL, PUR, care a fuzionat apoi cu PDSR, deci s'a întors practic de unde a plecat.

Un alt caz de oportunism politic este cel al lui Viorel Cataramă, care s'a înscris mai întâi la liberali, apoi a trecut cu bagaje şi fonduri la Virgil Măgureanu (AN), pe care l-a părăsit fără regrete trecând la ApR. Nici PNŢCD, considerat la un moment dat cel mai omogen partid, nu a fost scutit de fenomenul migraţiei. Prima plecare a fostului premier Victor Ciorbea, care fusese debarcat în urma unor manevre oculte de culise dirijate de Petre Roman, a deschis seria migrărilor din partidul lui Corneliu Coposu. Victor Ciorbea a reuşit să atragă câteva personalităţi de marcă ale partidului, printre care senatorul Şerban Săndulescu, fraţii Boilă şi alţii, înfiinţând ANCD, dar înaintea alegerilor s'a reîntors la matcă, deoarece nu era creditat în sondaje cu mai mult de 2%. A urmat apoi plecarea fostului premier Radu Vasile, ofuscat că nu i s'a acordat funcţia de preşedinte al partidului, reuşind şi el să atragă un număr de 12 parlamentari ţărănişti membri de frunte ai PNŢCD, printre care vice-preşedintele Sorin Lepşa, senatorul Corneliu Turianu, deputaţii Gh. Cristea şi Paul Alecu, realizând o fuziune cu minusculul partid *"Dreapta Românească"*, împreună cu care au alcătuit un nou partid intitulat *"Partidul Popular Român"*, al cărui preşedinte a devenit. Înainte de alegerile din Noembrie 2000, Radu Vasile şi Sorin Lepşa au trecut din oportunism la PD, pentru a nu dispărea din viaţa politică şi a prinde un loc de senator în Parlamentul României. Partidul Democrat al lui Petre Roman a fost zgâlţâit la rândul lui de câteva mişcări seismice la vârf, constituite din demiteri şi migraţii spectaculoase.

Primul seism de mare amplitudine al acestei formaţii desprinse din FSN, l-a constituit demiterea în Septembrie 1998 a vice-preşedintelui Adrian Severin, în momentul în care acesta a încercat să dovedească penetrarea unor agenţi ai poliţiei secrete în conducerea unor partide şi în presa din România.

După demiterea lui Adrian Severin din PD, a urmat cea a lui Adrian Vilău, care fusese precedată de retragerea fostului ministru Anton Vătăşescu. Au demisionat apoi parlamentarii George Şerban, Radu F. Alexandru, Octavian Ştireanu, Radu Mazăre, Liviu Spătaru, Liviu Trifu, toţi reclamând stilul autoritar de conducere al lui Petre Roman, care nu accepta păreri contrare. Victor Babiuc care era considerat *"eminenţa cenuşie"* a acestui partid, unul dintre cei mai vechi miniştri postrevoluţionari, a încheiat şirul migraţiilor efectuate până la întrunirea Convenţiei Naţionale a PD. Toţi aceşti parlamentari demisionaţi din PD s'au înscris în PNL, pentru a nu pierde fotoliile în viitorul Parlament al ţării. Triţă Făniţă a demisionat şi el din PD trecând în tabăra PDSR-istă, pentru a nu scăpa din mâini agricultura. Alte migrări oportuniste au fost cele ale lui George Pruteanu dela PNŢCD, Adrian Vilău, Cazimir Ionescu şi Victor Boştinaru de la PD şi Otto Weber dela PER, toţi mergând la PDSR. De altfel, mirosul victoriei în alegeri a acestui partid a atras o puzderie de oportunişti din toate părţile eşichierului sau din rândul sindicatelor.

Dacă migraţiile politice ale unor parlamentari îşi au obârşia în oportunismul lor, cel al unui partid cu rădăcini adânci în istoria patriei precum PNL, demonstrează ca dorinţa de putere este atât de mare la unii politicieni, încât îşi pierd demnitatea. În anul care a trecut, acest partid a reuşit să creeze confuzii în rândul alegătorilor, schimbând de câteva ori propria strategie politică. La început au declarat că vor participa la alegeri în cadrul CDR, alături de PNŢCD, susţinând candidatura la preşedinţie a lui Emil Constantinescu, După puţin timp au început tratative cu ApR.

Ultima găseliţă a liberalilor a fost susţinerea lui Stolojan la Preşedinţie deşi acesta nu avea şanse mari, refuzând participarea alături de CDR 2000 şi Mugur Isărescu. După toate aceste manevre cu iz oportunist, PNL a semnat un Protocol cu PDSR care câştigase alegerile din Noembrie 2000, pe care mai apoi l-au rupt în mod demagogic în faţa camerelor de luat vederi. După retragerea lui Sergiu Cunescu din funcţia de preşedinte al PSDR, Alexandru Athanasiu, care a fost numit în locul lui, a îndreptat acest partid către PDSR, cu care a fuzionat. Oportunismul şi-a spus cuvântul, deoarece, ajutând partidul lui Ion Iliescu să intre pe uşa de serviciu în Internaţionala Socialistă, au primit câteva locuri în Parlament.

Fenomenul oportunismului politic continuă. În lipsa unor principii etice asistăm la trecerea unor oameni interesaţi dintr'o formaţiune politică în alta, în special în cea mai bine cotată în sondaje, deoarece gustul puterii este mai puternic decât orice principiu ideatic într'o ţară în care nu s'a realizat epurarea morală a societăţii bântuite de corupţie.

Rujeola de microfon

Odată făcută, rujeola, se ştie, ai scăpat de ea - ai căpătat imunitate. Există, însă, o excepţie: Preşedintele Iliescu. Cum îi pui un microfon în faţă şi-i dai ocazia să vorbească, hopl - spuzeala roşie îi şi reapare... După ce-a flecit-o de vreo câteva ori pe tema proprietăţii, a Occidentului putred care nedreptăţeşte lumea a treia (în care îi e drag să ne menţină, ba chiar a invitat-o aici, pentru vreun an, şi pe baroneasa Nicholson, *"să vadă cum e să trăieşti cu vreo sută de dolari pe lună"!...*) şi alte subiecte dragi activului de partid, mai alaltăieri a prins un microfon liber în problema unei amnistieri generale a celor care au participat la "*mari mişcări sociale*" (o prostie mai mare decât capul lui Antonie Iorgovan şi mai încălcită decât mintea lui Ion Predescu) şi iar s'a spuzit bolşeviceşte Ion Iliescu! Naţiunea a aflat, dară, că nu-i vorba de Miron Cozma, nici de mineriade, nici de cei care au tot bătut, torturat şi împuşcat oameni, ci de cei care au fost în Piaţa Universităţii, care... aşa şi pe dincolo, ştiţi placa... *"ce-ar însemna acum să ne punem să-i arestăm?!"* Ce-ar însemna?! Păi chiar nu vă duce mintea tov Preşedinte?

M. Creangă

Dezvăluiri

COMISIA SENATORIALĂ PENTRU CERCETAREA EVENIMENTELOR DIN DECEMBRIE 1989

STENOGRAMA AUDIERII VICEAMIRALULUI (r) DINU ŞTEFAN, FOST ŞEF AL DIRECŢIEI DE INFORMARE A ARMATEI DIN 13. 01. 1994, ORA 9.00

Urmare din numărul trecut

Dl. SABIN IVAN: - Noi avem două probleme mari: cine a tras în manifestanţi, legitim sau nelegitim, regulamentar sau nu, şi teroriştii. Restul sunt chestiuni de istorie, foarte interesante dar dacă ştiţi sau nu despre problemele noastre.

Dl. DINU: - Personal, nu ştiu ca Armata să fi tras, pentrucă sfera mea de preocupări e departe de confruntarea de stradă. Sunt alţii care au fost cu trupa în faţă, au văzut de unde s'a tras.

Dl. SABIN IVAN: - Dar cercetaşii dela Buzău nu v'au raportat?

Dl. DINU: - La Timişoara nu au tras, la Bucureşti au tras.

Dl. SABIN IVAN: - D-le amiral, să ne întoarcem la treaba asta. Cercetaşii dela Buzău nu au văzut la Timişoara că s'a tras în manifestanţi? Adică ei au spionat numai pe manifestanţi?

Dl. DINU: - Eu nu am făcut o investigaţie printre ei să vedem cine a tras. Nu era rolul meu.

Dl. SABIN IVAN: - Nu v'aţi ocupat, dar v'au venit nişte ştiri. Au murit oameni pe stradă, sunt victime, probe, s'a tras în ei.

Dl. DINU: - Eu trebue să vă spun ce ştiu eu şi Dvs. ştiţi ce vă spun toţi. Eu trebue să vă spun de unde am văzut. Eu nu am văzut.

Dl. SABIN IVAN: - Prin reţeaua Dvs.

Dl. DINU: - Păi, eu v'am spus reţeaua cu ce s'a ocupat acolo. Ei nu aveau obligaţia să-mi raporteze mie. Se crede că a existat probabil o structură necunoscută de nimeni, o subterană într'adevăr, făcută de dictator şi nu se poate să nu fie cu cunoştinţa fostului şef al D.S.S, cu inşi din toate structurile, pregătiţi să-şi dea viaţa pentru asta. Noi am surprins foarte multe legături radio cifrate. Nu făceau parte din centrul Armatei, şi toată lista asta am trimis-o la Securitate s'o identifice, mi-au dat şi două telefoane T.O. care, de fapt, nu existau. Şi atunci întreb şi eu: cine a tras în noi? Noi le-am spus dela început care sunt legăturile noastre, dar ei nu ni le-au spus niciodată, şi atunci daţi-mi voie să trag o concluzie. Deci, cred că a existat o structură supra, în care puteau să fie şi ofiţeri din Armata română, puteau să fie şi dela Miliţie, Securitate, studenţi, studenţi străini, din toate statele. Şi dacă nici o comisie nu a ajuns la nici o concluzie, înseamnă că asta a fost.

Dl. GABRIELESCU: - Putea să existe aşa ceva fără să ştie Vlad?

Dl. DINU: - Eu nu pot să răspund. Eu zic că ar fi trebuit să ştie.

Dl. SĂNDULESCU: - Aţi şi localizat aceste convorbiri?

Dl. DINU: - Da. Mi s'a cerut şi lista. Nu mi-au mai comunicat.

Dl. SĂNDULESCU: - Dvs. nu aveaţi specialişti în decodificare?

Dl. DINU: - Ba da, dar trebuiau ani de zile.

Dl. APOSTOLACHE: - Erau în mişcare sau staţionare?

Dl. DINU: - Nu era obiectiv al meu, a intrat întâmplător la noi, le-am verificat ale cui sunt şi cu asta am terminat. Nu intra în grija noastră urmărirea lor în continuare, să văd dacă-şi schimbă locul, dacă... asta era în sistemul M.I.

Dl. SABIN IVAN: - Poate că erau în afara ţării noastre?

Dl. DINU: - Nu. Erau şi pe lângă Sibiu şi pe lângă Braşov, Bucureşti şi Constanţa, Mangalia şi în Apuseni.

Dl. APOSTOLACHE: - Puteau fi căutate?

Dl. DINU: - Trebue să faci o deplasare în zonă cu un Gonio. Noi ştim zona (că s'a lucrat pe staţie la ora de, că nu se lucrează continuu acolo). După caracteristici, Internele ar fi trebuit să ştie.

Dl. APOSTOLACHE: - Gen. Vlad nea declarat că au fost telefoanele întrerupte, aşa că Dvs. nu mai aveaţi cu cine vorbi.

Dl. DINU: - Păi când au fost întrerupte?

Dl. GABRIELESCU: - A fost o pe-rioadă de întrerupere, dar nu tot timpul.

Dl. DINU: - Colaborarea asta a noastră - că unii acuză M.Ap.N. că i-a desfiinţat pe ei, că nu i-a lăsat pe ei să-şi facă meseria, alţii ne acuză de ce am manifestat încredere în ei, că din cauza asta am pierdut firele, şi asta e adevărat, pentrucă a existat o perioadă când noi iam pus pe ei deoparte şi am luat noi M.Ap.N., şi am zis ce-au mai capturat şi noi ce... pe urmă a intervenit Militaru să-i folosim că sunt specialişti. A fost o perioadă de asemenea înţelegere; tot ce am prins la noi s'a dat lor, să verifice.

Dl. APOSTOLACHE: - Aş dori să ne spuneţi o părere personală, că aici s'a făcut următoarea remarcă: că asemenea simulatoare, că asemenea mijloace de a bruia şi ţinte false putea foarte bune să aibă Securitatea. Înţeleg nevoia de a avea stimulator pentru pregătire, pentru luptele de care Dvs. aţi vorbit aici, dar ca să deţii mijloace să-ţi detur-nezi efectiv propriul sistem de apărare, mi se pare de domeniul fanteziei!

Dl. DINU: - Da, dar Dvs. acum i-aţi băgat pe toţi în aceeaşi tabără, dar nu au fost toţi în aceeaşi tabără, ăsta e necazul.

Dl. APOSTOLACHE: - Daţi-mi voie să continui. Sunt surprins de ceva, pentrucă afirmaţii s'au făcut. De ce nu s'a găsit un asemenea aparat?

Dl. DINU: - Pentrucă este cu autodistrugere...

Dl. SABIN IVAN: - Este clar că nu ne apărăm împotriva străinilor, ne apărăm împotriva celor din interior care au comis ce au comis.

Dl. GABRIELESCU: - Mai aveţi, Domnilor?

Dl. APOSTOLACHE: - Nu mai am dar eu zic că este păcat să plecăm dela treaba asta, că erau două tabere în interior. În primul rând noi facem o mare eroare când afirmăm că Armata a tras. C'au tras unităţi comandate de oameni, asta e altceva, dar această generalizare e nelalocul ei. A doua problemă: că au existat oameni şi acolo şi acolo, este de conceput, dar ca aceştia să dispară aşa, peste noapte, să nu fim în stare să facem nimic.

Dl. DINU: - Ar fi însemnat că sunt nişte amatori dacă ar fi fost descoperiţi. Eu cred că o să fie descoperiţi până la urmă, dar au fost oameni care toată viaţa lor nu au făcut decât această meserie: să ştie să se dea la fund, şi s'au dat...

Dl. GABRIELESCU: - După ştiinţa Dvs., în Armata noastră existau asemenea simulatoare?

Dl. DINU: - Armata propius-zis nu avea decât când aduceam noi câte un exemplar model pentru industria noastră, şi care nu a reuşit să realizeze nici măcar amortizorul. Ştiu că există în structurile M.I.

Dl. GABRIELESCU: - Secţia Dvs., care se ocupa cu informaţia tehnică, avea cunoştinţă că asemenea aparate există la vecinii noştri?

Dl. DINU: - Da, există.

Dl. GABRIELESCU: - Le ştiţi caracteristicile?

Dl. DINU: - Da. Se găsesc la direcţia cercetare, la biroul Studii tehnice.

Dl. APOSTOLACHE: - Să nu uităm că, după fuga dictatorului în majoritatea locurilor unde Securitatea, Poliţia îşi aveau sediile au intrat revoluţionarii. În asemenea locuri trebuia să se găsească şi aşa ceva. Deci, pe undeva a existat cu totul şi cu totul alt organism.

Dl. DINU: - Se poate. Poate aveţi Dvs. o variantă şi mai credibilă, şi mai bună, dar vă spun că nu puteau să intre revoluţionarii în toate sediile lor... Eu v'am sugerat doar o idee, că şi acestea puteau să fie folosite în asemenea scopuri...

Dl. GABRIELESCU: - Să revenim la minister, unde eraţi. Aţi primit ordin să chemaţi unitatea dela Buzău. Ce ordine aţi dat?

Dl DINU: - Am chemat ofiţerul care se ocupă de acest batalion, colonelul Constantinescu. I-am spus să plece la Buzău şi să pregătească acest batalion pentru nevoile de apărare în minister şi la Bucureşti. S'a dus şi a pregătit acest detaşament. Din câte ştiu, din rapoartele interioare, cu două camioane de front s'a deplasat spre Bucureşti, iar eu am trimis doi ofiţeri de legătură care să-i întâmpine spre Urziceni, la intrarea în Bucureşti, ca să-i conducă pe căi ocolite, ca să nu intre în punctele fierbinţi, 30-40 de oameni cu armamentul lor, îmbrăcaţi militari.

Dl. GABRIELESCU: - D-le amiral, ce aţi făcut cu ele?

Dl. DINU: - Deci am trimis doi ofiţeri de legătură, care, planul era să-i aducă pe lângă Apaca, să-i băgăm prin spate pe la Ghencea, pe acolo pe Compozitorilor, unde nu se întâmpla nimic atunci, pe 22 noaptea. Se trăgea în faţă. Nici mie nu-mi este cunoscut nici astăzi că această coloană nu a mai fost adusă, conform ordinului meu, că problema s'a rezolvat până la urmă de această grupă operativă din Marele Stat Major... Aici a intrat, ce-i drept în mijlocului focului... unul dintre ofiţeri a murit cu glonţul în spate în faţa unui apartament dela un vecin, care înainte de a muri, i-a spusăluia telefonul meu, m'a sunat cetăţeanul şi mi-a spus: *"D-le amiral, aveţi aici un ofiţer şi este pe moarte"* şi el mia explicat cum a putut la telefon că a fost lovit de un glonţ din spate, din partea opusă M.Ap.N, deci.

Dl. GABRIELESCU: - Nu am înţeles. Deci aceste două camioane cu trupe au ajuns în faţa ministerului, la intrarea principală.

Dl. DINU: - Da.

Dl. GABRIELESCU: - Şi pierderile astea când le-au avut?

Dl. DINU: - Păi în noaptea aceea la debarcare, la intrare, la infiltrare ş.a.m.d. Au debarcat mai departe, pentrucă se trăgea, nu au venit ei în camioane până la poartă, le-au adăpostit şi au vrut să intre să se infiltreze... Dar aici a intervenit altcineva. Şi eu m'am interesat de treaba asta şi le-am pus întrebări, dar eu le spusesem pe ce căi să vină.

Dl. GABRIELESCU: - Pe ce căi le-aţi spus?

Dl. DINU: -Dela Academie spre Apaca, să ocolească pe str. Milea, să intre spre cimitirul Ghencea şi să intre pe la Haiducul. Acolo noi aveam o poartă unde era o sentinelă, dar nu era o problemă.

Dl. GABRIELESCU: - Şi ofiţerul Dvs. de legătură pe care l-aţi trimis, era cu ei?

Dl. DINU: - Da, doi ofiţeri.

Dl. GABRIELESCU: Şi ăia aveau traseul fixat?

Dl. DINU: - Da.

Dl. GABRIELESCU: - Şi de ce nu au intrat pe la Haiducul?

Dl. DINU: - Din auzite vă spun, că cineva i-a întâmpinat înainte de Academie.

Dl. NICOLAESCU: - D-le amiral, când aţi fost Dvs. scos din funcţie?

Dl. DINU: - Nu scos, ci numit în altă funcţie, pe 25 Ianuarie 1990.

Dl. NICOLAESCU: - ... Este cu totul anormal, la mintea mea, să schimbi din funcţie un om care a ocupat această funcţie... Adică astfel de oameni nu se îndepărtează. Cât a durat preluarea?

Dl. DINU: - În două ore am predat.

Dl. NICOLAESCU: - Vedeţi, domnilor colegi, cât este de anormal.

Dl. GABRIELESCU: - D-le amiral, Dl. Nicolaescu ştie nişte lucruri pe care noi nu le ştim. Deci, Dvs. aţi rămas în funcţie până la 25 Ianuarie acolo, la D.I.A., şi pe urmă aţi plecat, unde?

Dl. DINU: - Păi, asta voiam să-i explic Domnului Senator, că nu este o retrogradare, este o promovare în funcţie. Am fost numit şeful direcţiei a 3-a contraspionaj pe tot teritoriul ţării. Adică asta era la Armată departamental şi asta e la nivel naţional.

Dl. GABRIELESCU: - În cadrul cărei instituţii?

Dl. DINU: - S.R.I.

Dl. SABIN IVAN: - Păi, nu era SRI atunci.

Dl. DINU: - Nu era, dar îşi organiza noile servicii de informaţii. Mie nu mi s'a părut ciudat şi mi s'a explicat şi de generalii Logofătu şi Militaru.

Dl. SABIN IVAN: - Dar cine era mai mare la serviciul ăsta, cine v'a numit, Militaru?

Dl. DINU: - Nu, Generalul Logofătu era cu toate astea.

Dl. GABRIELESCU: - Eu nu înţeleg. Deci, Dvs. aţi fost comandantul D.I.A.

TRADUCERI LEGALIZATE (Certified Translations)
ENGLEZA - FRANCEZA - ROMÂNA

- ACTE EMIGRARE - SPONSORARE
- DIPLOMĂ, FOAIE MATRICOLĂ FACULTATE - LICEU
- CERTIFICAT NAŞTERE - CĂSĂTORIE - DIVORŢ
- RESUMÉ - C.V.
- ANUNŢURI, RECLAME, BROŞURI, MANUALE
- PAGINI WEB IN HTML

POST-SCRIPTUM TRANSLATIONS
Tel: 416-587-6603
http://PostScriptum.Netfirms.com

Dezvăluiri

Am ilustrat paginile 8-9, 11 şi 23 din acest număr al CUVÂNTULUI ROMÂNESC cu desene ale marelui artist Camilian Demetrescu, cuprinse în volumul PLURALISMO (1982)

până la 25 Ianuarie, Logofătu ce era?

Dl. DINU: - Logofătu era adjunctul Ministerului Apărării pentru problemele de securitate, funcţie nouă, făcută de Militaru.

Dl. GABRIELESCU: - De unde venea Logofătu?

Dl. DINU: - Dela Academia militară.

Dl. GABRIELESCU: - Avea funcţia de adjunct al ministerului pentru toate structurile astea care se ocupau de cercetare, de informaţii, de contraspionaj.

Dl. GABRIELESCU: Deci era şi peste D.I.A. şi peste noua Securitate.

Dl. DINU: - Da. Acum e pensionat.

Dl. GABRIELESCU: - Să revenim la trupa Dvs. De ce ofiţerul Dvs. nu a executat ordinul?

Dl. DINU: - Ordinul meu era aşa, ca o indicaţie de profesionist. El era în subordinea biroului operativ care se ocupa cu apărarea. Deci acest Constantinescu a luat legătura cu acest grup operativ, pentrucă eu nu aveam ansamblul apărării şi puteam să şi greşesc, nu? După concepţia lor, după a mea nu era o greşeală, era o intrare ascunsă în minister a unor forţe care puteau să-şi aducă contribuţia. Bun. Deci nu s'a procedat aşa pentrucă el a primit altă indicaţie dela această grupă operativă. Greşită, e drept, dar asta a fost. Eu nu am avut cum să-l trag la răspundere pentrucă a ieşit din subordinea mea.

Dl. GABRIELESCU: - Constantinescu ăsta era dela D.I.A.?

Dl. DINU: - Da.

Dl. GABRIELESCU: - Şi atunci cum nu era în subordinea Dvs?

Dl. DINU: - Să ştiţi că, temporar, trec în subordinea altor structuri. Deci, dacă el a trecut cu aceste forţe în apărarea ministerului, nu eu mă ocupam de apărarea ministerului.

Dl. GABRIELESCU: - D-le amiral, vă întreb ca şef al cercetării Armatei. Aţi adus o unitate specială de cercetare, cea mai bună pe care o aveaţi. Şi în jurul Dvs. erau cuiburi de focuri, de terorişti, de ce erau acolo, această unitate şi Dvs. ca şef al Cercetării, Dvs. nu cercetaţi prin luptă, numai prin telefone şi prin zvonuri? Mai pierdeam 14 oameni şi curăţam blocurile astea. Nu v'aţi gândit la treaba asta?

Dl. DINU: - La Armată există o regulă care a fost bună şi în timp de război şi în timp de pace: toate forţele se subordonează unui centru.

Dl. GABRIELESCU: - Am văzut ce centru!... Într'un centru de rezistenţă militară cu atâţia strategi acolo, dar nu trebuiau strategi, trebuia un comandant de batalion, un general şi mareşal, care apără acest perimetru şi stă 3 zile şi 3 nopţi, se trage în el, are morţi şi răniţi şi nu face absolut nimic. Cum este treaba asta?

Dl. DINU: - Ăsta este războiul special. Au căzut capete multe în situaţii de natura asta.

Dl. GABRIELESCU: - Poate eu nu cunosc; cercetarea se face prin luptă, domnilor.

Dl. DINU: - Nu. Există şi prin luptă, dar nu în principal. Lupta de gherilă este cu totul altceva decât ceea ce spuneţi Dvs. Aici trebuia să avem componente al Ministerului de Interne, care ar fi trebuit să facă treaba asta. Erau grupuri care acţionau în diverse locuri, nu era inamic.

Dl. GABRIELESCU: - Păi, ăla era inamicul Dvs. Să încheiem acest capitol... Cum se poate aşa ceva? Îmi explicaţi altă dată.

- **Dl. DINU:** - Deci, în noaptea de 24, adică seara de 24, generalul Guşe m'a invitat la el în birou şi mi-a spus că trebue să organizăm un echipaj care să facă o deplasare la Târgovişte. (ora 19.00). De faţă cu mine a pregătit două plicuri, pe unul a scris *"v'aţi uitat medicamentele şi vă rog să luaţi dozele"*, fără semnătură. Pe celălalt plic, către comandantul unităţii s'a scris *"la primirea acestui plic dai un telefon la Bucureşti, vorbeşti ori cu mine, ori cu amiralul Dinu"*. Am constituit acest echipaj din col. Gheorghe Ştefan, un maior Ioniţă, un cercetaş înarmat şi o maşină şi s'a făcut deplasarea. Era ora două noaptea când m'a sunat comandantul unităţii şi m'a întrebat ce-i cu plicul acela. Îi spun să deschidă şi în al doilea plic se află ce trebue să faci, şi le predai persoanei care o ai în îngrijire. Acolo erau injecţiile şi insulina. Mi s'a explicat şi mie că trebuia să-şi facă injecţia până la ora 4 dimineaţa, altfel intra în comă. Aşa am aflat că trebuia să fie judecat şi trebuia să fie în bune condiţiuni. Ofiţerul s'a înapoiat, şi-a îndeplinit misiunea. Pe 25 dimineaţa către ora 8, de jos, de unde era centrul ăsta de conducere, generalul Stănculescu mi-a transmis ordinul să-i trimit ofiţerul care a fost acolo că vrea să aibă o discuţie cu el. L-am chemat, Stănculescu a intrat, am participat şi eu la discuţia asta (col. Ştefam Gheorghe).

Dl. NICOLAESCU: - Ce funcţie avea generalul Stănculescu în momentul acela ? Ce ştiaţi Dvs.?

Dl. DINU: - O funcţie neprecizată. Eu ştiam că e adjunctul pentru probleme de înzestrare. Un comunicat oficial nu se dăduse.

Dl NICOLAESCU: - Cine era ministru în acel moment?

Dl. DINU: - Nu era nimeni. Poate că era, dar nu ni se adusese la cunoştinţă. Ştiam că e Militaru jos dar nu ne anunţase nimeni nimic. Deci, vine Stănculescu şi spune că trebue să facă împreună acest drum la Târgovişte. Şi din biroul meu a dat toate indicaţiile pentru transportor blindat, cine sunt persoanele care vor însoţi, a vorbit la aviaţie care va fi traseul, care vor fi semnalele de recunoaştre, parolele, lucru destul de bine făcut şi nu improvizat. Pe urmă ceea ce ştiţi şi Dvs., procesul şi celelalte.

Dl. NICOLAESCU: - Am o întrebare şi v'aş ruga să încercaţi să daţi o explicaţie. Care sunt întrebările pe care vi leaţi pus Dvs. în acele momente privind existenţa teroriştilor şi din cine ar fi putut să fie formate aceste unităţi de teroriştii?

Dl. DINU: - ...eu cred că a existat în capul dictatorului şi poate 1-2 persoane de mare încredere organizarea unor structuri în afara celorlalte cunoscute în general. O strucură subteran organizată care se declanşează în momentele prevăzute, care puteau să fie şi dela Armată şi dela Securitate, Miliţie, studenţi, din toate structurile statale, puteau să fie asemenea oameni, care îndoctrinaţi sub jurământ că luptă până la ultima picătură de sânge în slujba dictatorului. Şi eu cred că s'a declanşat un asemenea mecanism după fuga dictatorului, mai ales că s'a crezut despre el că s'a adăpostit şi vor fi de ajutor reîntoarcerii, deşi orice om cu gândire logică putea să-şi dea seama că nu se mai putea întoarce la ceea ce a fost.

Dl. GABRIELESCU: - D-le amiral, deocamdată audierea Dvs. a luat sfârşit. Dacă va mai fi nevoie, vă vom mai chema.

Sfârşit

Către cititori

Aţi putut urmări până în prezent stenogramele audierilor celor doi foşti şefi ai serviciilor româneşti de informaţii, în faţa Comisiei Senatoriale pentru cercetarea evenimentelor din Decembrie 1989:

- VLAD Iulian, şef al Departamentului Securităţii statului, Secretar de Stat.
- DINU Ştefan viceamiral (r), şef al Direcţiei de informaţii a Armatei.

Primul, element carierist, naţionalist-comunist convins, piesă de încredere a cuplului dictatorial, a căutat după fuga lui Ceauşescu, fără sorţi de izbândă, să creeze un guvern de esenţă naţionalist-securistă împreună cu o altă reclivă comunistă - VERDEŢ Ilie.

Al doilea, militar de carieră, atras în grupul conspirator pro-sovietic coordonat de G.R.U. (spionajul militar al Armatei URSS), pe fondul unor frustrări personale şi de grup, împreună cu alţi subordonaţi ai săi şi ofiţeri superiori din Armata Română, a avut un rol deosebit în declanşarea diversiunii *"teroriştilor"*, care a creat haosul şi panica în rândul populaţiei civile, soldate cu mii de morţi şi răniţi, atât de necesare pentru preluarea puterii de către agenţii Moscovei.

Atât Vlad Iulian cât şi Dinu Ştefan, fiecare în felul său, dând dovadă de laşitate, viclenie, lipsă de onoare militară şi de ataşament faţă de destinele româneşti, au făcut în faţa Comisiei Senatoriale declaraţii mincinoase, urmărind dezinformarea şi îngroparea adevărului despre activitatea lor şi a serviciilor pe care le-au coordonat până la evenimentele din Decembrie 1989, cât şi în timpul acestora.

Depoziţiile lor au fost *"înghiţite"* cu uşurinţă de către o Comisie Senatorială eterogenă din punct de vedere politic, dar şi nepregătită din punct de vedere al unui profil militar specific (munca de informaţii şi cercetare-diversiune).

În numerele următore veţi putea urmări stenograma audierii comandorului (r) Radu Nicolae, agent recrutor al spionajului militar sovietic - aripa dură, deosebit de incisiv şi tenace, care a urmărit, împreună cu alte lifte kaghebiste, înlăturarea lui Ceauşescu pentru instaurarea unui comunism *"funcţional"* bazat pe *"morala creştină"* (!?).

Cinic, cu aerul individului care nu-i este teamă de urmări (ştiind că viitorul României va fi tot în mâinile lor), a declarat în faţa Comisiei Senatoriale aspecte deosebit de interesante, care înlătură orice urmă de îndoială cu privire la lovitura de stat din Decembrie 1989 şi la rolul unor generali şi activişti în pregătirea şi susţinerea acesteia, coordonaţi de servicille secrete ruseşti.

Mâhnit de faptul că după lovitura de stat a fost instaurat un regim socialist reformator de tip gorbaciovist, Comandorul (r) RADU Nicolae a refuzat să mergă cu această echipă, încercând să *"supravieţuiască"* din exportul cu materiale strategice de pe piaţa Rusiei către firme din Occident.

Dumitru PĂSCULETE

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL
CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor se pot face după cum urmează:
Din Canada şi U.S.A. se pot trimite *"Cecuri Personale"*.
Din Europa numai *"Mandat Poştal"*. Nu trimiteţi *"Euro Cec"*
Alte continente - *"Cec Internaţional"*

Adresa ziarului este:
CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010, Westcliffe Postal Outlet, Hamilton Ont. Canada L9C 7N5

Costul abonamentului este 40.00 de dolari pentru un an

Aminteşte-ţi, să nu uiţi

PARTEA A II-A

Radu DUNĂREANU

În ziua când împlineam 24 de ani fostul colonel de Justiţie Liviu Prună, avansat ulterior de către Iliescu la gradul de *general* de justiţie, poate că şi azi trăieşte, tot cu telefon şi adresă secretă, îmi citea sentinţa de condamnat politic, cu menţiunea finală referitoare la *degradare civică şi confiscarea totală a averii*, deşi eram mai sărac decât un şoarece în biserică.

Din ziua aceea intram în rândul deţinuţilor politici. Asta nu a însemnat pentru mine că aş fi avut ceva merite deosebite, că aş fi făcut ceva ieşit din comun, eroic. Nici pe departe. Cum zicea prietenul A. Mihalcea în cartea lui *Jurnal de Ocnă*, nu eram altceva decât statistică, un număr oarecare în planificarea minuţioasă a arestărilor menite să terorizeze restul populaţiei rămasă afară. Specie subumană, comuniştii neavând morală, aplicau metodă.

A mai fost un amănunt, descoperit de mine târziu, acela că aveam exact acelaşi nume şi aceeaşi zi de naştere ca şi un legionar vârstinic, numai că eu fusesem născut 25 de ani mai târziu, amănunt insignificant pentru analfabetismul idiotic al securiştilor. Cel cu nume identic cu al meu e mort demult...

Aşa se face că dosarul meu a ajus amestecat cu al Legionarilor având onoarea să stau cu doi dintre ei în celulele de anchetă dela Uranus, unde azi se lăfăieşte acel coşmar arhitectural numit de Ceauşescu - *complexul palatal*.

De când sunt în libertate am fost întrebat adeseori dacă ar fi să am şansa de a-mi alege destinul, aş anula din trecutul meu acei ani cumpliţi de suferinţe şi teroare? Răspunsul meu este clar: nu aş schimba nimic din trecutul meu, poate că l-aş face să vină mai repede. Pentrucă acei ani au însemnat pentru formarea mea spirituală mai mult decât toate universităţile inutile prin care am trecut, m'am găsit pe mine însumi cu toate greşelile şi contradicţiile mele. Trecutul, aşa torturat, strâmb, cum am fost m'a ajutat să înţeleg şi să-mi construiesc prezentul. Dacă nu aş fi fost aruncat în acele ocne nedrepte poate că până la urmă aş fi devenit şi eu un oarecare resemnat, îndobitocit, *înregimentat* cu toată pleiada de intelectuali lăsaţi în urmă.

Eliberându-mă prin detenţie m'am înnobilat din suferinţa inegalabilă a celor care au fost. Memoria mea încearcă să păstreze noblеţea lor morală.

În acea zi friguroasă de iarnă, după 38 de ore de anchetă continuă, bătut, umilit, dezumanizat de acea brută securistă Radu Bank şi alţii ca el, am fost aruncat în ultima celulă de pe coridorul dela subsol al închisorii Uranus, cameră minusculă, fără fereastră, aerisirea se făcea cu aerul ce intra pe sub sub uşe. O oală de noapte cu capac de lemn, în spatele uşii, era singura instalaţie sanitară oferită de umanismul socialist.

Acolo l-am întâlnit pe acel bărbat pe care l-am descris în acest ziar în Iulie 1980 şi apoi în *Din Ţara lui Cain*, numindu-l *DOCTORUL* din respect pentru modestia lui neasemunită.

E vorba de fostul Doctor Nicolae Burlacu. Sunt trist că a trebuit să scriu din nou despre el, tot aici, în luna Mai 2000, el trecând în lumea martirilor fără prihană în noaptea de înviere a acelui an.

Stând cu el în celulă, în perioada cea mai grea a anchetei mele, m'a ajutat să învăţ cum să rezist fără a-mi pierde demnitatea, cum să-mi diminuez durerile fizice ca rezultat al bătăilor primite dela acel anchetator de Securitate Constantin Voicu.

Dar mai presus de orice am învăţat dela Doctorul Burlacu perioade de istorie încă nescrisă, despre rezistenţa armată anticomunistă din munţii Făgăraşului, aşa-zisul grup Gavrilă pe care el i-a ajutat, ca doctor, punând umanismul jurământului lui Hipocrates mai presus decât salvarea sa personală.

Datorită Doctorului, ajuns în libertate, cred că am fost primul care a scris cu detalii despre grupul Gavrilă, acum peste 20 de ani. Din fericire am fost greşit scriind că şi Gavrilă Ion a căzut în luptă după ce au fost trădaţi de către unii urmaşi ai lui Cain. Gavrilă a supravieţuit şi am avut onoarea să-l întâlnesc în toamna lui 1998, la Bucureşti. Îi doresc viaţă lungă ca să-şi termine de publicat toate amintirile ce vor trebui să facă parte dintr'o istorie corectă a sângeroasei ocupaţii comuniste.

Din nefericire Doctorul Burlacu nu a publicat nimic. Mare pierdere.

Tot dela el am aflat pentru prima dată de acel încă ne-explicat proces denumit de Securitate *Încercarea de reconstituire a comandamentului legionar*, sau mai pe scurt, *lotul Puiu Atanasiu*, unde au căzut victime poate sute de nevinovaţi, deja obosiţi de ani lungi de Aiud şi lagăre. Tot Doctorul Burlacu, cu o memorie prodigioasă, mi-a deschis orizontul poeziilor din închisori, Radu Gyr în special.

În libertate l-am căutat. La un moment dat am crezut că murise. Am fost fericit când l-am regăsit, supravieţuind Aiudului, fiind mai tare decât călăii lui. Am rămas în permanent contact până în preziua morţii lui. Nu-mi fac iluzii că neocomunismul de azi îi va cinsti memoria numind după el o stradă în Făgăraş de unde a ajutat luptătorii din munţi sau în Braşov unde a trăit ultima parte a vieţii lui.

După mutarea Doctorului Burlacu din celulă, a doua zi a fost adus un alt legionar, Simion Ghinea, despre care am scris în paginile acestui ziar şi în cartea mea menţionată mai sus.

A fost o întorsătură fericită a soartei deoarece dela el am aflat mai multe detalii despre acel proces-mascaradă, *"lotul Puiu Atanasiu"*, având ca principal scop eliminarea fizică şi a ultimilor supravieţuitori ai Aiudului.

Nu ştiu ce studii universitare a avut Simion Ghinea şi nu cred că sunt relevante, deoarece era un om de o vastă şi fină cultură, lucru dovedit ulterior, după 1964, când a fost unul din apropiaţii lui Petre Ţuţea. Dela S. Ghinea am aflat de Ţuţea, una din legendele intelectuale ale închisorilor, de care, tânăr fiind, nu ştiam nimic. Bazat pe conversaţiile cu Ghinea, mai târziu, în vara anului 1978, în libertate, am scris despre Ţuţea în eseul *Moartea Socratică*. Fără să-l fi cunoscut personal pe Ţuţea, dela Ghinea am înţeles esenţa spirituală a acelui unic intelectual dela care am învăţat, indirect, esenţa

căderii morale a poporului român, rămas fără busolă, imbecilizat de comunism.

Tot dela el am aflat istoria corectă şi nescrisă a tragediei dela Piteşti cu nume şi detalii pe care încă nu le-am întâlnit în puţinele scrieri despre acea unică şi abominabilă crimă, aşa încât, ulterior, întâlnind trei supravieţuitori ai acelui *fenomen*, am putut să-i înţeleg perfect.

Am fost cu el în celulă pe parcursul procesului şi nu vreau a descrie momentele prin care el a trecut, ştiind că va fi condamnat la moarte numai pentru vina de a fi vrut o soartă mai bună pentru poporul său. După eliberare nu a încetat de a fi un intelectual, iar după instaurarea neocomunismului a continuat să fie un luptător prin editura *Buna Vestire*, de care îmi vorbea încă în celulă.

Ştiu că nu şi-a văzut visul de a edita revista de copii plănuită în închisoare şi numită *Luminiţa*, (probabil numele fetei sale) şi nu ştiu dacă a lăsat în urmă manuscrisul romanului gândit în spatele gratiilor şi numit *Roninii - samurai fără stăpân*, despre legionarii rămaşi singuri şi îndureraţi după uciderea mişelească a lui Codreanu din ordinul unui rege nebun sprijinit de politicieni *istorici*.

M'a onorat numindumă prietenul său, deşi ţineam contact numai prin scrisori. A vrut să mă editeze în ţară dar n'a mai apucat. Amândoi doream să ne reîntâlnim. Doream să-l revăd şi să-l îm-brăţişez cu aceeaşi prietenie cu care am făcut-o la Uranus când, venind dela proces, avea pedeapsa cu moartea plutind din nou deasupra lui.

N'a fost să fie. A murit pe 12 Iunie 1998, după o cumplită suferinţă. Simion Ghinea a fost un legionar din convingeri naţionale şi creştine şi nu din veleităţi politice. Sper însă că visurile şi planurile lui vor merge mai departe, aşa după cum a zis pe patul de moarte, câteva momente înainte de a-şi trimite sufletul spre Judecata din urmă: *să mergeţi mai departe*.

Acum, când scriu acste rânduri, nu sunt foarte convins că are cine să meargă mai departe.

Dela Burlacu şi Ghinea am învăţat o istorie vie, trăită, nu fosilizată prin documente dubioase. Atât la ei cât şi la alţi legionari bătrâni, puţini câţi au rămas, cu fiecare an din ce în ce mai puţini, cu care eu am fost în contact în lumea liberă, nu am observat nici un fel de tendinţă de prozelitism, de a atrage în rândurile lor noi adepţi. Aşa cum spunea şi trecutul Zahu Pană, ei au fost bărbaţii unei singure jertfe, din nefericire neînţeleasă şi nerespectată de cei de azi.

La acest capitol sunt total nedumerit de ce nimeni nu face efortul intelectual de a elucida cauzele şi consecinţele acelui proces numit pe scurt mai sus *"lotul Puiu Atanasiu"*, care ar aduce o lumină total nouă şi edificatoare la ura animalică a comuniştilor contra Mişcării naţionaliste a generaţiei dela '22, ură manipulată cu abilitate prin propagandă dirijată până şi azi, în România neocomunistă.

Dar această iluminare istorică trebue să vină din partea generaţiei tinere de azi. Eu şi alţii ca mine, aici, în lumea liberă, nu o putem face.

(Va continua)

PRINŢUL ZAHU

Din pricina solitudinii cvasimonahale, pe care mi-am impus-o dela schimbarea domiciliului urban cu unul rural, chiar şi veştile rele îmi parvin cu întârziere. Aşa se face că de moartea preabunului meu prieten Zahu Pană aflai abia în Săptămâna Patimilor. În 30 Martie îi trimisesem obişnuitul mesaj pascal, ca în fiecare an din ulti-mul deceniu, ca apoi, să iau cunoştinţă că el era mutat din viaţa aceasta încă din 11 Martie.

Ştiam, de vreo 6-7 luni, că-l măcina un cancer hepatic, astfel încât vestea încetării sale din viaţa terestră nu mă surprinse.

S'au scris şi se vor mai scrie - n'am nici o îndoială - multe superlative şi pe deplin meritate despre acest strălucit poet, publicist, luptător şi OM DE CARACTER.

Se obişnuieşte pe la noi, poate că şi la alte neamuri, să nu se rostească aprecieri rele la adresa celor răposaţi, ci să fie vorbiţi numai de bine. Am preluat această habitudine, dela străbunii noştri din partea lui Traian, care îşi însuşiseră sentinţa de duh *"De mortuis nihil nisi bene"* (despre morţi nimic altceva decât de bine) dela spartanul Chilon. Şi mai bine ar fi dacă s'ar înlocui adverbul *"bene"* cu substantivul *"veritas"* (adevăr) şi s'ar zice *"De mortuis nihil nisi veritas"*. Astfel, n'ar mai fi lăudaţi, după deces, şi răufăcătorii, cei ce s'au comportat în viaţa pământeană ca *"Homo homini lupus"* (omul e lup pentru om).

Însă despre Zahu Pană oricât de frumos s'ar scrie şi s'ar vorbi tot n'ar fi de-ajuns pentrucă el a constituit un model de creştin, de Român, de legionar, de OM, arătându-se cât se poate de limpede că *"Homo res sacra homini"* (omul e lucru sfânt pentru om).

Nenumărate i-au fost însuşirile alese, de-a dreptul princiare. Pe multe dintre ele le-am relevat în amplul articol bibliografic *"Un prinţ al culturii aromâne"*, apărut în *"Cuvântul Românesc"* din Iulie-August 1997.

Îl consider nu doar un prinţ al culturii (prin opera-i beletristică şi publicistică de înaltă valoare, prin educaţia-i profund creştină şi naţionalistă), dar şi o apariţie providenţială, dovedită printr'o exemplară trăire în Duh şi în Adevăr, ca discipol de elită al Mântuitorului şi al Căpitanului.

Acum, vreau să subliniez doar unul dintre meritele sale excepţionale, anume acela de ctitor şi îngrijitor al prestigioasei şi longevivei pagini *"Fara armâneasca"* din cea mai îndrăgită şi mai răspândită publicaţie a diasporei române, *"Cuvântul Românesc"*. Pentru aceasta voi fi nevoit să reproduc fragmente din scrisoarea mea din 26 Octombrie 2000 către prietenul nostru (al meu şi al lui Zahu) Dumitru Filip (cunoscut cu pseudonimul Radu Dunăreanu).

"Îţi mulţumesc că mă ţii la curent cu evoluţia bolii lui Zahu. Eu, în tot timpul, sper în grabnica lui însănătoşire, bazându-mă nu atât pe progresele medicinei academice, cât pe ştiinţa prietenului nostru de a se îngriji singur, demonstrând că, dela o anumită vârstă matură, orice om ar putea fi, la propriul organism, cel mai bun medic curant din lume. Nu în ultimul rând, gândul mi se îndreaptă şi către Cel de Sus, Care nu se poate să ignore adevărul, ştiut şi de noi că Zahu este un credincios exemplar şi un luptător din prima linie <Pentru Sfânta Cruce, pentru Ţară>, împotriva lui Antihrist."

...Revenind la Zahu, îţi mărturisesc că nu-mi pot reprima acest cuget tulburător: După ce el se va muta în Cer, nu se va găsi nici un Aromân în Lumea Nouă, care să ţină, cu aceeaşi pricepere, pagina <Fara armâneasca> din <Cuvântul Românesc>. Nu-i adevărat, aşadar, că orice om folositor poate fi înlocuit. Sau, mai bine spus, nu întotdeauna se adevereşte această zicere".

Având în vedere că prea a fost prigonit pentru dreptate în această lume haină, tot mai satanizată, sunt, de aceea, sigur că Zahu se află deja în împărăţia Cerurilor, lângă soţia-i adorată - serafica Marica - şi amândoi, în preajma Căpitanului, a lui Moţa, Marin, Ciumetti, a lui Pihu şi a miilor de mucenici din Legiunea Arhanghelului Mihail. N'am nici o îndoială şi că, fiind dotat cu gură de aur, de maestru al barei, Zahu va şti să pledeze în faţa Adevăratului Judecător pentru iertarea noastră, a tuturor păcătoşilor din neamul românesc.

Îmi va fi mereu dor de tine, Zahule, şi voi regreta neîncetat că nu mai poţi veni în Ţară ca să te aştept, apoi să te petrec la aeroportul Otopeni, că nu mă vei fascina cu darul tău de cozeur desăvârşit, de cel mai fermecător partener de dialog dintre câţi am cunoscut până în ceasul acesta. Pregăteşte-te să-mi fii ghid, ghid prin nesfârşita Grădină a Cerului, când voi veni şi eu acolo! Amin!

Mihai Stere DERDENA

MARKUS WOLF-OMUL FĂRĂ CHIP

Istoria creşterii şi descreşterii teribilului serviciu de spionaj al RDG şi a creatorului său

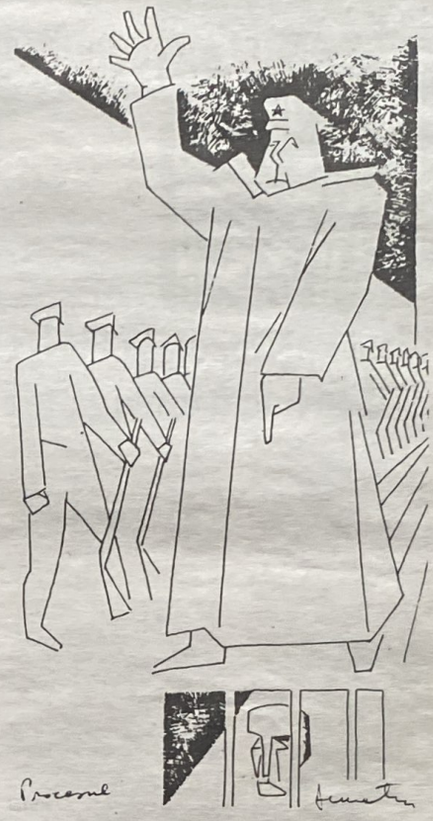

Procesul Ionescu

Auzîsem din ţară vorbindu-se despre volumul autobiografic scris de Markus Wolf, fost timp de 34 de ani, până în ajunul prăbuşirii comunismului în R.D.G. şi unificării celor două Germanii, şeful spionajului Est-german, carte intiulată *"Man without a face"* în versiunea apărută la New York, cu titlul *"L'Homme sans visage"* în traducerea franceză făcută de Martine Leroy-Batistelli (Plon, 1998) ca despre un *best-seller*. în româneşte titlul ar suna *"Omul fără chip"*. După lectura, cu reveniri, a masivului tom, de aproape 400 de pagini - pe care l-am găsit când nu mai speram, după ce bătusem toate marile librării ale Nisei, aş putea spune, în ce mă priveşte, că impresia a fost mai degrabă de dezamăgire.

M'aş fi aşteptat să aflu lucruri realmente extraordinare, acţiuni de spionaj disecate în toate componentele, fapte de anvergură complet necunoscute nu numai marelui public ci însăşi *"lumii paralele"* a serviciilor secrete. Reticenţele autorului, jumătăţile de măsură, temerea de a spune totul sunt, în bună măsură, explicabile: autorul nu-şi prezintă numai propria sa viaţă ci şi o lungă parte din istoria unui serviciu secret comunist redutabil, de fapt nu auxiliar şi o prelungire a K.G.B. Indicarea, în anume cazuri, doar a numelor de cod al unor spioni aparţinând, cum singur afirmă, *"celui mai eficace serviciu de spionaj de pe întregul continent european"* se poate explica prin aplicarea legii nescrise a protejării acelora, încă în viaţă, de cântărirea în Justiţie a consecinţelor acţiunilor lor. M'a străfulgerat, recunosc, şi bănuiala că există agenţi care operează în condiţii istorice noi, dar în virtutea unei vechi vasalităţi...

În articolul acesta nu intenţionez, însă, să analizez conţinutul cărţii - pe care, personal, o consider interesantă şi, fără îndoială, extrem de utilă istoricilor serviciilor de spionaj de după încheierea ultimului război mondial. Mult mai interesant decât relatarea afacerii *"Günter Guillaume"*, arhicunoscută, mi se pare un episod din adolescenţa şi tinereţea *"Omului fără chip"*. La acea secvenţă biografică mă voi referi în cele ce urmează.

La 16 ani, cetăţean sovietic

Markus Wolf s'a născut laz 19 Ianuarie 1923, la Hechingen, într'o familie de intelectuali. Tatăl său, medic, autorul unei cărţi de medicină naturistă cu mare succes la public, vlăstarul unei familiii de Evrei, s'a căsătorit cu o Germană, nevoită să-şi rupă legăturile cu ai săi din cauza mariajului. Doctorul Friederich Wolf a aderat, după prăbuşirea Republicii dela Weimar, la ideile lui Marx şi Engels, devenind, în 1928, membru al Partidului Comunist. Ideologia acestei formaţiuni a fost împărtăşită şi de soţie.

Medicul a părăsit Germania, instalându-se, cu un an înainte de venirea lui Hitler la putere, în URSS, revenind însă imediat în ţara natală de unde, de frica noii puteri, a plecat în Austria. Soţia şi cei doi copii, Markus şi Koni, care va deveni ofiţer sovietic, apoi regizor de succes, au fugit în Elveţia. De acolo au plecat în Franţa ca să ajungă, finalmente, la Moscova unde copii au urmat cursurile şcolii germane *"Karl Liebknecht"*, apoi pe cele ale unui liceu rus. E dela sine înţeles că au învăţat perfect limba, fapt care va conta la numirea lui Markus Wolf în fruntea spionajului Est-german în 1951, la vârsta de 29 de ani. El primise în 1939, la 16 ani, *"hârtii de identitate sovietice"*. Altfel spus - cetăţenia sovietică. Tatăl său, aflat la Paris, l-a şi felicitat.

Intrarea trupelor germane în Uniunea Sovietică, la 22 Iunie 1941, a pus capăt studiilor de inginerie aeronautică ale lui Markus, evacuat cu familia la Alma Alta, drum de 6.000 km, pe care trenul, în care se afla foarte bolnavă, Ana Ahmatova, l-a parcurs în trei săptămâni.

Elev strălucit la şcoala Kominternului

Capitala Cazahstanului era înţesată de refugiaţi, printre care Eisenstein, care turna *"Ivan cel Groaznic"* şi care i-a angajat pe fraţii Wolf ca figuranţi. Markus, paraşutist, a fost folosit şi în calitate de cascador. În această perioadă, se va petrece episodul care a contribuit esenţial la direcţia pe care se va angaja viaţa sa. *"Nu-mi terminasem studiile* - scrie el -*când am primit o telegramă misterioasă, semnată <EKKI Vilkov>. Iniţialele EKKI desemnau Comitetul Executiv al Internaţionalei Comuniste, Kominternul, al cărui director de personal era Vilkov. Mi s'a ordonat să mă duc la Ufa, capitala îndepărtatei Republici Autonome Başkire, unde fuseseră transferaţi Kominternul şi Guvernul în Exil al Partidului Comunist German care avusese sediul la Moscova. Partidul ma desemnase să merg la Şcoala Kominternului în micul sat Kuşnarenkovo, la vreo 60 km de Ufa, unde comuniştii din ţările europene ocupate ca şi comuniştii coreeni pregăteau eliberarea patrilor lor şi erau formaţi în vederea viitoarelor funcţii politice. Mi se sădise îndeajuns simţul disciplinei în sânul Komsomolului ca să contest decizia. Pe de altă parte eram absolut convins că lupta contra lui Hitler era mai importantă şi mai glorioasă decât terminarea studiilor de aeronautică. O atmosferă de mister plana asupra Kominternului, organism a cărui sarcină era promovarea revoluţiei proletare internaţionale. Orice ar fi cerut Partidul dela noi, noi ascultam. El ne spunea <sări!> iar noi întrebam <dela ce înălţime?>. În şcoală domnea cel mai adânc secret şi tuturor ni se dăduseră nume false - al meu era Kurt Förster, îl găseam foarte şic. Tinerii Nemţi se cunoşteau, toţi, dela Moscova, dar nu ne chemam decât cu noile nume - antrenament precoce în metodele clandestine. Eram învăţaţi să folosim pistoalele-mitralieră, puştile, pistoalele, grenadele şi explozivii, <tehnicile conspirative> în vederea întâlnirilor şi cum să transmitem mesajele, care sunt baza spionajului. Această educaţie politică avea scopul de a ne face operaţionali, imediat după sperata victorie asupra lui Hitler. Trebuia, atunci, să organizăm un front comun al tuturor forţelor democratice şi antifasciste".*

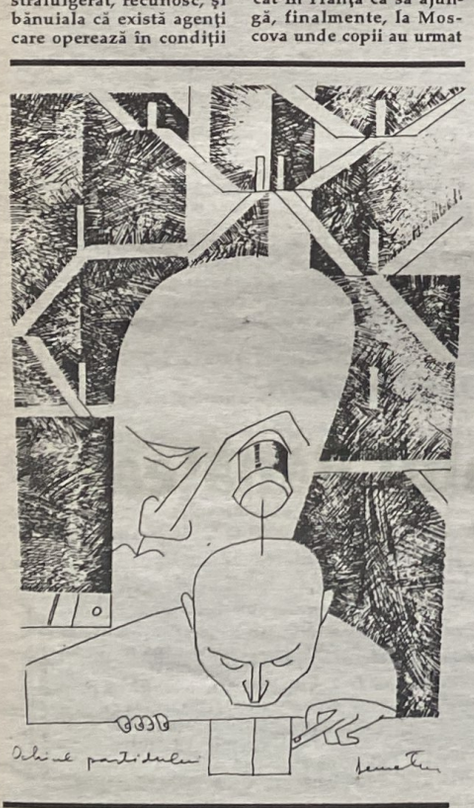

Wolf spune, aşadar, chiar el că era vorba de o şcoală de spionaj în slujba comunismului sovietic, într'o epocă în care eşafodul simplu de revoluţie bolşevică, iniţiat de Lenin după cucerirea puterii, fusese istoriceşte depăşit. Acest fapt mi-a amintitt de relatarea unui cunoscut privindu-l pe şeful unei instituţii economice româneşti de nivel naţional, post în care l-a găsit căderea lui Ceauşescu. Acesta studiase la Moscova pe când încă trăia Stalin şi i-a povestit cunoştinţei mele că, în capitala Uniunii Sovietice, a fost învăţat să tragă cu toate tipurile de armament. *"Numai cu tunul n'am tras"*, i-ar fi spus individul. Să fi fost vorba de un *"învăţământ"* cu caracter dublu?

Dar să ne întoarcem la destăinuirile maestruluispion Est-german. Wolf povesteşte că în şcoală se învăţau temeinic şi tehnicile de propagandă printre care figura însuşirea unor roluri, de exemplu, a celui de nazist care-şi prezintă argumentele în favoarea ideologiei sale.

"Gustam enorm acest exerciţiu constând în a te pune în pielea duşmanului şi mă pretam cu plăcere la pledoarii pronaziste în timp ce elevi mai puţin pasionaţi sau temători să nu-şi păteze imaginea de tineri comunişti convinşi care repetam fără fervoare explicaţiile din manual".

Fapt curios, singurul adversar serios al *"nazistului"* Wolf era Wolfgang Leonhardt, în rolul *"comunistului"*, cel care, în 1949, avea să fugă din RDA în Iugoslavia, de acolo în RFG, unde a devenit un eminent sovietolog, predând mai târziu la universităţile Harvard şi Yale. Dacă ar fi ştiut profesorii dela ultrasecreta şcoală a Kominternului ce arme îi pun la îndemână viitorului *"defector"*... Brusca desfiinţare a şcolii în Mai 1943, la ordinul lui Stalin, a pus capăt carierei lui Markus Wolf în sânul Kominternului. Şi poate că i-a salvat viaţa, căci promoţia precedentă, paraşutată în Germania, căzuse într'o capcană a Gestapo-ului şi fusese executată. Şi acest episod, al şcolii dela Kuşmarenkovo, este evocat cu discreţie. Ne-ar fi interesat dacă printre elevi vor fi fost şi Români. E de crezut că da, N.K.V.D., precursorul K.G.B., având, încă dela crearea sa, obiective globale iar România, care a suscitat din partea bolşevicilor o puternică şi permanentă ură, nu putea rămâne în afara preocupărilor acelei funeste instituţii. Ar fi extrem de interesant de ştiut cine din rândurile celor veniţi în furgoanele Armatei Roşii şi infiltraţi, încă dela începuturile ocupaţiei ruseşti, în structurile societăţii româneşti, au trecut prin acea şcoală.

Credincios până la capăt

Markus Wolf afirmă, apropo de relaţiile cu terorismul internaţional al ministerului Est-german al Securităţii, că, în ce-l priveşte personal, *"nici un indiciu, ca să nu mai vorbim de probe, nu a fost descoperit, în ciuda zelului procurorilor Republicii Federale care aveau la dispoziţie toate arhivele"*. Chiar a şi intentat trei procese de calomnie împotriva unor ziare ce pretinseseră că el ştia că RDG adăpostea teroriştii Vest-germani. Acxeasta - în temeiul preocupărilor sale îndreptate exclusiv către culegerea de informaţii externe şi al învăţăturii lui Lenin care, după eşecul atentatului nereuşit, la care a participat şi Alexandr Ulianov, executat, împotriva ţarului, ar fi declarat că ei, comuniştii,*"vor proceda altfel"*.

Wolf recunoaşte, totuşi, că au existat legături cu teroriştii, pe care le expediază într'o frază: *"La sfârşitul anilor '70, Ministerul Securităţii şi departamentul meu au contractat alianţe cu mişcări sau indivizi pentru care teroarea era o tactică: OLP, teroristul Ilici Ramirez Sanchez* (faptul că i s'a dat prenumele lui Lenin nu e lipsit de sare), *acel Venezuelean mai cunoscut sub nunele de Carlos, mişcarea teroristă vestgermană Fracţiunea Armată Roşie, dar care se numea şi banda Baader-Meinhof"*. Frază care pune sub semnul întrebării justeţea declanşării proceselor de calomnie.

În ce priveşte Securitatea română, ne amintim că unul dintre celemai bine păstrate secrete au fost relaţiile acesteia cu teroriştii sub directa oblăduire a faimosului general Pleşiţă, în subordinea căruia s'a aflat controversatul Ristea Priboi, despre care se spune că nu ar fi străin de *"atentatele şi atacurile împotriva redactorilor <Europei Libere> printre care şi atentatul săvârşit de celebrul terorist Carlos Şacalul"*.

Markus Wolf înfăţişează cititorilor, împreună cu colaboratoarea sa Anne Mc Elvoy, *"Memoriile celui mai mare maestru-spion comunist"* într'un fel care ne face să credem că mai degrabă NU spune decât spune. Comunist fanatic, iniţial adorator al lui Stalin (sub domnia căruia tatăl său n'a scăpat cu viaţă decât printr'un mare noroc), el a fost nevoit, sub presiunea faptelor, să-şi amendeze oarecum ideile. Volumul său este cântecul de lebădă al unui spion care a avut drept ţintă principală cealaltă parte a trupului sfârtecat al Germaniei, fiind obligat să asiste la fiasco-ul ideologiei pe care a slujit-o o viaţă. Aceasta nu-l împiedică să-i rămână credincios, fapt pe care îl şi declară în episodul din finalul volumului în care evocă cuvintele scrise cu *"spray"* de nişte tineri pe soclul statuii dela Berlin a lui Marx şi Engels: *"Nu sunt vinovaţi"*. Deşi ideologia, *"corifeilor"* (lângă care trebue, neapărat şi logic, puşi Lenin şi Stalin, ca pe timpul adolescenţei noastre) i-a adus omenirii un rău incalculabil.

Traducere şi adaptare

Al. MIHALCEA

(subtitlurile ne aparţin)

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil şi din ţară

Viaţă Episcopului Greco-Catolic martir Ioan Suciu într'o carte eveniment

Sâmbătă, 26 Mai 2001, în Aula Institutului Teologic Greco-Catolic din Blaj a avut loc lansarea cărţii *"Spini şi aureolă. Viaţa episcopului martir Ioan Suciu"*. Emigrată în Canada în urmă cu mai bine de zece ani, Românca şi blăjanca Mia Pădurean aduce în atenţia publicului din România o carte-eveniment, un documentar istoric despre viaţa celui care a fost numit la timpul său *"Episcopul tineretului"*, Ioan Suciu - Episcop Greco-Catolic de Blaj. Cartea este cea de-a patra scrisă de Mia Pădurean - *"una dintre icoanele luminoase ale diasporei româneşti"*, aşa cum o numeşte Ioan Chindriş, în cuvântul de întâmpinare al volumului. S'a impus în peisajul cultural din România prin romanele: *"Florile nu mor niciodată"*, *"Amar şi nădejde"* şi *"De ce am fugit de acasă"*, venind acum să ne încânte cu povestea vieţii Episcopului-martir Ioan Suciu. Este membră a Uniunii Scriitorilor din România, a Societăţii Scriitorilor Canadieni din Ontario, a Academiei Româno-Americane, a Asociaţiei Internaţionale de Studii Bizantine şi membră de onoare a ASTREI, Departamentul Blaj. A reuşit să impună în multiculturalitatea canadiană creaţia populară românească, înfiinţând grupul folcloric *"Romăncuţele"*, al cărui regizor şi interpret este. A scris, de asemenea, mai multe piese de teatru pentru copii şi tineret. Ioan Chindriş a mai spus că *"cea mai îndrăgită şi mai demnă de invidiat calitate a Miei Pădurean este aceea de fiică fidelă şi iubitoare a Blajului"*.

Însă poate că cel mai bine se caracterizează Mia Pădurean însăşi: *"Pe tălpile mele stă lipită ţărâna gliei strămoşeşti. Oriunde voi fi, îmi va da forţa să lupt şi să învinge. Aceleaşi simţăminte le voi manifesta câte zile voi trăi. Ele nu sunt o repetiţie, ci un strigăt de respect pentru pământul care m'a zămislit"*.

Cuvinte înălţătoare despre Mia Pădurean şi noua ei carte au rostit şi părintele-rector al Institutului Teologic din Blaj, Cristian Barta şi profesorul doctor Ion Buzaşi, prezenţi la evenimentul cultural din *"Mica Romă"*. Autoarea a venit îmbrăcată într'un costum popular, despre care a spus că o ajută şi îi dă putere atunci când îi este greu. *"Noi, acolo, departe, il purtăm mereu. Ar fi foarte frumos dacă şi copiii voştri, aici, ar putea purta costumele străbunilor noştri"*, a afirmat Mia Pădurean, după care a mulţumit tuturor celor care au făcut posibilă apariţia cărţii şi revenirea ei acasă, printre cei dragi.

Monografia istorică *"Spini şi Aureolă. Viaţa Episcopului martir Ioan Suciu"* surprinde bucuriile şi suferinţele înaltului prelat, care, în momentul hirotonisirii, a spus: *"Nu aştept dela episcopie, în aceste vremuri de bejenie, decât cruce şi cununa de spini, necazuri şi poveri, dar le voi suporta cu aceeaşi blândeţe şi îndelungă răbdare ca şi Stăpânul şi Marele Arhiereu Iisus Hristos"*.

Nelucu Suciu, cum era numit de apropiaţi, s'a născut în Blaj, la 3 Decembrie 1907.

Cursurile universitare le-a urmat la Colegiul *"De Propaganda Fide"* şi la Universitatea *"Angelicum"*, devenind doctor în Filosofie şi Teologie. La întoarcerea acasă, în 1932, a fost profesor şi a slujit în Oradea şi Blaj,

Anul 1940 a insemnat începutul calvarului pentru episcopul Ioan Suciu. Nu a fost de acord cu *"agresiunea"* Rusiei, prin care Basarabia a fost *"smulsă"* din teritoriul României. De asemenea, activitatea bogată a episcopului a fost zdruncinată de năpasta ce s'a abătut asupra Transilvaniei, odată cu Diktatul dela Viena, prin care, la 30 August 1940, Ardealul de Nord a fost cedat Ungurilor. A luptat cu toate mijloacele pe care le-a avut la dispoziţie impotriva cotropitorilor. În 3 Septembrie 1948, comuniştii pe care i-a combătut cu toată puterea sufletului l-au demis din fruntea Episcopiei Blaj. La 28 Octombrie 1948 a fost arestat şi purtat prin mai multe închisori - Dragoslavele, Călăraşi, Văcăreşti şi Sighet, unde şi-a găsit sfârşitul, după inimaginabile torturi, la 27 Iunie 1953. Osemintele sunt ascunse într'un mormânt necunoscut, fără cruce.

Spiritul Episcopului Ioan Suciu a continuat şi continuă să existe pentrucă, aşa cum spunea Mia Pădurean, *"este prea puternic pentru a fi ţinut într'o groapă necunoscută"*.

Dorin Timonea

Grupul "Romăncuţele". Prima din stânga este Mia Pădurean

MEMORANDIŞTII ŞI CONŞTIINŢA NAŢIONALĂ

Prin lucrarea *"Adeziunea populară la mişcarea memorandistă. Mărturii documentare (1892-1895), Bucureşti, Editura Ştiin-ţifică 1996, 576 p"*, dr. Nicolae Josan aduce o nouă probă concludentă a sârguinţei şi talentului său de cercetător al izvoarelor inedite ale istoriei Transilvaniei şi de interpret avizat al lor.

Spunem o nouă probă, fiindcă ne amintim de lucrarea de doctorat a d-sale, despre Ioan cavaler de Puşcariu, care ne-a demonstrat, la timpul ei, aceleaşi calităţi.

În partea dedicată publicării documentelor, lucrarea prezentă consemnează, în 398 de poziţii, pe 444 de pagini, mărturiile documentare anunţate prin titlu, majoritatea inedite, provenind dintr'un fond identificat în Muzeul Unirii din Alba Iulia. În proporţie covârşitoare ele reprezintă scrisori şi telegrame de adeziune şi sprijin pentru autorii Memorandumului,venite din toată Transilvania, unele şi din vechea ţară. Ele poartă mii de semnături, în frunte cu ale intelectualilor locali, dar predominând, cum e firesc, ale cetăţenilor obişnuiţi, mai ales ţărani.

Lucrarea dlui Josan are un studiu introductiv din partea autorului, de aproape 50 de pagini de text, plus cele în care se cuprind 280 de note.

Studiul, cu o structură foarte echilibrată, prezintă mai întâi preliminariile apropiate ale întocmirii Memorandumului, deci ale mişcării, a cărei amploare poate că nici autorii actului n'au întrevăzut-o, în momentele iniţiativei lor. Sunt puse în evidenţă relaţiile grupului memorandist, ale conducerii Partidului Naţional cu personalităţi şi asociaţii din vechea ţară.

Dl. Josan aduce o contribuţie şi dă un răspuns la unele probleme de prim ordin în cadrul oricărei mişcări naţionale - deosebit de arzătoare în acela al mişcării naţionale româneşti din Transilvania. Şi anume: când suntem îndreptăţiţi a vorbi de o conştiinţă naţională ? Altfel spus: ce grad de penetraţie în popor trebuie să fi atins această stare de spirit, pentru a ne putea pronunţa asupra eficienţei sale, ca agent mental al atitudinilor şi acţiunilor ? Ce calitate trebue să prezinte această penetraţie ? Fiindcă, să recunoaştem: vorbim prea uşor, sau vorbim într'un sens foarte restrictiv, nemărturisit clar, de conştiinţă naţională în secolul al XVIII-lea, când ea era apanajul doar a câtorva zeci, să spunem sute, de preoţi şi alţi cărturari blăjeni, răspândiţi pe lângă unele oficialităţi. Dar sensul adevărat al conceptului nu se validează decât dintr'un anumit moment istoric - nu uşor de identificat cu exactitate - când el devine o idee-forţă, acţionând asupra convingerilor majorităţii grupului social în cauză.

Pentru românii ardeleni, acest moment e relativ bine conturat prin adunarea din 3-15 Mai 1848 de pe Câmpia Libertăţii şi prin lupta moţilor lui Iancu. El s'a maturizat, fără îndoială, în a doua jumătate a secolului, deşi n'a mai avut prilejul a se exterioriza cu aceeaşi impetuozitate.

Dl. Josan ne dezvăluie un moment în care conştiinţa naţională românească din Ardeal întruneşte toate criteriile de legitimare între 1892-1895: ea e activă pretutindeni, e puternică, e argumentată, e convingere şi impuls emoţional deopotrivă.

Acad. Camil MUREŞAN

CU PUŞCA DUPĂ ZMEI

La 24 Mai curent - în absenţa autorului, reţinut la Paris, dar în prezenţa unui public numeros -, a avut loc, între orele 12.00 şi 13.30, în Saloanele dela etajul III ale Teatrului Naţional din Bucureşti, sub egida Târgului Internaţional de Carte Bucureşti - 2001 şi a Editurii Eminescu, lansarea cărţilor *"CU PUŞCA DUPĂ ZMEI"* şi *"UNDE S'A DAT BĂTĂLIA DELA POSADA"*, EE, 2000, de Andrei Pandrea. Atât volumul, cât şi autorul lui, s'au bucurat de prezentări competente, nuanţate, entuziste. Au luat cuvântul: criticul literar Ioan Adam - concomitent şi autorul emisiunii difuzate la 26 Mai la Radio România Cultural: *"Interviu cu Andrei Pandrea"*, cu textul realizat la Paris, în ziua de 20 Martie; Doamna Mariana Ionescu, scriitoare, redactorul volumului; Domnul Ioan Mazilu-Crângaşu, poet şi ziarist, organizator al lansării cărţii, în calitatea de reprezentant al autorului; Domnul Aurelian Chivu, poet, prieten din copilărie şi coleg de şcoală al lui Andrei Pandrea, ca şi poetul şi eseistul G. Chirilă.

Rod al unei documentări de teren de 1.000 de zile în Ţara Loviştei, cercetările şi rezultatele lor, cuprinse în *"Cu puşca după zmei"*, au fost revelate prin textele (incluse în carte) ale Domnului Paul Stahl, Cicerone Poghirc, Dumitru Micu şi Doamnei Zoe Dumitrescu-Buşulenga, precum şi de antropologul dr. Ion Oprescu, secretarul ştiinţific al Centrului de Cercetări Antropologice al Academiei Române. Au mai semnat texte pentru cartea *"Cu puşca după zmei"*: Vintilă Horia, laureat al premiului Goncourt; jurnalista Antonia Constantinescu; criticul prof. univ. Ion Pop; nutriţionistul şi etologul dr. I. Claudian şi Eugene Ionesco, dela Academia Franceză.

CRONICAR

Dragi prieteni,

Cu deosebită plăcere vă invităm să luaţi parte la

Festivalul Bănăţean

ce va avea loc pe data de 1 şi 2 septembrie 2001 la Centrul Cultural "Banatul", 2150 Bleams Road, Kitchener.

Sâmbătă: Picnicul; Întrecerile sportive; Balul Festivalului.

Duminică: Spectacolul de dansuri folclorice; Concursul de solişti vocali; Concurs de solişti instrumentişti; Alegerea Miss Banatul 2001

Veniţi cu toţii şi aduceţi şi prietenii la Festivalul Bănăţean din Kitchener, Ontario, Canada.

Vă aşteptăm cu toată dragostea,

Comitetul organizator

Preşedinte Ionică Popesku (519) 571-5772

Societatea Culturală Română "Banatul" (519) 570-0172

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"?

Gânduri stârnite de o scrisoare din ţară

REFUZUL ADEVĂRULUI

—Sergiu GROSSU—

Un prieten profesor din Craiova, căruia i-am trimis în luna Martie un exemplar al revistei *Areopagul Luminii*, a intervenit pe lângă nişte *"înalte feţe bisericeşti"* din Mitropolia Olteniei, *"responsabili cu domeniul cultural"*, spre a studia publicaţia de mai sus şi a aproba difuzarea ei *"în bisericile Craiovei şi ale zonei Oltenia"*. Părintele responsabil cu cultura l-a informat - după o îndelungată aşteptare că *"înalte feţe bisericeşti s'au aplecat asupra revistei Areopagul Luminii, au apreciat calitatea materialelor prezentate, însă nu pot fi de acord cu difuzarea ei în bisericile Olteniei"*. Şi vreţi să cunoaşteţi ***motivul acestui refuz***? Revista mea aduce pe alocuri *"critici la adresa B.O.R. în privinţa influenţei ca şi inexistente asupra celor ce se declară Ortodocşi în scripte"* şi, mai mult decât atât - i s'a explicat profesorului - *"din lecturarea materialelor transpare voalat colaborarea unor slujitori ai Bisericii ortodoxe române cu Securitatea, în epoca dictaturii ceauşiste"*, ceea ce înseamnă că revista *"este scrisă cu o undă de reproş la compromisurile clerului ortodox cu utopia comunistă a ultimilor 50 de ani în România..."*

Ori de câte ori apar asemenea probleme ecleziastice, îmi vine mereu în minte uitatul, prăfuitul ***"Cuvânt pastoral al Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române către cler, nmânăstiri şo toţi binercredincioşii creştini români"***, şi în care se recunoaşte ***nevoalat*** colaborarea unor slujitori ai B.O.R. cu regimul comunist, deci cu Securitatea, precum şi compromisurile clerului ortodox în perioada dictaturii comuniste. Citez: *Libertatea pe care o avem acum, iubiţii noştri, trebue să o folosim mai întâi pentru a ne lepăda de tot ceea ce a fost fals şi rău în cuvintele noastre din anii dictaturii. În aceste momente, redescoperim libertatea de mărturisi greşelile noastre. dar şi suferinţele şi umilinţele noastre. (...) Cerem iertare pentrui teama noastră prea mare de a ne opune deschis dictaturii, precum şi pentru felul în care am fost obligaţi să-l lăudăm pe dictator. (...) Renaşterea noastră spirituală, iubiţii noştri, trece de acum prin pocăinţă, prin regretul că am fi putut face mai mult sau mai bine şi nu am făcut..."*

Atunci, cum poate fi învinuită revista *Areopagul Luminii* că este scrisă *"cu o undă de reproş la compromisurile clerului ortodox cu utopia comunistă"*, când însuşi Sfântul Sinod al B.O.R. dă în vileag realitatea acestor compromisuri detestabile, cerând iertare nu numai lui Dumnezeu, ci şi nouă, puţinilor *"binecredincioşi creştini români"*, care, fără a avea ***darul*** Duhului Sfânt al preoţiei, n'am acceptat nici compromisurile, nici ruşinea genuflexiunii în faţa duşmanilor lui Dumnezeu, condamnând, prin viaţa şi atitudinea noastră spirituală, *"cultul idolatru al personalităţii dictatorului"* comunist şi suferind, din cauza acestui comportament creştin, ani grei de puşcărie?

Biblia, de afltfel, îndeamnă şi îi sileşte, chiar, pe prelaţii aflaţi în fruntea Bisericii, care au greşit prin *"cuvintele şi faptele lor"* timp de-aproape 50 de ani de regim comunist: ***"Recunoaşte-ţi însă vinovăţia ta**, căci te-ai abătut dela Domnul Dumnezeul tău şi te-ai desfrânat cu dumnezei străini..."* **(Ieremia, 3.13)**.

"Cuvântul pastoral", citit în toate bisericile în luna Ianuarie 1990, şi pe baza căruia am învinovăţit şi-mi permit să învinovăţesc, încă, ierarhia ortodoxă pentru ***"greşelile"*** şi ***"umilirile"*** declaraţiilor din trecut, repet, acest *"Cuvânt pastoral"* ***ne dă dreptul*** la orice *"reproş"*, fie el oricât de dur şi de insuportabil, deoarece ***astăzi***, vinovaţii de ***ieri*** nu-şi mai recunosc nelegiuirea abaterilor *"dela Domnul Dumnezeul"* lor şi al desfrânării *"cu dumnezeii străini"* ai marxism-leninismului.

Când şi cum s'au lepădat ierarhii ortodocşi de *"tot ceea ce a fost fals şi rău"* în cuvintele şi faptele lor din anii dictaturii? Să ne amintim că patriarhul Teoctist, de pildă, a vorbit o oră, în cadrul emisiunii *"Credo"*, despra viaţa şi realizările *"marelui"* său înaintaş Justinian Marina, fără să dezvăluie telespectatorilor ***"ceea ce a fost fals şi rău"*** în *"cuvintele şi faptele"* sale. Respectiv: într'o scrisoare pastorală proclama sus şi tare că *"Biserica ortodoxă fusese aleasă de Dumnezeu pentru a arăta drumul adevărului tuturor celor care cred în progres şi în instaurarea apropiată a fericirii socialiste"*; *a pentru a nu face să întârzie această <fericire socialistă>, clerul se cuvinea a fi curăţat de spiritul trecutului, tinerii seninarişti educaţi într'un spirit ştiinţific şi politic, cărţile religioase revizuite şi editate în lumina dialecticii marxiste, iar controlul activităţilor monastice, întărit"*.

N'a fost, oare, ***"fals şi rău"*** că programul promarxist al noului ierarh a permis organizarea rapidă a cursurilor pastorale şi misionare al căror obiectiv era să inculce preoţilor *"o orientare nouă, în armonie cu aspiraţiile democratice ale maselor populare"*? N'a fost ***"fals şi rău"*** că s'a, desfiintat, la ordinul P.C.R., Biserica greco-catolică, prin încorporarea sa forţată în comunitatea ortodoxă? N'a fost ***"fals şi rău"*** că Sfântul Sinod a acceptat, fără cea mai mică obiecţiune, Statutul din 23 Februarie 1949, cu ajutorul căruia guvernul comunist reducea numărul diocezelor şi al membrilor Adunării şi al Consiliiului Central ecleziastic, notifica numirea preoţilor în posturile importante din administraţia Bisericii şi obliga să-şi mărturisească sub jurământ fidelitatea faţă de Republica Populară Română, iar cei care se opuneau reformelor lui Justinian Marina - considerându-le favorabile mai de grabă puterii comuniste decât Bisericii - au făcut obiectul unor mustrări şi sancţiuni severe?

N'a fost ***"fals şi rău"*** că patriarhul Justinian Marina a împins clerul să ia parte, cu multă ardoare, la campania lansată de către Moscova, în favoarea Păcii? Iar în ceea ce privea cele trei institute teologice, care au înlocuit fostele facultăţi de teologie, studenţii nu mai aveau posibilitatea să înveţe cum să se apere împotriva atacurilor vicleane ale ideologiei marxiste în vigoare, dat fiind că două din materiile necesare formării spirituale ale viitorilor slujitori ai altaruluir - Apologetica şi Mistica - au fost scoase din învăţământul teologic, cu neîndoielnicul consimţământ al patriarhului?

N'a fost ***"fals şi rău"*** că *"prelaţi ai poporului"* şi teologi fără scrupule, câştigaţi cu uşurinţă la cauza proletariatului, s'au aventurat în grabă *"sa caute în Revelaţia divină bazele acestei teologii a cooperării Bisericii la eforturile făcute pentru fericirea poporului"*, pledând pentru *"angajarea totală a Bisericii în lupta pentru Pace şi Progres"*, gata să *"răspundă imperativelor vremii conform hotărîrii preafericitului* patriarh *"renovator"* al Ortodoxiei româneşti: *"Deoarece lunea se înnoieşte, să înnoim şi noi Biserica. Nu vom rămâne în urmă. Nu vom deveni anacronici. Trebue să mergem în pas cu noua societate şi chiar mai mult: să ajutăm şi noi, prin mijloacele noastre, la înnoirea societăţii. Cerem chiar dreptul de a contribui la această înnoire"*.

N'a fost ***"fals şi rău"*** avortarea unei teologii servile, care să fie portdrapelul noilor idei sociale create de dictatura comunistă? Mai bine zis o teologie a abandonării poruncilor Evangheliei lui Hristos, pentrucă era nerăbdătoare să servească la *"stabilirea unei noi ordini sociale"*, bazate pe lupta de clasă şi bolşevizarea ţării, pe educaţia ateistă a tineretului şi pe întărirea concepţiei materialiste.

N'a fost ***"fals şi rău"***, - o, cât de rău şi de spriinos! - că Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a devenit membru al Frontului Unităţii Socialiste, al cărui preşedinte era comunistul Nicolae Ceauşescu?

N'a fost ***"fals şi rău"*** că la cea de-a 26-a Conferinţă teologică interconfesională, care a avut loc la Cluj-Napoca în ziua de 4 Iunie 1975, celebrul ierarh Antonie Plămădeală (pe atunci episcop şi vicar patriarhal) a ţinut să discute despre ***"teologia eliberării"*** şi ***"teologia revoluţiei"***, cu concluzia marxistă: *"Nu se poate vorbi de Dumnezeul cel drept, sprijinind totodata o sociteate nedreaptă"*?

N'a fost ***"fals şi rău"*** când patriarhia nu s'a opus faimosului Decret Nr.410 din 19 Noembrie 1959, care va permite să se abată năpasta asupra universului paşnic al mânăstirilor ordodoxe? Căci la ordinul unor prelaţi servili, nenumărate lăcaşuri sfinte au fost închise, iar aproximativ 2.000 - 3.000 de călugări şi călugăriţe (călugării până la vârsta de 55 ani şi călugăriţele sub 50 ani) se văzură constrânşi să revină în lume.

Tare aş dori să ştiu dacă patriarhul actual se consideră vinovat de tot ceea ce a fost ***"fals şi rău în cuvintele şi faptele"*** sale din anii dictaturii, când căuta să se arate mai comunist decât poetul comunist Adrian Păunescu, glorificatorul lui Ceauşescu -*"eroul ţării"*, *"cârmaciul şi conducătorul de oaste"* - cu ocazia Congresului XII al P.C.R. Iată-l, în calitatea de mitropolit al Moldovei, ***nu numai copleşind de elogii*** *"realegerea fiului cel mai iubit al poporului, Dl. Nicolae Ceauşescu, în înalta funcţie de preşedinte al R.S. România"*, ci ***exprimându-şi*** *"recunoştinţa sinceră pentru libertatea religioasă acordată Bisericii Ortodoxe Române şi al altor culte"* din România, dar mai ales, dar mai presus de toate, ***exprimându-şi*** - ceea ce Adrian Păunescu n'a făcut în poezia sa - ***"angajamentul ferm de a spijini grandioasele acţiuni consacrate dezvoltării scumpei noastre patrii"***.

* * *

Odată redescoperită libertatea *"de a mărturisi greşelile"*, ***în ce fel*** a cerut iertare poporului român, ierarhia ortodoxă din anii dictaturii comuniste şi care i-a fost *"pocăinţa"*, indispensabilă propriei sale renaşteri spirituale? A auzit cineva pe patriarhul Teoctist Arăpaşu, pe mitropolitul Antonie Plămădeală sau pe răposatul mitropolit al Olteniei Nestor Vornicescu să strige ţării şi poporului, (retraşi, în chip de pocăinţă izbăvitoare, în vreuna din mânăstirile presărate de-a lungul şi de-a latul pământului românesc): *"Iertaţi-ne fraţilor, pentru tot ce-a fost <fals şi rău> in viaţa noastră, în activitatea noastră sub comunism; iertaţi-ne pentru slugarnica noastră tăcere în legătură cu problemele credinţei şi pentru descalificabila proslăvire a unor conducători care duşmăneau şi pe Dumnezeu şi Biserica!"* A scrie în ***Cuvântul pastoral*** în discuţie, doar atât:*"Cerem iertare pentru teama prea mare de a ne opune deschis dictaturii"*, fără a se menţiona toate (dar absolut ***toate***) *"greşelile săvârşite"*, este agal cu zero.

Mă întreb - şi te întreb, cititorule - dacă este suficient să spui duhovnicului tău, spovedindu-te: *"Iertare părinte, am greşit... iertare pentru tot ce a fost <fals şi rău> în viaţa mea..."* Sau ***trebue*** să-i înşiri toate fărădelegile pe care le-ai comis dela ultima spovedanie, pocăindu-te cu adevărat; deoarece numai *"regretul"* că ai fi putut face *"mai mult sau mai bine"* şi nu ai făcut, nu duce la nimic, la nici o iertare din partea lui Dumnezeu...

La ce foloseşte *"libertatea"* de care se bucură acum ierarhia ortodoxă din România, dacă îi lipseşte ***libertatea interioară*** a unei penitenţe autentice, care să-i ajute pe ierarhii vinovaţi să rostească aceleaşi cuvinte ca Ezra: *"Dumnezeule, sunt uluit şi mi-e ruşine să-mi ridic faţa spre Tine. Căci fărădelegile noastre s'au înmulţit deasupra capetelor noastre şi greşelile noastre au ajuns până la ceruri"* **(Ezra, 9.6)**. Sau să aibă ***curajul mărturisirii lui Iov***, strigând ca şi el: *"Mi-e scârbă de mine şi mă pocăiesc în ţărână şi cenuşă"* **(Iov, 42.6)**.

De ce să nu-şi recunoască ***public*** ierarhii noştri ortodocşi imensele lor greşeli şi păcate săvârşite sub sângeroasa dictatură dejisto-ceauşistă, adică *"tot ce a fost fals şi rău"* în slugarnica lor supuşenie, luând ca exemplu pe sfântul apostol Pavel, care nu se ruşinează să-şi recunoască *"purtarea lui de altădată"*, când - mărturiseşte el - *"prigoneam peste măsură Biserica lui Dumnezeu si o pustiam"* **(Galateni, 1.13)**; când era *"un hulitor, un prigonitor şi batjocoritor"* **(1 Timotei 1.13)**; care nu se mulţumea să-şi redescopere doar *"libertatea de a mărturisi"* greşelile şi umilirile, fără ca să le arate pe toate, în toată murdăria şi josnicia lor. În cartea Faptelor Sfinţilor Apostoli citim: *"Pe mulţi dintre sfinţi i-am închis în temniţe (...), iar când erau daţi la moarte, mi-am dat şi eu încuviinţarea. Şi îi pedepseam adesea prin toate sinagogile şi-i sileam să hulească şi, mult înfuriindu-mă împotriva lor, îi urmăream până şi prin cetăţile din afară..."* **(Fapte, 26. 10-11)**. Sau: *"Eu am prigonit până la moarte această Cale, legând şi dând la închisoare bărbaţi şi femei. Precum mărturiseşte pentru mine şi arhiereul şi tot sfatul bătrânilor, dela care primind scrisori către fraţi, mergeam la Damasc ca să-i aduc legaţi la Ierusalim şi pe cei ce erau acolo, spre a fi pedepsiţi"* **(Fapte, 22. 4-5)**.

Da, de ce să nu recunoască ierarhii noştri ortodocşi, ***în faţa întregii ţări***, că n'au fost *"slujitori vrednici"* ai lui Dumnezeu şi *"împreună lucrători cu El"*, în toată perioada de subjugare comunistă, ci s'au comportat ca nişte *"apostoli mincinoşi"*, ca nişte *"lucrători vicleni care iau chip de apostoli ai lui Hristos"* **(2 Corinteni, 11.13)**, câtă vreme Pavel, acest inegalabil atlet al lui Hristos, nu se sfieşte să recunoască, înaintea Bisericii din Corint: *"Căci eu sunt cel mai mic dintre apostoli, care **nu sunt vrednic să mă numesc apostol**, pentrucă am prigonit Biserica lui Dumnezeu"* **(1 Corinteni, 15.9)**.

Sugerez înaltelor fo-ruri bisericeşti ***cam cum*** ar trebui să se producă, (după umila mea părere de creştin ortodox, care îmi iubesc Biserica) ***începutul pocăinţei lor salutare***: printr'o dispoziţie dată editurii Patriarhiei Ortodoxe din Bucureşti, în vederea publicării ediţiei a doua a cărţii mele ***"Calvarul României creştine"***. Fiindcă, în această lucrare, n'am făcut nimic altceva decât să prezint, pe bază de documente, ***tot ceea ce a fost "fals şi rău" în activitatea ierarhiei ortodoxe în anii dictaturii - comuniste***. Fiindcă, ***abia*** prin gestul acesta, uluitor de spiritual, s'ar vedea că prelaţii în cauză şi-au *"redescoperit libertatea"* mărturisirii greşelilor ***şi nu refuză adevărul***. Adevărul care, în lumina Evangheliei **(Ioan, 8,31)** *"ne poate face liberi..."*

RĂZBOIUL DEZROBIRII

Valeriu Graur

Împlinirea a 60 de ani dela declanşarea operaţiunilor militare şi dela intrarea României în cel de-al Doilea Război Mondial este un nou prilej de aduceri aminte care pentru noi, Românii, sunt sub multe aspecte dureroase. Această pagină a istoriei noastre nu poate fi considerată definitiv închisă, pentrucă strigătoarele la cer nedreptăţi care au fost impuse României la încheierea ostilităţilor continuă şi astăzi să afecteze interesele naţionale supreme ale României, perspectivele evoluţiei viitoare a statului şi a societăţii, precum şi imaginea României în lume.

România a fost catalogată şi tratată ca stat agresor, ca ţară învinsă, iar statutul ei teritorial postbelic legifera sfârtecarea ţării şi a naţiunii prin trasarea graniţei nedrepte pe Prut. Aceste flagrante abuzuri, care la momentul bilanţurilor războiului au fost o concesie făcută de Occidentali aliatului lor URSS, sunt intacte şi astăzi, după 10 ani dela dispariţia imperiului sovietic, când aranjamentele dela Ialta sunt demult caduce.

După prăbuşirea URSS, iureşul schimbărilor radicale a cuprins toate ţările marcate de consecinţele războiului. Republicile baltice şi-au restabilit aproape integral statutul lor de dinaintea lui 1940, Germania s'a reunificat, Polonia, Cehia, Ungaria s'au reintors în Europa. Numai România rămâne prinsă în chingile trecutului şi continuă să fie privită şi tratată ca o ţară proscrisă, aşa cum a fost tratată şi acum 50 de ani. Nici una din consecinţele pactului Ribbentrop-Molotov vizând România nu a fost înlăturată. Românii continuă să fie divizaţi de o graniţă abuzivă.

Pe fondul atitudinii indiferente a factorilor politici români şi a pasivităţii istoricilor noştri, istoriografia occidentală continuă să trateze aceste probleme operând cu tezele preluate integral dela istoricii sovietici - propagandişti ai ideologiei imperiului roşu. La relativ recenta hotărâre a Dumei de Stat a Rusiei, prin care România este catalogată drept stat-agresor în cel de-al Doilea Război Mondial, guvernanţii noştri au răspuns cu... tăcere, dând implicit de înţeles că acceptă această teză, deşi este limpede că ea este într'o flagrantă contradicţie cu adevărul.

Intrarea noastră în război nu a fost o agresiune, ci un răspuns la agresiunea ce a fost comisă asupra României cu un an înainte, la 28 Iunie 1940, când URSS, după un ultimatum violent, a ocupat Basarabia, Nordul Bucovinei şi Ţinutul Herţa. Războiul nostru a fost un război drept pe care toţi Românii l-au botezat la acea vreme *RĂZBOI AL DEZROBIRII*. A fost un act de restabilire a dreptăţii pe calea armelor, un act de legitimă apărare, un act de demnitate şi de afirmare a drepturilor şi a suveranităţii României asupra teritoriului ei.

După un an de cumplite umilinţe îndurate, după căderea catastrofală a moralului naţiunii în urma sfârtecărilor teritoriale prin care România a pierdut şi o parte însemnată a populaţiei, după o perioadă de sfâşietoare disperări, chemarea generalului Ion Antonescu: *"Ostaşi, vă ordon: treceţi Prutul!... Dezrobiţi din jugul roşu al bolşevismului pe fraţii voştri cotropiţi!... Ştergeţi pata de dezonoare din cartea neamului şi umbra de umilire de pe fruntea şi epoleţii voştri!..."* a fost întâmpinat cu sentimente de satisfacţie şi de aprobare de întreaga societate românească de atunci.

Intrarea noastră în război a fost absolut necesară şi pentrucă ea avea valoarea unui demers politic prin care România a arătat atât agresorului sovietic, cât şi lumii întregi, că nu înţelege să accepte rezultatele jafului teritorial şi este ferm hotărâtă să revendice drepturile sale şi să se bată pentru ele. A fost o politică demnă şi absolut firească, o atitudine pentru care România trebue privită cu simpatie şi respect, aşa cum este privită Finlanda, care şi ea a luptat alături de Hitler, deci a fost ţară-inamică pentru aliaţii occidentali. De ce această vădită discriminare faţă de România? Explicaţia este foarte simplă. Finlanda a avut şansa să cadă în sfera de influenţă occidentală şi a scăpat de ocupaţia sovietică, în timp ce România a fost sacrificată lui Stalin şi abandonată la discreţia imperiului sovietic. A

fost o imensă ingratitudine arătată a Occidentalilor faţă de noi, dacă avem în vedere contribuţia decisivă a Armatei Române la scurtarea războiului. Ne-a fost refuzat statutul de cobeligerantă, am fost înlăturaţi dela tratativele de pace, ni s'a impus o imensă povară de despăgubiri de război, pe care le-am plătit cu vârf şi îndesat, în sfârşit, lucrul cel mai grav, ni s'a impus divizarea Ţării şi apoi comunizarea. Finlanda, în schimb, a fost lăsată să se dezvolte liber şi a beneficiat din plin de tot sprijinul politic şi financiar.

Trist, dar şi curios, este că până şi conducătorii de ieri şi de azi ai României şi unii istorici *"români"* sunt de partea celor ce condamnă România pentru politica ei din timpul războiului. O exemplificare recentă a acestei stări este afişarea atitudinii oficialilor români faţă de memoria Mareşalului României, Ion Antonescu. Efigia Mareşalului continuă să fie satanizată şi după 55 de ani dela asasinarea sa. Şi astăzi sunt persecutaţi acei Români care încearcă să-i cinstească memoria. Este adevărat că ei nu mai sunt ucişi ca acum 45-50 de ani, ci *"doar"* trecuţi în rezervă. Cum poate fi înţeleasă utilizarea de către preşedintele de azi al României a calificativului de *"criminal de război"* la adresa Mareşalului? Oare nu este limpede că această etichetă i-a fost aplicată de ocupantul sovietic într'un mod cu totul abuziv, numai pentru faptul că mareşalul a îndrăznit să se ridice împotriva colosului sovietic în apărarea României?

Da, Ion Antonescu nu a fost un înger, a fost soldat şi a făcut război, iar războiul este fatalmente înrudit cu crima. Războiul în sine este o crimă. Oare ceilalţi participanţi la război nu au comis crime? Raderea de pe faţa pământului a Dresdei nu a fost o crimă împotriva umanităţii? Dar bombardamentele atomice dela Hiroşima şi Nagasaki, care au făcut sute de mii de victime printre civilii total nevinovaţi? Dar asocierea cu Stalin - cel mai mare criminal al tuturor timpurilor - nu a fost şi ea o crimă? Oare aceste crime sunt mai puţin monstruoase doar pentru faptul că autorii lor au ieşit învingători în război, iar învingătorii nu sunt judecaţi? *"Dacă aş fi fost învingător, aş fi avut stat în fiecare oraş din România"*, a spus Mareşalul la proces şi avea dreptate. Mareşalul Finlandei Mannerheim are statutul de erou naţional în ţara sa şi delegaţiile oficiale străine depun coroane de flori la monumentul său Mareşalul nostru continuă să fie asasinat şi astăzi de *"cozile de topor"*.

Din nenorocire, dihonia indusă de străini a prins rădăcini adânci în societatea românească şi reuşeşte şi în prezent să întreţină învrăjbirea şi dezbinarea pe criteriul falsei contrapuneri Rege-Mareşal. Este timpul să ne debarasăm de mrejele acestor rătăciri şi să cinstim în egală măsură şi pe Rege şi pe Mareşal, care mână în mână au condus România într'o perioadă de situaţii extreme şi să conştientizăm faptul că momentul 23 August 1944 a fost o necesitate dramatică dictată de un concurs tragic de împrejurări istorice, când România a nimerit, ca de atâtea şi atâtea ori, între ciocan şi nicovală.

O totală nedumerire trezeşte acuza adusă Mareşalului în sensul că, prin activitatea sa, ar fi pus în pericol integritatea teritorială a României. Oare nu anume pentru salvarea integrităţii teritoriale s'a sacrificat Mareşalul?

În ceea ce priveşte măsurile cu efecte antievreieşti ale guvernării Antonescu trebue să plecăm dela faptul că aici este foarte multă confuzie şi mai ales multă zgură ideologică. Există date cu cifre mai mult sau mai puţin veridice referitoare la numărul Evreilor nevinovaţi morţi în urma represaliilor, dar, în acelaşi timp, există mărturii ale reprezentanţilor autorizaţi ale Evreilor care atestă că, în acei ani de groază generală, în România Evreii au avut cel mai puţin de suferit. Adevărul în această problemă nu este clar încă, aşadar trebue să ne abţinem de a emite acuze.

Este cert că, pregătindu-ne să intrăm în UE şi în NATO, nimeni nu ne cere să ne derobăm de demnitatea naţională, să ne autoflagelăm, să ne denigrăm înaintaşii. Dimpotrivă, apărându-ne demnitatea, vom câştiga mai mult respect.

JERTFA CĂPITANULUI-EROU IOAN BOROŞ

În dimineaţa zilei de 29 Iunie 1940, căpitanul Ioan Boroş, în calitate de comandant de garnizoană, se afla la datorie, la intrarea în localitatea Herţa, un orăşel din partea de nord a României vechi. Atunci când, la ora 4,15, invadatorii sovietici, sosiţi pe tancuri, i-au cerut acestuia să le predea brigada şi oraşul, bravul ostaş român s'a opus, atrăgându-le atenţia că pe acolo nu pot trece şi nu se pot instala, deoarece sunt într'un teritoriu din România veche, asupra căruia n'au nici un drept, acesta nefiind prevăzut în Pactul în baza căruia au intrat în Basarabia şi Nordul Bucovinei.

Agresivii invadatori, înţelegând că înalta conştiinţă a militarilor români de aici le-ar putea sta în calea planurilor lor, n'au ezitat să deschidă focul şi să tragă în cei care, cu curaj şi pe bună dreptate, îi se opuneau. Astfel, la Herţa, au căzut şi s'au jertfit atunci, pentru ţară, căpitanul Ioan Boroş şi alţi doi camarazi ai săi, primii eroi români ai celui de al Doilea Război Mondial.

Atitudinea demnă şi plină de curaj a acestor militari din Herţa a fost urmată şi de alti camarazi ai lor, dislocaţi în zonă, care, aşa cum relatează astăzi un martor ocular, colonelul (r) Tg. Jugureanu, atunci căpitan, au reuşit să-i oprească pe Ruşi, în drum spre Dorohoi, în dreptul satului Probeteşti, prin *"explozia a două bombe şi distrugerea unui pod"*. (...)

Trebue să mai adăugăm că eroica atitudine de care a dat dovadă capitanul Ioan Boroş i-a impresionat pe toţi cei din jurul său, aşa încât, după tragicul eveniment, trupul lui neînsufleţit a fost transportat imediat, dela Herţa la Dorohoi, unde a fost înhumat cu onoruri la 1.VII. 1940. De aici, osemintele i-au fost apoi transportate de familie, la Bacău, acolo unde, sub un frumos monument funerar, zac şi astăzi în Cimitirul Central Eternitatea.

În anul 1941, după eliberarea Nordului Bucovinei, Ţinutului Herţa şi Basarabiei, Guvernatorul de atunci al Bucovinei a dispus ridicarea la Herţa a unei troiţe, în amintirea militarilor români ucişi de Sovietici. La slujba religioasă care s'a făcut cu această ocazie, Guvernatorul a prins de gâtul fetiţei eroului Ioan Boroş care avea 1 an, o cruciuliţă de aur cu dedicaţia că o are dela tatăl ei. Pe de altă parte şi camarazii căpitanului Boroş, dela Cultul Eroilor, şi cei dela Asociaţia Veteranilor de Război din Bacău îi cinstesc memoria, comemorându-l în fiecare an, la 29 Iunie.

Membrii *"Societăţii Culturale Ţinutul Herţa"* îl cinstesc şi ei cu dragoste pe căpitanul, patriotul şi eroul Ioan Boroş, cu ocazia parastaselor pe care le fac anual, iar, de curând, anul trecut, o delegaţie de zece membri ai Societăţii s'au deplasat la Bacău, unde au depus o coroană, au spus o rugăciune şi au vărsat o lacrimă pe mormântul aceluia care a murit pentru apărarea Ţinutului lor.

De altfel, nici conaţionalii noştri, de peste graniţele artificiale de astăzi, nu l-au uitat şi, după ce Ruşii, revenind în 1944, i-au distrus troiţa ridicată de Români, pe acelaşi loc herţenii i-au înălţat mai târziu alta şi mai frumoasă. Tot în anul 2000, aceeaşi delegaţie a Societăţii noastre, a avut prilejul să pună o floare şi să aprindă o lumânare şi la această troiţă, care aminteşte de marele erou dela Herţa.

Dar jertfele şi dovezile de eroism de care au dat dovadă, la Herţa, căpitanul Ioan Boroş şi camarazii săi, ca şi cele asemănătoare prin care s'au acoperit de glorie acele mii şi mii de ostaşi ai noştri, care au murit în războiul de eliberare a teritoriilor noastre de Răsărit, nu i-a oprit pe politicienii şi diplomaţii noştri, ca, relativ de curând, în anul 1997, printr'un tratat încheiat în grabă, să abandoneze aceste vechi teritorii româneşti în favoarea Ucrainei şi să repună astfel în drepturi acel nedrept şi blestemat pact Ribbentrop-Molotov, *"operă de tristă amintire"*.

Dacă pe conducătorii noştri din 1940 îi putem scuza de faptul că au acceptat acest pact sub presiune şi sub ameninţarea cu războiul, reprezentanţii noştri de acum n'au nici măcar o asemenea scuză. Grăbiţi, superficiali, fără negocieri reale, au încheiat un tratat, prin care, acum, se vede şi mai bine, noi am dat tot şi n'am primit nimic, în timp ce Ucrainenii n'au dat nimic şi au primit totul.

În sfârşit, politicienii noştri actuali, şi mai ales cei care le vor urma, este bine să ştie că nu mai avem decât câţiva ani până la data în care vom putea spune, în mod legal, că Tratatul umilitor, încheiat cu Ucraina în 1997, nu mai poate fi prelungit.

Prof. dr. doc.
Ion GHERMAN
Preşedintele "Societăţii Culturale Ţinutul Herţa"

UN ISTORIC ROMÂN ANCORAT ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

XV

Prof. Univ. Dr. Nicolae CIACHIR

Urmare din nr. trecut

Se ştie că în 1921 România, alături de Cehoslovacia şi regatul sârbocroat-sloven (primind denumirea de Iugoslavia din 1929), au iscălit o alianţă defensivă comună, care să menţină statul quo, creat prin sistemul de pace versaillez. Era vizată Ungaria, care încerca să recupereze Slovacia, Croaţia, Voievodina, Transilvania şi Banatul. Politica nefastă a conciliatorismului practic a desfiinţat Mica Înţelegere şi a încălcat principiile de drept internaţional incluse în Pactul Societăţii Naţiunii lor.

Prin prăbuşirea Iugoslaviei în 1941, se creează statul independent croat (Nezavisima Drzava Hrvatska), care cuprinde Croaţia, Slavonia, Srem, o parte din coasta Dalmaţiei, Bosnia şi Herţegovina. Ante Pavelici, împreună cu 600 de ustaşi, care se găseau la Florenţa, ca protejaţi ai lui Mussolini, se întorc în ţară şi preiau puterea. Pavelici proclamă ţara regat, restaurând coroana regelui croat Zvonimir. Între Hitler şi Mussolini are loc o înţelegere, prin care se stabilea ca noul stat, Croaţia, să fie în sfera de influenţă italiană. Evreii, Ţiganii şi Sârbii sunt scoşi în afara legii, este lansată şi popularizată ideea că poporul croat nu este de origine slavă, ci de origine gotă.

Materialele de arhivă româneşti scot în evidenţă, încercările de apropiere între Croaţia, Slovacia şi România, cu regimuri totalitare, care în contextul european de atunci, pentru a exista ca entităţi statale trebuiau să colaboreze şi să contracareze propaganda maghiară. (*Arh. MAE a României, fond Croaţia*, vol.1 (1941-1942), telegr. din 4 Iulie 1941).

În Iunie 1941, diplomatul român C. Buzdugan îşi prezintă, la Zagreb, scrisorile de acreditare lui Ante Pavelici. Din Iulie 1941, ministrul croat acreditat la Bucureşti era Edo Bulat. Ministrul de Externe croat Larcovici, în Noembrie 1941, vine la Bucureşti şi poartă discuţii cu Mihai Antonescu, iar Zagrebul este vizitat de Nichifor Crainic şi Liviu Rebreanu. La Zagreb ia fiinţă un lectorat de limbă română şi la Bucureşti se înfiinţează Asociaţia româno-croată. (*Arh. MAE a României, vol. VI, Relaţii cu România*, raport din 5 Mai 1942).

Unităţie croate vor lupta pe frontul de Răsărit împotriva URSS, alături de armata germană, de unităţile italiene, maghiare, slovace şi române. În acest context guvernul român, încearcă să refacă - bineînţeles în proporţii mai mici - Mica Antantă. De altfel, din 1934, România şi Iugoslavia, făceau parte şi din înţelegerea Balcanică sau Antanta Balcanică.

Am făcut această paranteză, acum revin la relaţiile mele cu Slovacii, care erau excelente. Ceam observat, aproape toţi soldaţii şi corpul subofiţeresc, erau împotriva Reichului şi erau filoruşi, mai bine-zis filoslavi. Ofiţerii tineri nutreau aceleaşi sentimente ca şi soldaţii, în schimb ofiţerii mai bătrâni, majoritatea de origine burgheză şi prin faptul că luptaseră pe frontul de Est, erau speriaţi de perspectiva unei ocupaţii sovietice. Nu mai vorbesc de cei trei ofiţeri, care făcuseră şcoala militară şi fuseseră sublocotenenţi în armata ţaristă.

Vizavi de casa noastră din Valea Cânepei, era şi bucătăria de campanie a Slovaciloir, unde lucrau ca nişte roabe, trei Rusoaice, mama cu două fiice, pe care sergentul Kacimar, le speria că vor fi returnare Ruşilor şi vor fi spânzurate că au colaborat cu fasciştii, adică cu armata slovacă.

Când s'a produs actul dela 23 August 1944, au deschis depozitele de îmbrăcăminte şi alimente, din care s'au înfruptat ţăranii din Valea Cânepei, iar ei au trecut în Basarabia şi s'au predat Ruşilor. Ziarul Universul din 1 Septembrie 1944, publica declaraţia Ministrului de Externe, Grigore Niculescu-Buzeşti, în care se spune că noul guvern român nu recunoaşte guvernul slovac şi croat, deoarece acestea reprezintă state ce sunt creaţiuni artificiale ale regimului hitlerist, în scopul de a diviza Europa, pentru a face posibilă dominaţia germană asupra continentului.

Al treilea Reich pierzând războiul, Slovacia şi Croaţia dispar ca state în 1945. Cei ce pierd plătesc. Dr. Josef Tiso (1887-1947) este judecat de tribunalul poporului dela Bratislava (Decembrie 1946-Aprilie 1947), împreună cu un grup numeros de Catolici şi Tiso, înalt prelat catolic, este condamnat la moarte şi executat. (*Acad. Miloş Gosiorovski*, Slovensko Dejiny, p. 855).

Ustaşii lui Ante Pavelici sunt scoşi în afara legii, dar rezistă după capitularea Germaniei, între Bosnia şi Sava, până la 25 Mai 1945. Grupe răzlete de partizani ustaşi au rezistat în munţi până în 1955. Ante Pavelici (1889-1959), cu un grup, reuşeşte să treacă în Italia şi să emigreze în America de Sud. Condamnat la moarte în contumacie, el va muri în pribegie, la vârsta de 70 de ani.

Aceste pagini de istorie românească, adică relaţiile cu Slovacia şi Croaţia, au fost neglijate complet de istoriografia românească. Apreciez ca pozitive aceste relaţii în conjunctura anilor 1941-1944 şi păcat că mareşalul Antonescu a avut soarta lui Josef Tiso, dar era prea mândru ca să împărtăşească exilul ales de Ante Pavelici (Nicolae Ciachir, *Istoria Slavilor*, Bucureşti, 1998, p. 446).

La sfârşitul anului

1946, eram deja student la Bucureşti, şi m'am dus la Gara de Nord să aştept pe cineva dela Brăila. Din tren au coborît mai mulţi militari slovaci, auzindule limba, am fost atent la ce vorbeau. Stupoare, cele două ordonanţe ale ofiţerilor slovaci dela mine din curte, radiau de sănătate şi erau acuma locotenenţi. M'am îmbrăţişat cu ei, mi-au spus că au făcut o şcoală militară în URSS şi mi-au dat amănunte, despre cei pe care îi cunoşteam.

În Martie 1944, Ruşii au ajuns pe linia Iaşi-Chişinău, au încercat să forţeze Nistrul în zona Tighina, n'au reuşit şi frontul s'a stabilizat câteva luni. Sora mea şi cumnatul, care erau ingineri chimişti şi se evacuaseră în Mehedinţi, au venit la Vaisal, în jur de 1 August 1944 să facă cură de struguri, de pepeni verzi (harbuji) şi pui care alergaseră prin bătătură. Vaca pe care o păstrasem ne dădea lapte, smântână, iar untul preparat de mama la putinei, era teribil de gustos. Mama şi cu mine, am încuiat casa la Valea Cânepei şi ne-am dus să stăm cu tata, până când frontul permitea. Am fost cu 3 căruţe pline cu grâu la Ismail, pe care le-am vândut acolo pe un preţ bun şi am rămas în oraş câteva zile. Oraşul era trist, multe magazine închise, în schimb apăruseră bodegi şi cârciumi noi, mulţi marinari germani erau în trecere şi beau în cârciumni manifestându-se zgomotos, iar lipovenii, în urmăreau pe furiş, bând mai ales tării, scrâşneau din dinţi şi aştepatau pe fratele Ivan.

La vârtsta de 17 ani îţi vine să te războieşti cu oricine. Pantalonii mei aveau două bnuzunare la spate, în unul aveam pistolul Bereta cu glonţul pe ţeavă, iar în celălalt un pumnal făcut din traforaj, foarte uşor, dar cu zimţi din metal. Datorită camuflajului, noaptea era întunereic beznă, iar eu aş fi descărcat întregul încărcător, fără nici un fel de remuşcare.

Două seri la rând am fost la marginea oraşului, vizavi de puşcărie, la o mică serată, la un cântăreţ de biserică, care avea 4 fete, toate solide, dar frumoase, cu busturi apetisante; cea mică, de 15 ani, făcea pereche cu mine. Se dansa în două camere, după un patefon şi se bea cvas (o băutură nealcoolică), vin şi se mâncau scrumbii şi prăjituri. În total erau vreo 10 fete şi tot atâţia băieţi, unii cu mutre suspecte. După ce dansau, sau în timpul dansului, ieşeau perechi în curte, unde urmau pupăturile şi îmbrăţişările. Tatăl celor 4 fete, deci gazda noastră, din zece în zece minute ieşea cu o lanternă în curte, care lumina anemic, să verifice ce fac fetele. Atmosfera aceasta de front, de război, făcea ca lumea să fie mult mai libertină, iar Rusoaicele erau darnice. Boli venerice nu prea erau, de altfel apropape nimeni nu utiliza prezervative, dar cine era sigur că va avea o finisare sexuală, trebuia să vină la întâlnire cu un ziar. De multe ori, partenerele veneau cu ziarul şi ele. Cineva neavizat, rămânea mirat. De ce era nevoie de ziar. Pentru a preîntâmpina păduchii laţi, de-a trece dela un partener la celălalt.

Maiorul Andone, comandantul Legiunii de jandarmi Ismail, când vizita comunele judeţului şi ajungea la noi, lua masa de obicei la părinţii mei, mama fiind renumită ca gospodină, iar tata făcea un vin, sângele Domnului, apreciat chiar şi de către viticultorii cei mai pretenţioşi. Pe la mijlocul lunii Iunie 1944, maiorul Andone îl vizitează pe tata şi îl roagă să dea găzduire, Ministrului său, generalul Piky Vasiliu. S'a întâmplat că în acea zi eram şi eu la Vaisal. Generalul Vasiliu a venit, a servit masa, pregătită de mama, limbă cu smântână şi hrean, şi după masă a jucat table cu mine şi mi-a spus că fiul său, este tânăr medic militar şi pe moment se află la Chişinău. Când a venit maşina şi l-a luat, a spus că s'ar putea să ne mai vedem foarte curând, deoarece un oaspete marcant poate vine în zonă.

Generalul Vasiliu era un tip volubil, vesel şi nu bănuia că la 1 Iunie 1946, va fi condamnat la moarte şi executat, alături de mareşalul Antonescu, Mihai Antonescu şi fostul guvernator al Transnistriei, paşnicul profesor George Alexianu.

Sărind peste ani, în 1977, fiind prieten cu procurorul şef al Capitalei, acesta a intervenit şi doctorul Vasiliu, considerat cel mai bun pediatru român, mi-a consultat copiii şi mi-a spus că dacă am nevoie să nu ezit să-l chem, să-l sun dimineaţă între orele 6 şi 6.15, lăsându-mi o carte de vizită. În 1979, după o febră mare, băiatului meu, Bogdan Alexandru i se paralizează picioarele. În acea perioadă s'au semnalat la noi în ţară şi mai ales în zona Făgăraş, cazuri de poliomelită. Chem salvarea, medicul spune că are poliomelită şi să-l internăm urgent la spitalul de copii *"23 August"*, care era aproape de casa noastră. Îl ducem acolo, medicul de-gardă îi pune acelaşi diagnostic, dar nu vrea să-l interneze cu mama lui. Cu toate rugăminţile, adică şi nişte bani îr buzunar, medicul refuză - de atuncea s'au mai stricat obiceiurile -, îmi face morală şi până la urmă spune că ne poate face o concesie, să-l ducem la Colentina la contagioşi, unde poate fi internat şi cu unul din părinţi. Spre norocul nostru, nu aveau atuncea nici o Salvare, îl iau pe băiat în cârcă şi traversând la 4 dimineaţa tot parcul 23 August, îl duc acasă. Copilul are nevoie să meargă la toaletă şi începe să plângă, de ce trebue să-l duc în braţe şi nu poate merge pe picioarele lui. Îmi imaginam copilul invalid şi noi cărându-l în cărucior. M'a străfulgerat o idee, să-l consulte doctorul Vasiliu. La ora 6 fix şi îi spun: Domnule profesor, vreau să-mi consultaţi băiatul. Îmi răspunde tăios, nu sunt profesor sunt doar doctor, este Duminică şi astăzi nu fac vizite. Îl sun din nou, îi spun că sunt disperat şi că tatal D-lui a fost la noi în casă, unde a fost omenit şi a dormit. Îşi schimbă atitudinea, începe să-mi ceară amănunte, îi spun că dânsul era locotenent medic şi se gasea la un spital în Chişinău, în Iunie 1944. Îmi cere adresa, îmi dă numărul maşinii sale şi îmi spune să-l aştept după 20 de minute în colţul străzii. După ce ne-am întâlnit, în drum spre apartamentul nostru îmi mai pune o serie de întrebări despre tatăl său, nu vrea să fie păcălit. I-am spus că am jucat table cu generalul şi ce inel avea pe deget şi cu aceasta l-am convins. Consultă copilul, îmi spune că n'are poliomelită, doar simptome, deoarece a avut temperatură peste 40 de grade. Cu aspirină şi câteva injecţii banale cu ser fiziologic, peste o săptămână, băiatul va zburda ca un ied neascultător. Bine că l-am consultat, deoarce medicii mai tineri n'au avut cazuri de poliomelită şi confuzia se putea face uşor. Aşa s'a întâmplat.

Revenind la Iulie 1944, personalitatea care trebuia să vină în zonă şi a venit, era mareşalul Ion Antonescu. A sosit maiorul Andone, apoi generaluyl Picky Vasiliu şi apoi mareşalul cu escorta. Tata l-a salutat şi poftit în casă, i-a spus că face bine că este la postul său, apoi mama l-a servit cu pâine caldă proaspătă şi unt scos atuncea din putinei. A liniştit-o pe mama, când a aflat că are un fiu ofiţer activ în cadrul regimentului 25 Artilerie Chişinău, apoi circa o oră a rămas în cameră cu suita sa. Era obosit şi transpirat, dar dârz şi energic în dispoziţii.

Acum câţiva ani am încercat, cu autorul arhivelor, să reconstitui acea calătorie, spre front şi în Basarabia, dar n'am găsit consemnate toate etapele. Unchiul meu Mihail Ciachir, care era şef de instituţie, mi-a relatat că atunci, în Iulie şi în August, mareşalul a avut o întâlnite cu notabilii judeţului, în Soborul (Catedrala) oraşului Ismail, unde le-a cerut corectitudine şi măsuri ca populaţia să aibă alimentele de bază.

În cele două vizite din Sudul Basarabiei, a destituit o serie de funcţionari venali şi a trimis în lagăr câteva persoane foarte influente, care credeau că nu li se poate întâmpla ceva neplăcut. Unchiul, la care m'am referit, se refugiase la Turda şi s'a întors pe 21 August 1944 să-şi recupereze câteva tablouri, căci era mare iubitor de artă. Până să-l găsească pe cetăţeanul căruia i-a lăsat în custodie tablourile, până să-şi transporte tablourile în port, o mică unitate sovietică a pătruns în Ismail şi nu i-a mai dat voie să plece. Deoarece fusese ofiţer superior într'un regiment de gardă imperială ţaristă, i s'a făcut un proces, i-a fost confiscată averea, inclusiv toate tablourile şi condamnat la muncă silnică pe viaţă. A făcut 15 ani puşcărie (1944-1959), şi doi ani într'un lagăr lângă Astrahan (1959-1961), apoi i s'a dat voie să vină în Basarabia, la Chişinău, unde a locuit într'o gheretă, vizavi de casa bunicului şi de casa lui, fiind paznic de noapte la un depozit de lemne. Nu ştia că tata a murit în 1947 şi ne-a trimis adresa, prin părintele Tomencu, care slujea la biserica rusă din Bucureşti, spunându-ne că este în viaţă.

În 1962 eu am fost la un simpozion de istorie la Leningrad şi apoi la la Moscova, dedicat războiului din 1877-1878 (invitaţia s'a datorat faptului că în 1957 am scris o carte dedicată evenimentului) şi de acolo i-am scris o scrisoare (deci în cadrul statului sovietic), dela Leningrad la Chişinău) că în ziua cutare trec cu trenul prin Chişinău unde halta va fi de circa 30 de minuute. Colegilor mei, le-am spus că cobor după apă, l-am recunoscut, dar era alb ca neaua (avea atunce 76 de ani), i-am spus să nu mă îmbrăţişeze căci sunt filat dela fereastra vagonului, am făcut câţiva paşi, ieşind din raza vizuală a colegilor mei, iar el mi-a dat o scrisoare. Când a plecat trfenul, m'am dus la toaletă, scrisoarea avea circa 30 de pagini şi descria toate suferinţele prin care a trecut. Mi-a fost frică să trec scrisoarea peste graniţă, care era un document zguduitor şi care se putea solda cu ani de puşcărie pentru amândoi, am rupt-o în bucăţele mici şi i-am dat drumul în WC, căci ne apropiam de Ungheni.

Va urma

DR. ION RAŢIU
UN LUPTĂTOR PENTRU IDEALUL NAŢIONAL

Prof. Doru MUNTEANU

Urmare din numărul trecut

În 25 Mai 1894 se dă următoarea sentinţă: *"Dr. Ioan Raţiu 2 ani, Gheorghe Pop de Băseşti 1 an, Dr. Vasile Lucaciu 5 ani, Dimitrie Comşa 3 ani, Dr. P. Berceanu 2 ani şi 6 luni, Nicolae Cârstea 8 luni, Iuliu Coroianu 2 ani şi 8 luni, Dr. Teodor Mihaly 2 ani şi 6 luni, Aurel Suciu 1 an şi 6 luni, Mihai Veliciu 2 ani, Rubin Patiţia 2 ani şi 6 luni, Gherasim Domide 2 ani şi 6 luni, Dionisie Roman 8 luni, Patriciu Barbu 2 luni"*.

După sentinţă, cel mai dezolat s'a arătat Gheorghe Pop de Băseşti, prietenul intim al lui Raţiu, dezolat că *"a primit numai un an şi că nu l-au învrednicit măcar cu doi"*. Dacă n'ar fi decât acest episod şi încă ne oferă o imagine vie despre starea de spirit care a dominat procesul.

Istoriografia atât maghiară, cât şi cea românească a fixat procesul memorandumului într'un cadru prea mărginit, din care ar putea rezulta că lupta avea un caracter rasial, trecându-se cu vederea că relaţiile sociale dintre Maghiari şi Români se desfăşurau inspirate de paşnică şi bună vecinătate. Lupta lua amploare şi se intensifica între două mentalităţi. Nobilimea, incapabilă să conceapă orice formă de liberalizare, făcea din stat un instrument de intoleranţă şi cum orice intoleranţă se antrenează în mecanismul ei represiv, confruntările deveneau endemice pe toate planurile vieţii politice şi sociale. Însuşi poporul maghiar a fost victima acestei mentalităţi de castel feudal. Revoluţia lui Kossuth n'a avut altă alternativă decât să se încadreze acestei gândiri de castă şi cea mai impresionantă şi generoasă figură de intelectual şi luptător maghiar, contelui Szecheny, văzând degenerarea revoluţiei dela 1848 nu i-a rămas decât să se sinucidă, aruncându-se în Dunăre. Poetul revoluţionar Petöfi a avut şansa să moară în timpul războiului civil, iar Ady Endre a murit înfrânt de iridenta îngâmfării şi prostiei. A doua mentalitate, cea românească, tânjea şi se alimenta din cel mai

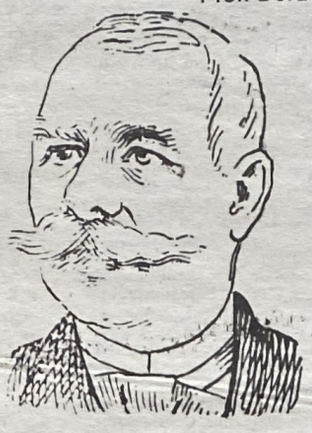

natural spaţiu geo-fizic; neam de plugari şi ciobani, care se mişcă necontenit pe câmpii, văi şi creste de munţi, îşi păstra pornirea instinctivă spre libertate şi orizonturi lărgite.

Tactica politică a lui Raţiu se aşeza între două elemente noi şi anume, mobilizarea opiniei publice europene şi încercarea de a realiza o coaliţie a tuturor naţionalităţilor conlocuitoare. Dacă până în 1848, cele mai cunoscute evenimente româneşti peste hotare erau războaiele lui Mihai Viteazul şi revoluţia lui Horia, procesul memorandumului trezeşte în continentul european o publicitate şi mai mare şi un interes şi mai viu în opinia publică internaţională. Ziarul *"Le claire"*, cel mai răspândit în vremea aceea în Franţa, publică un portret al lui Raţiu. Studenţimea bulgară din Sofia trimite o telegramă de felicitări memorandiştilor. Studenţii francezi din Geneva adresează şi ei în calitate de tineret liber, felicitări, dând expresii unei dureroase simpatii. O salutare frăţească şi urări călduroase se primesc din partea studenţimii dela Roma. Profesorii dela Facultatea de Drept din Roma amintesc, în telegrama lor, că forţa poate crea state, dar numai dreptatea le poate menţine. Asociaţia studenţilor din Lyon ţine să asigure tineretul român din Ardeal că inima Francezilor bate întotdeauna pentru cei oprimaţi. Marele scriitor Zola asigură nobila cauză a Românilor de toată simpatia sa. Sorbona, prin profesorul Sully Prudhomme, declară că procesul memorandumului va rămâne una din marile ciudăţenii ale istoriei. Universitatea din Bruxelles, prin profesorul Evon der Rest, cere să fie înscris printre cei care ridică glasul pentru Românii din Transilvania. Tigrul, Georges Clemenceau, înfierează procesul în ziarul *"La Justia"* într'un articol intitulat *"Ura de rasă"*. Fostul ministru de Externe francez Emil Flourens, protestează energic într'un miting. La Londra şi Oxford, profesorii şi studenţii condamnă pe autorii procesului într'o adunare prezidată de profesorul Morfill. Sir Mac Kenzie Wallace, care venea din Rusia dela încoronarea ţarului Nicolae al II-lea, se opreşte la Sibiu pentru a-şi manifesta simpatia pentru memorandişti. Marile ziare *Times, Journal des Debats, Algemaine Zeitung, Kreutz Zeitung, La Republique Francaise, Corriere dela Serra* au publica ample articole, atât despre proces cât şi despre cei implicaţi.

Cu aceeaşi tenacitate, Raţiu foloseşte toate mijloacele de contact spre a realiza o coaliţie a naţionalităţilor conlocuitoare compusă în afară de Români, din Slovaci, Sârbi şi Croaţi. Ideea unei asemena coaliţii, ce urma să se realizeze într'un congres, cu un organ comun de conducere, a fost primită cu entuziasm. Deosebirile de vederi au rămas într'un singur punct: în timp ce Slovacii şi Sârbii erau pentru participare la alegeri şi activitate parlamentară, Raţiu nu vedea nici o utilitate în această participare şi nu înţelegea să renunţe la pasivitate.

Destinul hotărăşte să nu vadă înfăptuită nici una din ideile sale politice. În 24 Decembrie 1902 moare în vârstă de 74 de ani, la Sibiu, păstrând până la această clipă preşedinţia Partidului Naţional Român. Din Maramureş şi până la Braşov şi din Banat până în văile îndepărtate ale Tulgheşului, Ardealul românesc e în bernă şi clopotele bisericilor vestesc 3 zile în şir trista dispariţie. A trecut în popasul veşniciei cel mai dramatizat om politic al secolului al XIX-lea. Descendent dintr'o familie înnobilată de împăratul Rudolf, toate drumurile îi erau deschise spre onorurile lumii feudale şi tihna unei vieţi confortabile. Dar Raţiu nu era făcut din aluatul comun pentru supunerea salvatoare şi beatitudinea tăcerii. Putea cu glasul lui de oţel şi cu fruntea lui largă să eclipseze pe rentierii şovinismului şi să încălzească spuma duelurilor retorice. Însă generalul politic, cumpănind cu tact şi chibzuinţă alternativele frontului istoric, a preferat retragerea oştirii în pasivitate, lăsând viitorului taina deslegării, fără ciocniri inutile şi conciliatori posibili.

Oamenii simpli au descifrat cu intuiţia lor sănătoasă, atât fondul sufletesc, cât şi orientarea luminoasă dată politicii româneşti, răsplătindu-l cu cel mai preţios dar, cu nemărginita lor dragoste. Din generaţie, în generaţie, de câte ori se pomeneşte numele lui Raţiu, lumea aceasta îşi ridică pios pălăria, amintindu-şi că a fost acuzatorul intoleranţei şi despotismului. Iar cei care vor citi cele rostite de el în faţa curţii cu juraţi dela Cluj se vor dumiri până la ce virtute supremă a fost ridicată noţiunea de demnitate, cu câtă abnegaţie şi evocare a înţeles o astfel de lapidară mărturie a caracterului şi cu câtă încurajatoare pilduire trebue să privim figura marelui politic dela Turda.

Trecătorul, pe lângă chipul rece şi sever al bronzului, îşi va încălzi sufletul cu îndemnul zguduitor că drepturile unei naţiuni se afirmă şi va înţelege că binecuvântaţi rămân în vecii vecilor toţi care au ştiut să slujească această axiomă a veacurilor cu deplina lor demnitate.

NAŢIONALISMUL ŞI ROMÂNIA, ASTĂZI

Mai cu seamă în cercurile politice, stăruie părerea că România de astăzi nu are nevoie de naţionalism. Ba şi că manifestarea acestuia ar putea dăuna ţării.

Temerea îşi are orgina în evidenţa că marile puteri ale lumii sunt împotriva naţionalismului *altora*.. Iar noi vrem ca România să fie primită în organismele controlate de marile puteri: Uniunea Europeană şi Pactul Nord-Atlantic. Prin urmare, o Românie naţionalistă - ori în care naţionalismul joacă un rol semnificativ - nu ar avea acces la UE şi NATO, ar fi izolată de Occident şi ar sfârşi într'o criză economică.

Respingerea termenului de *"naţionalism"* se mai datorează şi unei false percepţii a naţionalismului.

Naţionalismul este asimilat de mulţi cu extremismul. Pentrucă este cunoscut sub o imagine neadevărată, compusă din atitudini, acţiuni şi discursuri care nu sunt proprii naţionalismului, ci imperialismului şi şovinismului. În sarcina naţionalismului au fost puse, de pildă, în mod eronat pofta de dominare şi de expansiune şi atrocităţile naziste.

O astfel de gândire despre naţionalism a plasat acest concept pe poziţii antagonice cu ***democraţia***, cu ***progresul*** şi ***modernul***, cu ***relaţiile armonioase între state*** etc. Pe acelaşi fir logic, naţionalismul este considerat, fără argumente, sinonim cu ***xenofobia***, cu ***fundamentalismul religios***, cu ***tradiţionalismul vetust***, cu ***violenta politică***, cu ***populismul***, cu ***demagogia***.

La înrădăcinarea acestor prejudecăţi au contribuit din plin diluarea sentimentului naţional şi propaganda ingenioasă, persuasivă şi insistentă împotriva naţionalismului.

În realitate, naţionalismul este la fel de firesc precum este apartenenţa la o naţiune. Naţionalismul este, întâi de toate, un sentiment: iubirea de neam. Dragoste din care izvorăsc faptele: apărarea intereselor respectivului grup etnic, promovarea valorilor sale, acţiuni pentru libera sa dezvoltare...

Iubirea de neam nu înseamnă în mod obligatoriu ura pentru alte neamuri.

Nu există nici o contradicţie în a dori binele neamului tău şi, totodată, a dori şi binele celorlalte neamuri.

În cazul nostru, al Românilor, această teză se verifică mai abitir întrucât suntem un neam creştin, ***născut încreştinat***. Deci, ***naţionalismul nostru*** nu poate fi decât ***creştin***... (În parantează fie spus, naţionalismul românesc autentic nu poate fi cel practicat de naţional-comunişti, pentrucă acesta este de sorginte atee, deci îndreptat contra firii noastre naţionale creştine; nu poate fi nici de influenţă nazistă, căci acela este păgân - bazat pe miturile germanice). Iar un naţionalist-creştin nu poate urî alte neamuri, pentrucă vede în ele măreţia şi înţelepciunea lui Dumnezeu. **Părintele Dumitru Stăniloae** este convingător, în această privinţă: ***"a fi orb şi nesimţitor pentru frumuseţile deosebite ce le reprezintă neamurile ca grupuri distincte şi a lucra pentru ştergera acestor varietăţi de frumuseţe sau chiar a asista nepăsător la o astfel de întreprindere, înseamnă a nu vedea, a nu lăuda, ci a deprecia opera lui Dumnezeu"*** (***"Ortodoxie şi Românism"*** - Ed. Consiliului Arhiepiscopesc - Sibiu, 1939).

Este locul aici să discernem între naţionalism şi patriotism. Căci, astăzi, se încearcă înlocuirea, termenului de naţionalism cu cel de patriotism (denumit, în chip derutant şi naţionalism civic). Primul se defineşte prin iubirea care porneşte din apartenenţa etnică, din asumarea credinţei neamului, a culturii şi a istoriei sale, din legăturile sufleteşti cu întreg neamul românesc (Românii ce au trăit, trăiesc şi vor trăi).

Patriot poate fi oricare cetăţean, indiferent de etnia din care face parte, care respectă legile, îşi face datoria faţă de stat, şi are dragoste pentru ţara în care trăieşte. Nu e necesar nici să fie creştin. Naţionalismul îmbracă şi forme doctrinare, fiind superior celorlalte doctrine. Dacă acelea slujesc intereselor unor grupuri, mai mari sau mai mici, doctrina naţionalistă slujeşte naţiunii.

Spre deosebire de alte doctrine, care reflectă şi

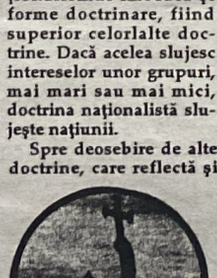

speculează slăbiciunile, calităţile şi trebuinţele unui popor, în folosul unei clase sociale, naţionalismul critică şi înfrânează căderile, stimulează calităţile şi satisface nevoile unui neam.

Aurel C. Popovici observă (în *"Naţionalism sau Democraţie"* Ed. Albatros-Bucureşti, 1997) că *"naţionalismul e politică normală căci e o politică corespunzătoare nu naturaporului.(...) Politica normală, naţională, e singura fecundă pentru un popor. Ea lasă statului ceea ce-i trebue statului şi dă poporului ceea ce-i trebue lui, după loc, timp şi împrejurări... Ea acordă cetăţenilor putinţa de progres, - sub o administraţie priceputădreaptă şi cinstită,- prin emulaţiune între ei (nu înjugaţi la carul egalitarismului sau al individualismului utopic)..."*

Naţionalismul este opus demagogiei - caracteristică stângii -, pentrucă nu agită nemulţumirile poporului, ci este un deşteptător al virtuţilor neamului. Dar nu este în opoziţie cu democraţia, cultivând şi el valori consacrate drept democratice - ca disciplina socială şi conştiinţa civică. Nu există contradicţii fundamentale între naţionalism şi democraţie. Însă, naţionalismul sancţionează tarele democraţiei şi unele curente de idei care nu se potrivesc ethosului românesc. Naţionalismul nu acceptă să adoptăm democraţia ca pe o modă şi nici să ne conformăm necondiţionat tuturor ideilor şi formelor catalogate drept democratice.

De asemenea, naţionalismul nu rămâne impasibil în faţa slăbiciunior democraţiei, care conduc la anarhie şi la exploatarea nemiloasă a cetăţenilor: politicianismul - caracterizat prin demagogie şi incompetenţă, ambele plătite cu bani grei -, lipsa de autoritate a instituţiilor statului, favorizarea corupţiei şi a birocraţiei etc.

Din păcate, naţionalismul este prost înţeles şi la noi şi aiurea. Este marginalizat şi dezaprobat, fără multă judecată. Asta şi datorită unor tragedii ale trecutului - înscrise în mod nedrept în contul naţionalismului, dar şi a manifestărilor unor grupări de azi care-şi spun naţionaliste. În România, deseori, naţionaliştii de bâlci au provocat suferinţe şi prejudicii poporului din care au provenit şi au compromis ideea de naţionalism.

Naţionalismul ar putea fi readus în prim-planul vieţii publice româneşti şi ar putea re-deveni creator în plan politic doar pe umerii unei generaţii noi. O generaţie cu gândirea nealterată de concepţii comuniste şi cu sufletul nemurdărit de acceptarea unor grave compromisuri. O generaţie conştientă de misiunea sa

Claudiu TÂRZIU

BASARABIA ROMÂNEASCĂ

SPRE UN STAT AUTORITAR SUBORDONAT MOSCOVEI

Eugen HOLBAN

După cum evoluează situaţia politică la Chişinău este tot mai evident că alegerile democratice au constituit doar mijlocul prin care partidul comunist a pus mâna pe puterea politică a ţării ca să introducă treptat măsuri sau să elaboreze legi care să transforme Republica Moldova într'un stat autoritar. De altfel, câştigarea alegerilor a fost urmată de acţiuni, manifestări şi declaraţii care semănau cu zilele în care Basarabia a fost *"eliberată"* de trupele ruseşti. În timp ce lumea occidentală privea cu consternare spre acea mică ţară aflată la limita vestică a fostului URSS, unde partidul comunist a câştigat de o manieră spectaculoasă *"alegerile libere democratice"*, în Rusia, conducătorul ei Vladimir Putin, lăsase diplomaţia la o parte, manifestându-şi public satisfacţia prin declaraţii de simpatie faţă de învingătorii comunişti de la Chişinău şi şeful acestora Vladimir Voronin.

În cele cca. 100 zile scurse dela *"victorie"* vizitele în capitala Basarabiei, ca într'o veritabilă gubernie a Rusiei, a tot felul de delegaţii şi personalităţi nu mai conteneau. Să nu credem cumva că toţi aceştia au venit din Rusia să ajute Republica Moldova, s'o scoată din criza economică în care se află. Din contra, aceştia au venit să o prindă în braţele Rusiei cât mai strâns prin tot felul de acorduri bilaterale. Chiar şi comisia moldo-rusă economică ai cărei reprezentanţi ruşi au venit la Chişinău pe data de 22 Mai a hotărît impulsionarea relaţiilor economice, care nu înseamnă altceva decât reintoarcerea Republicii Moldova la acele relaţii economice - pentru a fi subordonată politic. Pentru a stopa tendinţele firesti ale guvernelor anterioare de-a extinde relaţiile cu ţările occidentale, ce începuseră să capete contur, reprezentantul rus le declara: *"Integrarea economiilor noastre este importantă. Cu mărfurile noastre nu sunteţi primiţi pe piaţa occidentală, - trebue să ne organizăm între noi"*. O declaraţie ipocrită, cunoscându-se că Rusia face mari eforturi pentru a livra mărfuri Occidentului ca să obţină acei dolari mult doriţi de stat şi toţi cetăţenii Rusiei.

În cele de mai jos vom prezenta o serie de măsuri şi hotăriri pe care noua putere dela Chişinău le tot ia în scopul întronării unui regim autoritar:

Ne vom referi mai întâi la planurile de acaparare şi subordonare a televiziunii şi radioului prin instalarea la conducerea acestora a unor oameni devotaţi comuniştilor, aparţinând în mare parte vechii structuri sovietice.

În aceaşi ordine de idei trebue semnalată condamnarea de către asociaţia jurnaliştilor, prin preşedintele ei Valeriu Săhăreanu la 1 Iunie, a eliminării unor emisiuni din programele de televiziune şi radio în care se exprimau alte puncte de vedere decât cele ale puterii - periclitându-se, astfel, dreptul de libertatea de exprimare.

Proiectele care se fac pentru revenirea la vechea organizare administrativă teritorială, respectiv a raioanelor, după modelul sovietic, vizează pe de-o parte excluderea noţiunii de judeţ, denumire pe care comuniştii şi rusofilii nu o suportă, fiind de

deoarece toate hotăririle se iau în adunările partidului comunist".

Pe linia lipsei de democraţie adunările grupului parlamentar comunist se fac de cele mai multe ori cu uşile închise, neadmiţându-se prezenţa presei. Ori aici, păstrându-se tradiţia adunărilor comuniste, ultimul cuvânt îl are şeful partidului care în cazul Republicii Moldova este, în acelaşi timp şi şeful statului - Vladimir Voronin având ambele funcţii.

În vederile noii puteri, după cum se exprimă unii deputaţi comunişti, este şi conferirea unor împuternici mai mari şefului statului. Acapararea funcţiei de şef al statului şi şef al partidului, formula nedemocratică, nu poate să conducă decât la acordarea prea multor puteri unei singure persoane din stat. De aici şi până la dictatura personală nu mai este decât un mic pas. Tot la acest capitol, se preconizează ca numirea unor şefi de raioane (judeţe) să se poată face de preşedintele ţării. O eventuală punere în practică a unei asemenea măsuri va însemna o altă ştirbire a democraţiei, care în cazul de faţă va afecta sistemul democratic al alegerii conducătorilor locali pe baza unui vot liber exprimat de cetăţeni.

Propunerea relativ recentă (30 Mai) a unui parlamentar comunist ca foştii activişti şi alte funcţii de partid, din perioada sovietică să fie asimilaţi cu funcţionarii publici şi să primească pensii şi alte drepturi ce li s'ar cuveni ar reprezenta o veritabilă restructurare a nomenclaturii comuniste. Iată deci cum vor fi răsplătiţi acei care au fost uneltele terorii, deportărilor şi nelegiuirilor din anii ocupaţiei ruso-comuniste.

Comunism şi democraţie sunt noţiuni greu de conciliat. Ceva mai mult, anii în care comunismul a fost puterea dominantă în multe ţări, au demonstrat caracterul său nedemocratic. Venit la putere în republica Moldova pe baza alegerilor democratice toate acţionile şi măsurile luate până în prezent demonstrează cât de străine îi sunt ideile şi principiile democratice.

Guvernul şi gruparea comunistă parlamentară, în ciuda superioritătii pe care o au, suportă greu opoziţia şi dezbaterile democratice. Când nu trecuseră cele 100 de zile dela instalarea lor (respectiv 25 Mai) un grup de parlamentari comunişti a cerut procurorului general al Republicii Moldova, ca Partidul Popular Creştin Democrat, reprezentat în Parlament, să fie trecut în afara legii, având după opinia lor un caracter extremist. Printre obiecţiile făcute, ei arătau că ziarul acestui partid *"Ţara"* are pe frontispiciul lui harta Românieі care include şi Basarabia, iar pe clădirea sediului partidului este arborat tricolorul românesc.

Printre multitudinea acţiunilor antidemocratice ale comuniştilor din Basarabia, trebue menţionată propunerea studiată de comisia parlamentară pentru învăţământ ca rectorii de universităţi să fie numiţi de guvern şi ei să răspundă în faţa statului. După cum se vede, un atentat la autonomia universitară, o măsură caracteristică regimurilor comuniste defuncte.

Înfiinţarea unui *"Registru de stat al populaţiei"* pe baza unui sistem informaţional ridică problema violării drepturilor omului, atâta timp cât nu se cunosc elementele pe care le va conţine, iar ideea implicării statului în politica preţurilor şi în activitatea unor întreprinderi, după cum afirmă unele surse parlamentare comuniste, vor avea influenţă negativă în economie, deoarece lezează regulile economiei de piaţă, concept ce stă la baza redresării economiei în toate ţările ex-comuniste.

Considerăm că aspectele arătate mai sus sunt suficiente pentru a ne îndica direcţia spre care se îndreaptă puterea comunistă dela Chişinău. Caracterizarea de *"partid comunist nereformat"* care i s'a dat de parlamentul european, imediat după câştigarea alegerilor, se confirmă acum prin suita de măsuri antidemocratice pe care guvernul şi parlamentul dela Chişinău le aplică cu multă consecvenţă.

Democraţia nu se rezumă la actul alegerilor legislative. Tot ce urmează după alegeri trebue să poarte amprenta aceluiaşi spirit democratic. După cum se observă în ţările cu o veche democraţie, partidele care se succed la putere respectă în cea mai mare parte măsurile şi actele legislative elaborate de guvernele anterioare. Modificările care se fac uneori reprezintă o excepţie.

Politica aplicată în prezent, precum şi cea preconizată, (aderarea la Uniunea Bielarus-Rusia, introducerea limbii ruse ca a doua limbă de stat etc.) luate în totalitatea lor, conferă un caracter revoluţionar, care va conduce la un sistem politic autoritar, cu toate consecinţele ce vor decurge de aici. Ce-ar fi în lumea ţărilor democratice dacă fiecare guvern care vine la putere ar anula tot ce a făcut cel anterior? Răspunsul nu este greu de dat: o stare economică mai degradată decât cea existentă în momentul preluării puterii. Doreşte partidul comunist dela Chişinău să ne demonstreze, încă o dată şi încă o dată, că democraţia şi comunismul nu pot convieţui?

traditie românească, iar pe de altă parte măsura este de natură să readucă vechiul sistem al centralizării. Se ştie că descentralizarea a fost recomandată şi de organismele internaţionale care finanţează şi ajută Republica Moldova, deoarece sistemul a dat rezultate satisfăcătoare în multe alte ţări în care a fost aplicat. De altfel, trecerea dela raioane la vechile judeţe, care s'a făcut în perioada post-sovietică, de guvernele anterioare a avut în vedere, tocmai, descentralizarea organizării teritoriale, numărul judeţelor fiind mult mai mic decât al raioanelor, iar judeţelor conferindu-se atribuţii mai largi.

Dezbaterea democratică legată de elaborarea legilor şi-a pierdut mult din importanţă, deoarece parlamentul cu cei 71 de deputaţi comunişti, din totalul de 101 deputaţi - lipsiţi de o educaţie democratică - ignoră cele două fracţiuni parlamentare din opoziţie (Alianţa Braghiş şi Partidul Popular Creştin Democrat) elabo-rându-se legile într'un mod mecanic. Edificatoare din acest punct de vedere este declaraţia unui deputat comunist care afirmă (la 14 Mai) *"că nu este nevoie de dezbateri ample în parlament*

REPUBLICA MOLDOVA

-abandonată de toţi, mai puţin de mafie-

Republica Moldova este abandonată de toţi, pe plan internaţional, cu excepţia organizaţiilor mafiote care investesc în prostituţia infantilă, traficul din domeniul adopţiilor, *"închirierile"* de mame purtătoare sau vânzările de organe, apreciază Consiliul Europei, citat de AFP. Scandalul traficului cu copii din această ţară, una dintre cele mai sărace din lume, a fost denuţat la Strasbourg, de Adunarea Parlamentară a Consiliului, la numai câteva ore după intervenţia Preşedintelui acestei republici, Vladimir Voronin, în hemiciclul Palatului European. Aleşii europeni au adoptat, în unanimitate, o rezoluţie care propune măsuri menite a ajuta Republica Moldova să lupte contra acestor tipuri de trafic, să le ofere victimelor protecţie în faţa proxeneţilor şi să oprească solicitările ţărilor destinatare.

"Cazul Republicii Moldova este un exemplu elocvent, dar Ucraina, Rusia sau Albania se confruntă, la rândul lor, cu acest flagel", a subliniat raportorul european Elisa Pozza Tasca (Italia, grupul liberal). *"Copii născuţi în hoteluri şi neînregistraţi de autorităţi sunt vânduţi în scopul adopţiilor internaţionale"*, a afirmat aceasta. Traficul este cu atât mai simplu, cu cât nu a fost efectuat nici un recensământ recent, pentru a estima populaţia Republicii Moldova şi cu cât nici un text de lege nu interzice această activitate.

Raportul deputatei italiene citează o estimare a OSCE, care evaluează la 200.000 victimele traficului cu minori Est/Vest în Europa, anual. Ţările de destinaţie sunt ţările Europei Occidentale, dar şi Turcia, Grecia sau Israelul. Belgia şi Italia sunt principalele ţări destinatare. Se apreciază la 10.000, dintre care 30 la sută minore, numărul tinerelor din Republica Moldova cumpărate cu 150 de dolari şi revândute contra a 5.000 de dolari în Italia, pentru a lucra ca prostituate, potrivit aceluiaşi raport.

Ion OLTEANU

NU UITAŢI!
PLĂTIŢI
ABONAMENTUL LA
CUVÂNTUL ROMÂNESC

FARA ARMÂNEASCĂ

GRECIA PE BANCA ACUZAŢILOR

Vasile TEGA

În coloanele acestei publicaţii din luna Aprilie a.c. am dat unele informaţii despre odiosul proces şi condamnarea lui S. Bleţa.

Înainte de a vedea unele reacţii la acest *"fără precedent proces"*, cum este calificat chiar de unele ziare greceşti, vom relata pe scurt cazul în sine, pentru beneficiul cititorilor care nu au luat încă cunoştinţă de această *"crimă juridică"*.

Vineri, 20 Februarie 2001, a avut loc la Atena procesul arhitectului Sotiri Bleţa, preşedintele *Societăţii pentru limba şi cultura aromână*, care de cinci ani era supus unei înscenări juridice inimaginabile. Actul de acuzare: Bleţa a distribuit o hartă legală editată de Consiliul Europei, unde ariile de răspândire lingvistică ale aromânimei erau menţionate, alături de celelalte limbi mai puţin răspândite, vorbite în mod curent în cele 15 ţări care alcătuiesc Uniunea Europeană. Faptul acesta reprezintă în viziunea autorităţilor greceşti *"diseminarea de informaţii false menite să pună în pericol unitatea poporului elen"*. Bleţa a fost deci condamnat la 15 luni de temniţă grea şi la o amendă de 500.000 de drahme pentru această vină.

Acest caz pune în lumină (pentru a câta oară) delicata problemă a celor peste 600.000 de Aromâni din Grecia, care sunt supuşi unei represiuni de pe acum deschisă şi nedisimulată.

Faptul că Aromânii sunt persecutaţi merge mână în mână cu o campanie de presă bine orchestrată de diabolizare nu numai a României, ci şi a Românilor ca popor în general.

Nu puţine au fost organismele dedicate apărării drepturilor omului şi chiar unele ziare ateniene care şi-au exprimat indignarea în faţa unei asemenea condamnări. Spaţiul restrâns al acestui articol ne obligă să ne limităm la numai o parte dintre acestea.

Lordul Russel-Johnston, *Preşedintele Consiliului Europei*, într'o scrisoare adresată la 13 Februarie a.c., lui **Theodoros Kotsanis**, *şeful delegaţiei Greciei la Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei*, se exprimă fără menajamente: *"Am primit informaţii conform cărora un cetăţean grec de origină aromână, Domnul Sotiri Bleţa, ar fi fost condamnat la 15 luni de temniţă grea şi la o amendă de jumătate de milion de drahme, fiindcă a distribuit o broşură privind limbile minoritare, publicată de Biroul European al limbilor mai puţin folosite din Uniunea Europeană.*

***Faptul acesta ni se pare aşa de necrezut** încât mă adresez Dvs. pentru ca să obţin clarificări asupra cazului. Sunteţi fără îndoială la curent cu Recomandarea 1333 (1997) a Adunării Parlamentare asupra culturii şi limbii Aromânilor. Îmi permit să vă atrag atenţia că acţiunea care a dus la adaptarea acestei recomandări a fost făcută de către **Comitetul asupra Culturii şi Educaţiei** în perioada când eram preşedintele acestui Comitet şi deci, sunt la curent cu problemele Aromânilor.*

Dacă informaţiile de mai sus vor fi confirmate, acest fapt ar însemna că Grecia face exact contrariul a ceea ce Adunarea a recomandat Consiliului de Miniştri, adică <să încurajeze statele balcanice, unde se găsesc comunităţi aromâne, să semneze, să ratifice şi să aplice prevederile Chartei Europene a limbilor regionale sau minoritare şi să le invite a sprijini pe Aromâni în special în următoarele domenii: educaţie în limba lor maternă, serviciul religios în aromâneşte în bisericile lor, ziare, reviste şi programe de radio si televiziune în aromâneşti precum şi sprijinirea asociaţiilor lor culturale>. Şi scrisoarea se termină astfel: *"V'aşi fi foarte recunoscător dacă voi avea un răspuns la această scrisoare"*.

Aşteptăm şi noi cu aceeaşi nerăbdare ca şi Lordul Russel-Johnston răspunsul D-lui Kotsanis.

O intervenţie în acelaşi spirit este aceea a eurodeputaţilor **Eurig Wyn** (Marea Britanie) şi **Gorka Knörr** (Spania), care au adresat următoarea interpelare scrisă Parlamentului European, pe data de 7 Februarie a.c.: *"Domnul Sotiri Bleţa, membru al Societăţii pentru cultură aromână (vlahă), a fost condamnat la 2 Februarie 2001, la 15 luni de închisoare şi la o amendă de 500.000 de drahme pentru vina de a fi diseminat informaţii false (sub articolul 191 din codul penal). Acuzaţiile au fosat bazate pe faptul că în Iulie 1995, el a distribuit, cu ocazia unui festival aromân o publicaţie a Biroului European pentru limbile mai puţin folosite, care cita limbile vorbite în Grecia.*

Consideră Comisia această atitudine compatibilă cu valorile europene de libertate de exprimare şi de opimie, precum şi cu acelea privind diversitatea culturală şi ligvistică? A cerut Comisia, în mod formal sau informal, informaţii asupra acestui subiect dela autorităţile greceşti? Ar putea serviciul legal al Comisiei să analizeze art.191 din codul penal grec ca să verifice dacă acesta este conform cu spiritul principiilor de libertate, democraţie, de respect al drepturilor omului şi al libertăţilor fundamentale, precum şi al normelor legale recunoscute de tratate?

Societatea *Popoarele Ameninţate*, una din cele mai importante organizaţii umanitare din Germania, caracterizează Grecia - ca urmare a condamnării lui S. Bleţa - drept *"ţară codaşă"* din Uniunea Europeană în ce priveşte respectarea drepturilor minorităţilor naţionale şi o invită la respectarea obligaţiilor care decurg din apartenenţa acesteia la Uniune. Cu această ocazie Societatea afirmă că pe baza estimaţiilor specialiştilor săi, în Grecia trăiesc în zilele noastre peste 400.000 de Aromâni.

Printr'o scrisoare adresată Ministrului Justiţiei al Greciei, Mih. Stathopulos, cunoscutul organism dedicat protecţiei drepturilor omului ***Amnesty International*** cere urgenta reexaminare a procesului Bleţa şi retragerea acuzaţiilor de *"difuzare de ştiri mincinoase"*, adăugând că această condamnare violează obligaţia Greciei de a proteja libertatea de exprimare în conformitate cu prevederile Convenţiei Europene a Drepturilor Omului. A accepta acest verdict, conclude Amnesty International, ar însemna că autorităţile greceşti încurajează *"intoleranţa"*.

Printr'un comunicat intitulat *"O condamnare fără precedent pentru un delict de opinie"*, ***Helenic League for Human Rights*** îşi exprimă surpriza şi revolta pentru condamnarea lui S. Bleţa, cu atât mai mult cu cât *"broşura în cauză este o publicaţie oficială a Uniunii Europene, existând deci posibilitatea ca Grecia să fie acuzată din nou de Curtea Europeană pentru violarea drepturilor şi a libertăţilor de exprimare (articolul 10 al Convenţiei), dar cel mai important şi alarmant aspect al procesului Bleţa este gradul de violare a dreptului de liberă exprimare"*.

Pentru ***Observatorul Grec al Acordurilor dela Helsinki***, această condamnare este *"obscurantistă şi constituie o flagrantă violare a libertăţilor de exprimare şi se întreabă "de ce autorităţile greceşti nu au trimis în judecată pe autorii broşurii, adică Biroul European pentru limbile mai puţin răspândite sau organismele care o distribuie în Grecia, printre care şi reprezentanţii Uniunii Europene la Atena.*

"Condamnarea lui Bleţa, spune într'un comunicat ***Mişcarea de reînnoire modernă***, *constituie o violare clară a libertătii de exprimare, duce la penalizarea cercetărilor ştiinţifice şi compromite ţara noastră pe plan internaţional, întrucât practici asemanătoare le constatăm numai în ţările campioane în violarea drepturilor individuale şi ale minorităţilor naţionale"*.

Aşezările româneşti din sudul Peninsulei Balcanice

"O hotărâre judecătorească fără precedent. Închisoare de 15 luni pentru limbile minoritare" - aşa îşi intitulează reportajul ziarul ***Avghi***, din 3 Februarie 2001, făcând cunoscută condamnarea lui Bleţa şi publicând în continuare comunicatul ***Reţelei pentru Chestiuni sociale şi politice*** unde se subliniază că *"ceea ce ne îngrijorează şi ne îngrozeşte nu este faptul ca să aflăm dacă Aromânii vorbesc aromâneşte, ci nebunia şi ridicolul unei asemenea condamnări"*.

Prestigiosul ziar ***To Vima*** subliniază faptul că dacă anul 2001 a fost proclamat *"anul european al limbilor"*, *"cel mai rău lucru care-l avem de făcut în prezent este să proiectăm şi să ilustrăm în faţa întregii lumi iresponsabilitatea şi şovinismul nostru lingvistic"*

To Nea din 24 Februarie 2001 subliniază faptul că în cazul când procesul Bleţa ar ajunge în faţa Tribunalului pentru Drepturile Omului se va adauga încă o tuşă neagră la un tablou deja sumbru pe care poporul grec nu-l merită. Însă încă şi mai important decât imaginea pe care o proiectăm pe plan internaţional, trebue să deplângem faptul că fenomene de acest fel constituie mine la temelia democraţiei, fapt care trebue să preocupe în mod foarte serios pe toţi oamenii noştri politici.

Sub titlul *"Libertatea de exprimare în criză"*, ***Kiriakatiki Avghi*** din 11 Februarie 2001, spune printre altele: *" Aşadar tribunalul a hotărît: a) nici o altă limbă în afară de limba greacă nu este vorbită de cetăţenii greci; b) folosirea din întâmplare a unor altor limbi înseamnă automat existenţa unor minorităţi naţionale, deci...<probleme>... şi c) difuzarea unui asemenea zvon pro-voacă neliniştea cetăţenilor şi conchide cu constatarea că <în ce priveşte respectarea drepturilor omului, Grecia nu se deosebeşte întru nimic de ţările din Africa subsahariană>"*.

Condamnarea lui **S. Bleţa** a oferit ***Ministerului Afacerilor Străine al Turciei*** un excelent pretext pentru a reaminti statutul şi regimul de privilegii de care s'au bucurat Aromânii sub dominaţia otomană, în contrast cu situaţia lor prezentă din Grecia, unde li se refuză chiar dreptul elementar de a vorbi limba lor maternă.

Iată textul acestui comunicat de presă datat din 27 Februarie 2001 şi intitulat: ***Aromânii sub administraţia turcă***. *"Timp de aproape cinci secole, cea mai mare parte a Peninsulei Balcanice a fost guvernată de Turcii otomani. De fapt, înaintea cuceririi Macedoniei de către Otomani, Aromânii se bucurau de un mare grad de indepedenţă în calitatea lor de popor băştinaş în regiunile muntoase din Macedonia şi din Nord-Vestul Policastrului. Totuşi, ocupaţia otomană în secolele al paisprezecelea şi al cincisprezecilea nu a schimbat situaţia Aromânilor, întrucât ei se bucurau de acelaşi grad de autonomie religioasă şi culturală în <Miletul> creştin ortodox. În conformitate cu spusele lui **Ponqueville**, consulul lui Napoleon Bonaparte pe lângă Ali Paşa din Ianina, guvernatorul Epirului, Aromânii se bucurau de un statut special şi plăteau numai un modest tribut mamei Marelui Sultan. Alţi istorici şi călători confirmă faptul că Aromânii se bucurau într'adevar de o poziţie privilegiată. De exemplu, **N. Malcom** subliniază faptul că ei erau în mod oficial dispensaţi de legea care interzicea nemusulmanilor de a purta arme.*

Otomanii, care credeau că mobilitatea şi puternica tradiţie militară a Aromânilor putea să le fie de folos, au permis acestora să-şi menţină o armată naţională, ai cărei membri erau numiţi <armatoli>, iar conducătorii lor <căpitani>. Datorită unor prevederi fiscale speciale, aceasta armată a fost folosită pentru paza graniţelor între Imperiul Otoman şi cel al Habsburgilor.

*Un ordin emis de Vizirul Otoman în 1878 a acordat Aromânilor dreptul de a se instrui în limba lor maternă, oferind în acelaşi timp ajutor şi protecţie corpului lor didactic. Pe baza Tratatului dela Berlin din 1878 se recunoştea de asemenea existenţa Aromânilor ca o naţiune separată punându-i la acelaşi nivel cu celelalte naţionalităţi din Impertiul Otoman. În 1888, un firman imperial emis de Sultan le garanta dreptul de a avea propriile lor biserici naţionale. După aceea, Aromânii au repurtat o mare victorie, fiind recunoscuţi ca o naţie <milet> separată în 1905. Acest fapt le-a dat dreptul să înfiinţeze şcoli proprii şi să aibă repre-zentanţi în consiliile administrative. În 1908 membrii aromâni au fost admişi în parlamentul turc. E vorba de **Iradeaua** sultanului Abdul Hamid al II-lea, din Mai 1905.*

*

Începând din primul sfert al secolului al XIX-lea unii Aromâni au început să se alieze cu Grecia, jucând un rol primordial în lupta Grecilor pentru independenţă.

Totuşi, unii dintre ei având conştiinţa naţională şi influenţaţi de mişcarea naţională română, dorerau să aibă servicii religioase şi şcoli în limba lor. Datorită similarităţilor lingvistice şi culturale între Români şi Aromâni, această tendinţă de a se deosebi de Greci, a atras tânărul stat român care a fundat numeroase şcoli şi biserici în Macedonia. În aceste şcoli elevii învăţau aroma-na în clasele inferioare, şi limba română care era recunoscută ca limba lor literară".

Western Union® – Este ca şi cum ai trimite bani celor dragi în persoană!

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER

The fastest way to send money worldwide.®

Vorbim româneşte

1-800-347-6000

www.westernunion.com

Ştiri din lumea românească

Grupul întemeietor al Legiunii Arhanghelul Mihail: Căpitanul, Ilie Gârneaţă, Radu Mironovici, Ion Moţa, Tudose Popescu şi Corneliu Georgescu (închişi la Văcăreşti 1924)

În oraşul naşterii sale, Iaşi, aniversarea a 74 de ani dela înfiinţarea

LEGIUNII ARHANGHELUL MIHAIL

La 25 Iunie a.c. a avut loc, la Iaşi, aniversarea a 74 de ani dela rostirea de către Corneliu Zelea Codreanu a celebrelor şi nemuritoarelor cuvinte:

"Astăzi Vineri, 24 Iunie 1927 (Sf. Ioan Botezătorul), se înfiinţează <Legiunea Arhanghelul Mihail> sub conducerea mea. Să vină în aceste rânduri cel ce crede nelimitat. Să rămână în afară cel care are îndoieli. Fixez ca şef al gărzii dela icoană pe Radu Mironovici".

Aniversarea a fost organizată de filiala Iaşi a Asociaţiei *"Acţiunea Română"*, filială condusă de camarazii Popa Mihai şi Dan Pieptu. Trebue remarcat dela început că *"Acţiunea Română"* persoană juridică, este singura asociaţie din România care şi-a luat sarcina de a promova adevărul în cadrul Mişcării Legionare conform concepţiei întemeitorilor prin care Mişcarea trebue să fie soclul pe care să se ridice *"o Românie ca soarele sfânt de pe cer"* şi nu România un soclu pe care să se ridice Mişcarea Legionară.

La eveniment au luat parte vechi legionari, foşti deţinuţi politici, foşti membri ai Frăţiilor de Cruce şi un numeros public.

La ora 15 a avut loc o mare slujbă de pomenire şi parastas la biserica Sf. Spiridon, oficiată de trei preoţi, cu o frumoasă prezenţă de public.

După o slujbă impresionantă în faţa bisericii, lângă monumentul eroilor a avut loc apelul legionarilor căzuţi, începând cu Corneliu Zelea Codreanu şi Ion I. Moţa, fondatorii, şi statul major legionar, asasinat în mare parte la 21-22 Septembrie 1939.

De aici participanţii s'au deplasat la sala de festivităţi a Cubului C.F.R. dela Râpa Galbenă. În faţa sălii şi sub conducerea preşedintelui executiv al Asociaţiei *"Acţiunea Română"*, Nicador-Florea Zelea Codreanu, a şefului filialei Piteşti, comandor de marină Toader Florian şi a amintiţilor şefi ai filialei Iaşi, Mihai Popa şi Dan Pieptu, Teja Constantin şi mulţi alţi invitaţi, s'au evocat evenimentele aniversare.

În partea a doua a conferinţei s'a ţinut un frumos dialog cu publicul din sală, referitor la eveniment, dar şi la multe altele.

După încheierea conferinţei, organizatorii ei şi-au manifestat satisfacţia pentru felul cum a decurs şi pentru succesul ei. De asemenea au făcut publică intenţia ţinerii unei conferinţe naţionale şi a pomenirii victimelor masacrului din 22-23 Septembrie 1939, manifestare în premieră naţională, absolut obligatorie, fiind după 30 Noembrie 1938 cea mai dureroasă tragedie a Mişcării Legionare şi a neamului românesc.

Nicador-Florea Zelea CODREANU

Regele Mihai, încotro ?

DECLARAŢIE

Cu profundă consternare, am citit Apelul din data de 12 Iunie 2001, semnat de Regele Mihai I, alături de Teoctist şi Ion Iliescu. Până la publicarea acestui Apel, Românii de pretutindeni mai aveau o speranţă de redresare a ţării prin Rege.

Analizând suferinţele Românei din ultimele şase decenii, considerăm că în prezent nici unul dintre cei trei semnatari ai Apelului nu are autoritatea morală să ceară <reconcilierea românilor>, adică împăcarea călăilor cu victimele lor, înainte de a se face dreptate. Urmare a neocomunismului şi a guvernelor de tranziţie, infiltrate de securitate, România a căzut pe ultimul loc în Europa.

Noi, Românii din exil, militâm pentru integrarea ţării în Comunitatea europeană şi NATO, singura posibilitate de salvare a României. Să fie clar pentru oricine că România nu va putea intra în organismele democratice internaţionale cu securitatea rebotezată. Efectul Apelului semnat de cei trei, departe de a duce la o unitate a Românilor, a creat o prăpastie şi mai mare între ei.

1. Alexe Mircea
2. Băjenaru Ştefan
3. Bogdan Alexandru
4. Bolog Ion
5. Brad Doru
6. Ciulică George
7. Diaconu Petre
8. Dobrescu Valerian
9. Florea Cristian
10. Goma Paul
11. Ioan Ana
12. Ioniţoiu Cicerone
13. Ivanov Doina
14. Marinescu Valeria
15. Mihalcea Ilie
16. Mitrea Carmen
17. Otparlic Alexandru
18. Paleologu M. Andrei
19. Popescu Elisabeta
20. Predoiu Niculina
21. Radina Remus
22. Raţiu Eugen
23. Tilichi Zoe
24. Tsasis Elena
25. Ursaciuc Iulian
26. Vasilescu Marius

IN MEMORIAM

- Marelui patriot şi luptător anticomunist - Doctorul Constantin Trifan -

În noaptea de Sâmbătă 24 Martie 2001, a trecut în veşnicie la New-York, doctorul chirurg Constantin Trifan. Născut la Buzău în 1921, bacalaureat în 1940 la Liceul Haşdeu din Buzău, unde tatăl său era profesor, a absolvit Facultatea de Medicină din Bucureşti în 1946.

Doctorul Costi Trifan a fost un mare luptător anticomunist. Fost deţinut politic la Jilava, Gherla, Periprava, Salcia, eliberat prin Decretul din 1964, a reuşit să scape de cel mai hidos regim comunist ce a terorizat România şi a fugit în USA în 1978. Stabilit la New-York, doctorul Constantin Trifan a activat continuu prin conferinţe şi prin scris pentru eliberarea României de acest comunism amoral şi ateu.

Distins vorbitor, cuvântul său patetic, incisiv şi sincer era ascultat cu respect şi dragoste de exilul românesc. Strălucit condeier, colaborator la majoritatea publicaţiilor româneşti din USA, articolele sale erau totdeauna cu o orientare ideologică clară în problemele de bază ale României şi ale Americanilor de origine română, ca de pildă *"Rolul creştin al Democraţiei Europene şi România în E.U"*. (Europa Unită) sau *"Necesitatea unităţii politice a 'Dreptei' cu 'Centru-Dreapta' în Ţară şi în Exil."* Cartea sa *"Lumină în întuneric"* despre suferinţele deţinuţilor şi ale sale în puşcăriile securiste este o lucrare de referinţă pentru un viitor Proces al Comunismului în România.

Dumnezeu să-l odihnească!

Ing.Gh. Mazilu

O seară de neuitat

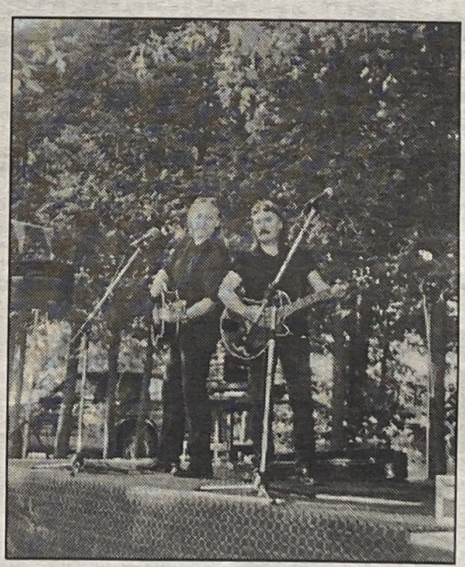

În mijloc de Cireşar, în prag de solstiţiu, când dorurile ard în amurguri violete, doi trubaduri,răscolind începutul de mileniu, au poposit la crâmpeiul de pământ dacic la Câmpul Românesc din Hamilton. Pe numele lor Ştefan Hruşcă şi Vasile Şeicaru au îngemănat în curcubee sonore verdele fraged al Maramureşului cu chemarea învolburată a bătrânului Danubiu.

S'au regăsit peste ani, şi din caierul vremii au cules nestemate pe care apoi ni le-au dăruit cu generozitate. Veneau din lung turneu pe continent american, dar nici distanţele şi nici schimbarea de decor nu au lăsat urmele oboselii, pentrucă fiecare seară era considerată o nouă premieră.

Scena în aer liber din faţă Centrului Cultural *"Nae Ionescu"*, înconjurată de auditoriu dispus în direcţie radicală în formă de semicerc, cu umbrele serii proeiectându-se pe platoul estic dincolo de malurile râului, dădea impresia unui mare amfiteatru.

După prima parte a spectacolului, terminată cu prelungite apluze, artiştii au fost înconjuraţi de spectatori, iar amintirile s'au împletit cu destăinuirile, întrebările cu amabile răspunsuri. S'au cumpărat casete şi discuri, s'au dat autografe şi s'au luat multe fotografii.

Când soarele îşi trimitea ultimile sale raze, mângâind blând dealurile Hamiltonului, muzica fermecătoare, care a deschis partea a doua a concertului, a ridicat de pe bănci spectatorii, invitându-i la dans. Totul luase dimensiunea şi măreţia unui spectacol de sunet şi culoare. Amurgul incandescent trăgea cortina zilei, deschizând un cer albastru şi mereu căutător de constelaţii.

Cântecul lor cutreiera împrejurimile, iar noi, în ritmul muzicii, ne desenam în priviri amintiri de demult. Iarba tremura în şoapte, triluri vesteau miezul de noapte, iar ei, împătimiţii chitarei, s'au metamorfozat într'o legendă.

Al. TOMESCU

ŞTIRI, ŞTIRI, ŞTIRI

GUVERNUL A INTRAT ÎN CONCEDIU!

"Niciodată, în timpul mandatului nostru, nu s'a întâmplat ca Executivul să intre în concediu în bloc", au afirmat, la unison, citaţi de presa dela Bucureşti foştii guvernanţi. Intr'adevăr, gestul Cabinetului Năstase este unic în istoria noastră postdecembristă. La fel şi suspendarea, fie ea şi temporară, a şedinţelor de Guvern şi a teleconferinţelor cu prefecţii. Victor Ciorbea nu-şi aminteşte să se fi întâmplat aşa ceva pe vremea în care conducea Executivul. *"Cred că glumiţi"*, a spus Ciorbea, precizând că în timpul mandatului nu şi-a permis un week-end liber, darămite vacanţă. *"Dacă membrii actualului Guvern au plecat în vacanţă, înseamnă că s'au rezolvat toate problemele României"*, a adăugat el. Radu Stroe, ex-secretar general al Cabinetelor Isărescu şi Vasile, a fost cel mai vehement : *"Guvernul nu se închide niciodată! Pe vremea Cabinetelor din care am făcut parte, dacă pleca un ministru, era găsit zi şi noapte şi îi ţinea oricum locul adjunctul său. Este o obrăznicie din partea Guvernului Năstase, fie şi numai faptul că a anunţat că pleacă în concediu!"*.

AFACEREA COPIILOR ROMÂNI A ADUS 50 MILIOANE USD

Potrivit ziarului britanic *"The Sunday Times"*, România este al treilea furnizor de copii pentru adopţii, după Rusia şi China, iar această afacere a adus în anul 2000, după aprecierile Ambasadei americane la Bucureşti, circa 50 de milioane de dolari, Statele Unite fiind principalul cumpărător.

36,5 % DINTRE ŢĂRANI NU AU FRIGIDER

36,5 la sută dintre cei care locuiesc în mediul rural nu au frigider, iar 31,2 la sută nu au aragaz, arată un document al Institutului Naţional de Statistică. La oraş, 7,7 la sută nu au frigider şi 5,6 la sută aragaz. 43,2 la sută au telefon, iar aspiratoare 38 la sută. 7,3 la sută deţin un telefon mobil iar 20,6 la sută un automobil.

ŞEFUL OPOZIŢIEI DELA CHIŞINĂU FĂRĂ IMUNITATE

Parlamentul Republicii Moldova a votat cu 63 de voturi pentru ridicarea imunităţii parlamentare a liderului Opoziţiei, Iurie Roşca, preşedintele Partidului Popular Creştin Democrat. El urmează să fie anchetat de Procuratura dela Chişinău pentru o presupusă agresare a unei femei.

MAE ROMÂN ÎI SCUZĂ PE GRĂNICERII MACEDONENI

Oficialii români arată înţelegere pentru soldaţii care au tras asupra unui grup de Români care încercau să treacă ilegal în Macedonia.

SECETA VA SEMĂNA IAR FALIMENTUL PRINTRE AGRICULTORI

Prognozată încă de anul trecut, seceta a început la începutul lunii August să se instaleze în peste 30 de judeţe. Efectele cele mai devastatoare sunt înregistrate în judeţele din Sudul ţării şi din Moldova, iar cele mai afectate culturi sunt cele de floarea-soarelui, porumb şi soia. Din cauza pagubelor, autorităţile din Constanţa deja solicită ca judeţul să fie declarat zona calamitată. Peste 50% dintre culturi sunt afectate şi în judeţele Brăila şi Ialomiţa.

OSCE IA PARTEA CHIŞINĂULUI IN PROBLEMA TRANSNISTREANĂ

Şeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, William Hill, a declarat, într'un interviu acordat agenţiei BASA-press, că, în opinia sa, Transnistriei îi revin unele obligaţii, anume de a recunoaşte că este parte componentă a Republicii Moldova şi de a participa la un sistem economic şi vamal comun. El a argumentat cu faptul că din 1996 Transnistria foloseşte ştampilele vamale şi certificatele Republicii Moldova, ceea ce înseamnă că îşi promovează comerţul exterior ca parte a Republicii Moldova. *"Acest lucru a ajutat Transnistria să îşi completeze subsţanţial veniturile"*, a spus Hill, respingând, totodată, acuzaţiile Tiraspolului potrivit cărora s'ar încerca impunerea unei blocade economice.

JUMĂTATE DIN AUTOMOBILE AR TREBUI RETRASE DIN CIRCULAŢIE

Circa 1,5 milioane de automobile care circulă în România ar trebui scoase din circulaţie deoarece nu corespuund normelor Uniunii Europene de prevenire a poluării aerului. Această cifră reprezintă jumătate din autoturismele înregistrate în ţară.

POPULAŢIA ROMÂNIEI A SCĂZUT

În ultimul deceniu populaţia României a scăzut cu aproximativ 700.000 de persoane, urmare a dinamicii demografice negative, precum şi a emigrării. Conform declaraţiei Ministrului Sănătăţii, Daniela Bartoş, starea sănătăţii, aşa cum rezultă din statisticile oficiale, este *"sumbră"*, iar mortalitatea a crescut dela 10,7% decese la o mie de locuitori în 1989, la 12,4 la sută în 1997.

AUTOMOBILE DACIA SE ÎNGROAPĂ ÎN PIERDERI

Automobile Dacia, deţinută în proporţie de 92% de grupul francez Renault a înregistrat pierderi de 1.117 miliarde de lei în primele şase luni ale anului, în creştere cu 25%, în termeni reali, faţă de perioada similară a anului 2000.

CORUPŢIE GENERALIZATĂ ÎN ROMÂNIA

O evaluare făcută de Ministerul de Interne relevă amplificarea fenomenului infracţional, dezvoltarea structurilor de tip mafiot şi generalizarea corupţiei. *"Transparency International"*, organizaţie cu sediul la Berlin, consideră România drept o ţară extrem de nesigură pentru oamenii de afaceri. Mai corupte decât România sunt Rusia şi Ucraina.

ILIESCU NU VREA TEZAURUL DELA RUŞI

Preşedintele Ion Iliescu a declarat că Tratatul cu Rusia ar putea fi încheiat fără a include în acest document problema tezaurului românesc dela Moscova. Iliescu a spus că dacă România ar cere tezaurul, Moscova ar putea cere daune pentru pagubele produse pe teritoriul sovietic de Armata română în timpul celui de-al Doilea Război Mondial.

REMANIERE LA CHIŞINĂU

Ministrul de Externe şi Ministrul Energeticii din guvernul dela Chişinău, Nicolae Cernomaz şi Ion Leşanu, au fost demişi pentru indisciplină, a declarat Preşedintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, transmite BASA-press.

Voronin a precizat că acest comportament va fi sancţionat în continuare *"cu aceeaşi promptitudine şi duritate"*, dar nu a dat amănunte despre cele două cazuri.

MINISTRUL CULTURII DIN GAFĂ IN GAFĂ

Ministrul Culturii Răzvan Theodorescu l-a demis din funcţia de director al Comisiei Monumentelor Istorice pe istoricul Andrei Pippidi. Ministrul a dat de înţeles că singurul merit al istoricului Pippidi ar fi că *"este nepotul lui Iorga"*.

Demiterile făcute de Theodorescu au provocat deja mari controverse pentrucă au vizat câteva personalităţi ale culturii române, precum regizorul Lucian Pintilie, înlăturat din fruntea Studioului de Creaţie al Ministerului Culturii pentru un film despre Piaţa Universităţii, sau profesorii Livius Ciocârlie, Alexandru Călinescu şi Sorin Alexandrescu, demişi dela Comisia de acordare a subvenţiilor pentru carte.

Explicaţia Ministrului Culturii Răzvan Theodorescu pentru înlăturarea istoricului Andrei Pippidi din fruntea Comisiei Monumentelor Istorice a fost că demiterea este un efect al reorganizării. În locul lui Andrei Pippidi a fost numit Marius Porumb, un academician, titlu pe care Ministrul Culturii îl invocă şi îl consideră suficient atunci când evaluează competenţa.

Ministrul Culturii l-a prezentat pe Marius Porumb ca pe un specialist în istoria artei (domeniu din care provine şi Theodorescu) şi în monumente istorice. *"Dl. Pippidi a avut drept bunic pe Nicolae Iorga.(...) Când am considerat că trebue să se mai odihnească, prin vârstă sau din alte motive, va primi o scrisoare de mulţumire dela noi"*, a menţionat Theodorescu.

Cum se explică cinismul şi ironia plină de resentiment a Ministrului Culturii? Andrei Pippidi a dat recent publicităţii nemulţumirile sale referitoare la politica Ministerului Culturii faţă de monumentele istorice: lipsa de interes, buget nefinalizat încă, mai ales în condiţiile în care firmele care au lucrat pe şantierele de restaurare anul trecut nu au fost plătite după schimbarea puterii. Pippidi a spus că aşteaptă *"de o bucată de vreme această veste"*. ***"Singurul lucru care mă surprinde este că măsura nu a fost luată mai repede, după venirea D-lui Theodorescu la conducerea Ministerului Culturii"***, a comentat Pippidi, adăugând că ***"zvonurile zumzăiau de mult în jurul ministerului"***. ***"Asta este realitatea actuală: un amestec de resentimente şi de politică. În ultimele două luni, eu şi unii colegi ai mei din comisie ne-am arătat faţă nemulţumirea faţă de felul în care Domnul Theodorescu nu se ocupă de problema monumentelor istorice. Spre deosebire de predecesorul său, Dl. Theodorescu a dovedit o nesimţire crasă în privinţa acestui domeniu"***.

SCUMPIREA ENERGIEI ACOPERĂ, DE FAPT, PIERDERILE DIN ECONOMIE

Pus în faţa realităţilor, Executivul a acceptat în urmă cu puţin timp să dea curs propunerilor formulate de ANRE şi să scumpească tarifele la energie. Pierderile societăţilor energetice au devenit astronomice, în ciuda repetatelor restructurări la care a fost supus sistemul. Întârzierea privatizării unor sectoare din domeniul utilităţilor publice este principala cauză care generează de ani de zile comportamentul antieconomic al societăţilor comerciale care *"uită"* să-şi plătească facturile. Rezultatul: presiunea financiară astfel creată este transferată de fiecare dată pe umerii fraierilor, adică pe cei ai căror plată la zi a datoriilor este litera de lege.

Curentul electric se scumpeşte cu 15% şi energia termică cu 50%. Având în vedere şi recenta majorare a preţului la carburanţi, se poate spune că pe Români îi aşteaptă o nouă toamnă fierbinte. Ultima majorare a tarifelor la energie a avut loc în primavară, iar la energia termică - în primăvara anului trecut. Fără a pune în discuţie oportunitatea majorării tarifelor, având în vedere falimentul în care se află societăţile energetice, totuşi o întrebare se ridică. Va rezolva noua scumpire problema spinoasă a energiei sau ea nu este decât una din picăturile chinezeşti pe care guvernele post-revoluţionare le tot administrează?

După cum arată acum economia românească, incluzând aici şi societăţile din sistemul energetic naţional, este clar că scumpirile vor continua să astupe pierderile economiei. Termoelectrica, principalul furnizor de energie electrică, a acumulat numai în ultimele trei luni pierderi de 4.000 de miliarde de lei, nivelul acestora ajungând la nu mai puţin de 16.000 de miliarde de lei. Pentru asigurarea stocurilor de combustibili din această iarnă, Termo-electrica va împrumuta de pe piaţa externă circa 350 de milioane de dolari. Sigur, există şi explicaţii justificative pentru motivarea acestei situaţii: creşterea preţurilor la combustibili, impunerea unui curs de schimb leu-dolar artificial şi indisciplina financiară a agenţilor economici. Referitor la acest ultim punct, trebue spus că sistemul energetic este de ani de zile unul din principalii creditori ai economiei. Tot mai multe societăţi uită voit de plata facturilor la utilităţile publice, ştiind prea bine că nimeni nu le va face nimic. Şi cum reeşalonarea datoriilor a devenit deja un sport naţional, ar fi şi păcat să nu apeleze la *"bună-voinţa"* guvernului, mai ales că aceasta este stimulată în cele mai multe dintre cazuri de oameni politici influenţi (a se citi aflaţi la putere).

Revenind la sistemul energetic naţional, noua scumpire a tarifelor va fi în scurt timp depăşită de costurile de producţie. În lipsa unor măsuri clare şieficiente de restructurare a sistemului, urmate de privatizarea unor sectoare, nimic nu se va schimba. Restructurarea şi privatizarea sistemului sunt singurele variante care vor forţa agenţii economici să-şi plătească la timp facturile la energie, reducându-se astfel presiunea financiară care apasă pe societăţile energetice şi în special pe Termoelectrica.

Toată lumea este de acord că scumpirile repetate nu constituie o rezolvare, ba din contră, agravează situaţia economiei. Marile societăţi, care sunt şi mari consumatoare de energie, au facturi restante la plata energiei de mii de miliarde de lei. În nici un caz noua scumpire nu le va ajuta să şi le plătească.

Ministerul Industriei şi Resurselor a făcut cunoscută recent strategia de restructurare a sistemului energetic. Termo-electrica a fost împărţită deja în două sucursale, iar Electrica urmează să fie împărţită în opt sucursale de distribuţie plus una de servicii. Această nouă reîmpărţire va conduce la eficientizarea unor activităţi, dar în nici un caz nu-i va forţa pe răuplatnici să-şi achite datoriile. Pentru realizarea unui circuit financiar corect, statul ar trebui să fie primul care-şi schimbă comportamentul. Şi poate ar trebui să începapă cu interzicerea anulărilor şi reeşalonărilor unor datorii, devenite chiar istorice, oprirea firmelor cu datorii să participe la licitaţiile pentru contractele de achiziţie publică etc. Nu în ultimul rând, şi bugetul de stat s'ar simţi mult mai bine dacă guvernul ar renunţa la clemenţă.

Adrian STOICA

A CRESCUT DEFICITUL COMERCIAL

Deficitul contului curent pe primele cinci luni din 2001 a crescut de peste două ori faţă de perioada similară a anului trecut, cifrându-se la 1,197 miliarde dolari, informează Banca Naţională a României. Această evoluţie a contului curent a fost rezultatul majorării cu 197 la sută a deficitului balanţei comerciale, scăderii cu 40 la sută a deficitului balanţei serviciilor, reducerii cu 23 la sută a deficitului balanţei veniturilor şi creşterii cu 10,7 la sută a excedentului transferurilor curente.

Contul curent este suma dintre balanţa comercială/exporturi Fob - importuri Fob bunuri/, balanţa serviciilor, cea a veniturilor, la care se adaugă transferurile curente.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

România şi Uniunea Europeană - POVESTE DE IUBIRE CU SFÂRŞIT NEFERICIT?

În fiecare vară, sezonul vânătorii de mititei se încheie pentru mulţi dintre Românii prin spitale, cu intoxicaţie alimentară. Vinovate pentru această istorie sunt localurile şi restaurantele îndoielnice, în care produsele alimentare sunt păstrate la temperaturi necorespunzătoare sau contrar normelor de igienă alimentară.

O legătură directă între mititeii dubioşi şi aspiraţiile României de integrare europeană nu există, în afară de faptul că Bucureştiul tocmai a încheiat proviziu negocierile cu Uniunea Europeană în domeniul protecţiei consumatorului, unul din cele doar opt capitole încheiate până acum de România în cadrul negocierilor de aderare. Iar responsabilii dela Bruxelles sunt de părere că, pentru o fostă ţară comunistă, România şi-a asigurat în măsură mulţumitoare instrumente legislative în domeniul protecţiei consumatorului, numai că modul de aplicare a acestor legi trebue ameliorat...

E adevărat, e vară, şi în mod sigur terasele cu bere şi grătare nu miros a integrare. Doar că dincolo de atmosfera estivală străbate continuitatea procesului dificil de cuplare a României la expresul european. Acela care ne-ar putea duce pe toţi, într'o bună zi, către destinaţiile de vacanţă. (..)

România a deschis oficial negocierile de aderare la Uniunea Europeană abia la sfârşitul anului trecut. Pentru ambele părţi este evident că au în faţă un drum lung şi dificil, care poate dura mulţi ani de-acum încolo. România se poziţionează, din punct de vedere al gradului de implementare al reformelor, pe ultimul loc în plutonul celor douăsprezece candidate la integrare. E adevărat, termenul anunţat de ministrul integrării europene, Hildegard Puwak, s'ar putea dovedi realist şi România ar putea încheia provizoriu toate cele 31 de capitole ale negocierilor cu Uniunea Europeană până în anul 2004.

Dar când anume vor fi concretizate toate aceste reglementări perfectate pe hârtie, rămâne o întrebare al cărei răspuns se lasă ghicit deocamdată doar în stele. Nu însă în cele de pe steagul Uniunii, şi nici în cele ale nopţilor estivale cu terase şi mititei. Toate aceste strădanii cu final îndepărtat s'ar putea dovedi incununate de succes, şi asta nu numai în ceea ce priveşte posibilitatea de a mânca mititei pe săturate, fără teama unei posibile toxiinfecţii alimentare, ci şi în alte domenii ale vieţii private, sociale şi economice. Guvernul social-democrat instalat la Bucureşti la finele anului trecut are nevoie acută de protecţia argumentativă a Uniunii Europene pentru implementarea aspectelor dureroase ale reformei, după motto-ul *"cine vrea să facă parte din Uniune trebue să devină compatibil cu aceasta"*. Cât de profundă va fi această compatibilizare, ce anume va trebui schimbat sau îndreptat în România şi în câte domenii ale vieţii sociale şi private se va face simţită influenţa rigorilor impuse de Bruxelles, o idee completă o are poate doar guvernul Năstase. Cetăţeanul de rând nu realizează încă faptul că totul va fi măsurat cu instrumente şi criterii comunitare. Dela pescuit până la circulaţie şi transporturi, de la fluxul de capital până la situaţia copiilor din orfelinate, chiar şi cuantumul politicului în mediile electronice.

Poate tocmai din acest motiv al ignorării adevăratelor dimensiuni ale reformei, un recent sondaj de opinie relevă că 83 la sută din Români aprobă entuziast ideea aderării la UE şi consideră că ţara lor este pregătită pentru acest pas. Mai departe decât toţi de perspectiva concretă, Românii rămân campionii plutonului candidaţilor în ceea priveşte susţinerea acordată aderării.

Paradoxal însă, aceiaşi Români sunt, în proporţie de peste 50 la sută, nemulţumiţi de situaţia economică internă şi ar dori să poată emigra. O explicaţie ar fi aceea că văd în apartenenţa la Uniunea Europeană o garanţie a bunăstării. De aspectul contrar, acela că ţara trebue să fie capabilă de a suporta competiţia economică şi mediul concurenţial pentru a-şi putea câştiga un loc în mecanismul comunitar, aceasta este ceea ce nu toţi Românii conştientizează.

Eforturile româneşti de integrare europeană îşi găsesc o explicaţie şi în năzuinţele istorice ale acestei naţii, aspiraţii datând dela naşterea României moderne, în urmă cu un secol. Condamnaţi mereu de evoluţia geopolitică a continentului la o existenţă în zona de intersecţie a marilor puteri, Românii sunt oarecum obişnuiţi să aparţină nimănui. Prin prisma acestei repetabile poveri istorice se explică tentaţia permanentă a Românilor de a-şi lega speranţele apartenenţei la Europa de declaraţiile amabile ale responsabililor occidentali sosiţi în vizită la Bucureşti.

Şi în această privinţă Premierul francez Lionel Jospin, care s'a aflat recent la Bucureşti, a găsit de cuviinţă să pună capăt acestui echivoc căutat permanent de partea română.

Şeful executivului francez a precizat, şi sigur nu întâmplător, că România însăşi este avocatul ei cel mai bun. Mesajul sec şi concis al Parisului riscă să trezească din reverie o domniţă cu ie scrobită, incremenită în aşteptarea vreunui prinţ occidental (.....).

Epilogul lui Jospin este mesajul pe care România trebuie să şi-l însuşească şi pe baza căruia trebue să-şi clădească politica de apropiere faţă de Uniunea Europeană. Pentrucă perspectiva ca Bruxelles-ul să pună într'o bună zi la dispoziţia candidaţilor avocaţi din oficiu nu este de întrevăzut (*fragmente dintr'un comentariu realizat de şefa biroului din Bucureşti a agenţiei germane D.P.A, Kathrin Lauder*).

NUMĂRUL LICEENILOR BUCUREŞTENI CARE SE DROGHEAZĂ S'A DUBLAT ÎN ULTIMII 5 ANI

Dintre liceenii bucureşteni, circa 11 la sută se drogheză, dublu faţă de acum 5 ani.

MAI MULT DE JUMĂTATE DIN POPULAŢIE AR PLECA DIN ŢARĂ

Conform ultimului sondaj realizat de institutul clujean MetroMedia Transilvania, starea generală a Românilor tinde din ce în ce mai mult spre nemulţumire. Dacă ar putea opta pentru o ţară sau alta, doar 49% dintre subiecţi ar alege România.

UN CONSILIER DELA COTROCENI ACUZAT DE PLAGIAT

Revista *"România Literară"* il acuză de plagiat pe Ioan Scurtu, consilier al Preşedintelui Ion Iliescu. Scurtu este acuzat că ar fi folosit nişte citate din cartea *"Viaţa cotidiană în perioada interbelică"*, apărut la editura RAO.

IN UNIVERSITĂŢILE ROMÂNEŞTI, MAI PUŢINE LOCURI PENTRU BASARABENI

Tinerii din Basarabia vor avea la dispoziţie mai puţine locuri decât până acum în învăţământul superior românesc, potrivit Protocolului de colaborare în învăţământ pentru anul şcolar 2001-2002.

A CRESCUT, DIN NOU, PREŢUL BENZINEI

Preţurile de vânzare cu ridicata şi cu amănuntul ale carburanţilor auto, practicate de sucursalele SNP Petrom, au crescut din 1 August, cu 200 până la 350 lei/litru din cauza recorelării accizei şi taxei pentru fondul special al drumurilor în funcţie de cursul de schimb leu/euro, informează Petrom. Preţul de vânzare va creşte cu 200 lei/lit. a pentru motorină, 300 lei/litru pentru benzinele fără plumb şi cu 350 lei/litru pentru benzinele cu plumb

BNR PREGĂTEŞTE INTRODUCEREA LEULUI TARE

Banca Naţională a României a început pregătirile pentru tăierea câtorva zerouri din coada bancnotelor româneşti, operaţiune numită denominare. Operaţiunea urmează să fie discutată şi aprobată la nivel politic. Este luată în calcul şi varianta unui referendum naţional.

PARTIDUL LUI ILIESCU SE PRETINDE ÎNFIINŢAT ÎN 1893

Deşi s'a *"născut"* de mai puţin de o lună, Partidul Social Democrat (fost PDSR) şi-a găsit originea tocmai în 1893. Conform paginii de internet a partidului, în Martie 1893 a avut loc Congresul de constituire al Partidului Social Democrat al Muncitorilor din România, partid care în 1910 a luat denumirea de Partidul Social Democrat din România (PSDR).

MINISTRUL APĂRĂRII IOAN PAŞCU A ADUS OMAGIU FOŞTILOR SECRETARI CC AL PCR

Generalul de armată Dumitru Cioflină, rectorul Academiei de Inalte Studii Militare (AISM), a declarat că i-a invitat personal,la ceremonia de absolvire a cursurilor de ofiţeri comandanţi, pe generalii Ion Coman şi Ioan Olteanu. Menţionăm că Ion Coman a fost secretar al CC al PCR şi unul dintre principalii inculpaţi în procesul Revoluţiei dela Timişoara, iar Olteanu a fost şi el secretar al CC al PCR, pe probleme de armată. *"I-am invitat pentru activitatea depusă în calitatea de ofi ciali ai MApN la vremea respectivă. Instituţia mili tară îi păstrează oricum în cortegiul de onoare şi nu este prima oară când par ticipă la astfel de activ ităţi"*, a declarat gen. Cioflină. Comandantul AISM intenţiona să-l invite la eveniment şi pe Victor Athanasie Stănculescu, fost ministru al apărării, condamnat la 15 ani de închisoare în Dosarul Revoluţiei dela Timişoara şi acuzat de implicare în *"Afacerea Motorola"*. La ceremonie a fost prezent şi ministrul apărării, Ioan Mircea Paşcu.

ROMÂNII AU CUMPĂRAT VIAGRA DE 3 MILIOANE USD

Românii au cumpărat Viagra în valoare de 3 milioane de dolari. Preţul unei pastile este de 8 dolari, ceea ce înseamnă că au fost cumpărate 400.000 de tablete.

ROMÂN CONDAMNAT ÎN SUA LA 100 DE ANI DE ÎNCHISOARE

John Dumitru, emigrat în SUA în urmă cu 20 de ani, a fost condamnat la 100 de ani de închisoare , fiind acuzat că şi-a ucis în bătaie fiica vitregă şi că a încercat să o asasineze şi pe mama acesteia, relatează *"South Bend Tribune"*.

IMPORTURI MAI MARI DECAT EXPORTURI

România a exportat animale vii şi produse de origine animală în valoare de 38,7 milioane dolari, în primele cinci luni din 2001, şi a importat din aceeaşi categorie în valoare totală de 63,5 milioane dolari.

PREJUDICIU DE 6 MILIOANE DM PRIN IMPORTUL DE CARNE

În luna Iunie, prin zonele defavorizate unde importatorii sunt scutiţi de taxe, agenţii economici au adus în ţară peste patru milioane de kg. carne de pasăre, provocând statului un prejudiciu de aproape 6,3 milioane mărci germane prin neplata taxei vamale.

DATORIA EXTERNĂ

Datoria externă a României a crescut în perioada Ianuarie-Mai 2001 cu 100 milioane dolari, cifrându-se la 10,402 miliarde dolari, informează Banca Naţională a României.

AMBASADA ROMÂNIEI DIN ISRAEL ACUZATĂ DE COMPLICITATE ÎN COMERŢUL CU SCLAVI

Potrivit cotidianului israelian *"Ha'aretz"* muncitorii români din Israel sunt exploataţi la sânge cu complicitatea Ambasadei Române: *"Dacă ambasada română ar vrea, ar putea cere contractorilor să le plătească angajaţilor români un salariu legal. Aceasta se întâmplă din cauză că ambasada lor la Tel Aviv şi autorităţile române au legături atât de bune cu patronii israelieni, în special cu con tractorii"*, se arată în ziarul citat. Ambasada României nu cooperează în lupta împotriva exploatării muncitorilor români.

SPORT

PRIMUL MECI CU HAGI ANTRENOR

Gică Hagi a convocat 13 *"stranieri"* la partida amicală din 15 August, cu Slovenia, pe care *"tricolorii"* o vor disputa la Ljubljana. La debutul său pe banca tehnică a României, în calitate de selecţioner, *"Regele"* a apelat la prietenul şi cumnatul său, Gică Popescu, care va reveni astfel la naţională după 14 luni dela ultimul meci. Jucătorii convocaţi de Hagi sunt Stelea şi Lobonţ - portari; Contra, Gică Popescu, Filipescu şi Chivu - fundaşi; Dorinel Munteanu, Tararache şi Laurenţiu Roşu - mijlocaşi; Adi Ilie, Mutu, Marius Niculae şi Viorel Moldovan - atacanţi. Acestora li se vor adăuga alţi opt fotbalişti din campionatul intern.

Singura noutate propusă de Hagi este Mihai Tararache, ex-dinamovistul care acum joacă pentru echipa elveţiană Grasshoppers Zürich. Deşi la un moment dat nu a exclus posibilitatea de a-l rechema şi pe prietenul său, Dan Petrescu, selecţionerul n'a mai recurs la serviciile acestuia, şi nici la un alt atacant cu probleme, Ionel Ganea. De pe lista lui Hagi mai absentează câteva nume sonore, cum ar fi Costel Gâlcă, Cătălin Munteanu, Ciobotariu şi Alin Stoica.

ROMÂNIA, PRIMA ŢARĂ FRANCOFONĂ LA SPORT

România a obţinut în total 26 de medalii, dintre care 14 de aur, clasându-se pe locul întâi pe naţiuni la Jocurile francofone dela Ottawa.

CINCI SPORTIVI ROMÂNI AU RĂMAS ÎN CANADA

Consultând lista membrilor delegaţiei române care au revenit recent de la Jocurile Francofoniei dela Ottawa am constatat că în afara judokanilor Mihai Stanislav Telechi, Ana Maria Blaga şi Lenuţa Berinde, delegaţia română a sosit în ţară şi fără voleibaliştii Ion Ion şi Adrian Ion, cei doi fraţi care au participat la turneul masculin de volei pe plajă, unde au ocupat în final locul cinci.

ROMÂNIA, 4 MEDALII LA FUKUOKA

România a ocupat locul 13 în clasamentul final pe medalii la Campionatele Mondiale de natăţie dela Fukuoka.

Sportivii români au cucerit patru medalii, dintre care una de aur, una de argint şi două de bronz, obţinând cea mai bună performanţă din istoria participării României la Campionatele Mondiale de natăţie. Medalia de aur a fost câştigată de campioana olimpică Diana Mocanu, în proba de 200 m spate, ea obţinând şi argintul la 100 m spate. Medaliile de bronz au fost cucerite de Beatrice Căslaru, în proba de 400 m mixt, şi de Camelia Potec, în proba de 200 m liber.

CĂTĂLIN MUNTEANU UN AN LA ESPANYOL BARCELONA

Internaţionalul român de 22 de ani, Cătălin Munteanu, a fost împrumutat pentru un an la Espanyol Barcelona de către Atletico Madrid, informează cotidianul spaniol *"Marca"*.

ANDERLECHT CUMPĂRĂ UN JUNIOR STELIST CU 6.000 USD!

Andrei *"Noni"* Grigorescu are, la 15 ani, 1.80 metri şi 70 de kilograme şi este considerat de antrenorul său, Radu Troi, un al doilea Belodedici. Grigorescu, lider şi căpitan al echipei de juniori grupa '86 dela Steaua, cu care a devenit vicecampion al lumii la echipe de club în '99, titular al naţionalei *"tricolore"* şi campion naţional, va pleca peste o lună la Bruxelles, unde va semna un angajament cu echipa de tineret a celor dela Anderlecht. Steaua va încasa în schimbul lui Andrei modica sumă de 6.000 de dolari.

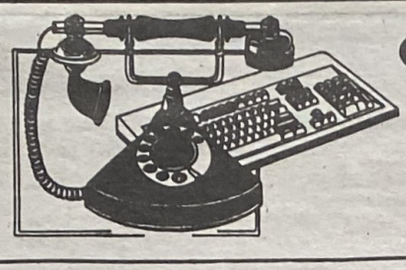

din cele 3 colţuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

PROCESUL LUI MILOŞEVICI

Slobodan Miloşevici a fost arestat pe data de 1 Aprilie şi întemniţat în închisoarea centrală din Belgrad, sub acuzaţia de corupţie. De atunci, puterile vestice au făcut presiuni asupra guvernului iugoslav pentru extrădarea lui, ca să fie judecat la Tribunalul Internaţional dela Haga pentru crime de război, Statele Unite ameninţând să boicoteze conferinţa internaţională de ajutor pentru refacerea economiei prăbuşite a Iugoslaviei.

In mod neaşteptat, el a fost răpit din închisoarea belgrădeană în seara zilei de 28 Iunie şi transportat în mod secret la Haga, unde a ajuns a doua zi. Faptul este dovedit de reacţia Primului ministru al Iugoslaviei Zoran Zizici, care şi-a dat demisia în semn de protest, declarând că extrădarea este *"ilegală"* şi adăugând că *"nici o ţară europeană nu ar fi extrădat pe fostul ei preşedinte printr'o astfel de manieră"*.

Pe data de 13 Iulie, Slobodan Miloşevici a apărut într'o boxă, în spatele unui geam anti-glonţ, flancat de doi guarzi. Cele şapte locuri rezervate pentru avocaţii săi au rămas goale fiindcă Miloşevici a hotărît să apară fără avocat, el însuşi fiind licenţiat în drept. Acuzarea compusă din patru procurori este condusă de Doamna Carla Del Ponte, o avocată elveţiană.

Audierea care a durat numai 12 minute a fost o sfidare a tribunalului, Miloşevici refuzând să răspundă la o serie de întrebări ale judecătorului şef, Englezul Richard May, flancat de colegii săi Jamaicanul Patrik Robinson şi Marocanul Fassi Fihri. *"Eu consider acest tribunal un fals tribunal, nefiind numit de Adunarea Generală a Naţiunilor Unite şi acuzaţiile false şi ilegale, aşa că nu am avut nevoie de un avocat pentru un organ ilegal"*, a spus fostul preşedinte al Iugoslaviei.

La rândul său, Preşedintele Iugoslaviei Vojislav Kostunica a descris extrădarea ca *"ilegală şi neconstituţională"* şi şi-a retras deputaţii (Partidul Democrat al Serbiei) din coaliţia proreformistă, atât din Parlamentul Serbiei cât şi din cel federal, ceea ce a dus la o criză de guvern.

Mii de simpatizanţi ai lui Miloşevici au făcut demonstraţii de protest. De remarcat că, imediat, conferinţa dela Bruxelles a anunţat un ajutor de 1,28 miliarde de dolari pentru Iugoslavia.

Acţiunea de extrădare a lui Miloşevici a fost luată de guvernul Serbiei condus de Primul ministru Zoran Djindjici şi nu de guvernul federal, încât transferul lui Miloşevici dela închisoarea din Belgrad la cea din Scheveningen (suburbie a capitalei Olandei, Haga) a durat numai şase ore, cu: camionetă, elicopter, avion militar britanic şi iar elicopter.

Miloşevici a fost închis la Haga în închisoarea care a fost utilizată de forţele de ocupaţie nazistă, pentru luptătorii de gherilă. El este primul şef de stat care a fost transferat la Haga pentru un proces şi s'a anunţat că va rămâne pentru primele 30 de zile separat de alţi 38 de acuzaţi pentru crime de război din Iugoslavia.

La întrebarea judecătorului dacă vrea să asculte actul de acuzare, el a răspuns: *"aceasta este problema Dumneavoastră"*, declarând apoi că *"acest proces are ca scop să creeze o falsă justificare pentru crimele de război comise de NATO în Iugoslavia"*. Judecătorul May l-a întrerupt de mai multe ori pe Miloşevici care, în loc să răspundă la întrebări, se întorcea cu noi invective asupra NATO. El a considerat că acuzatul pledează *"nevinovat"* şi a anunţat o nouă întrevedere pe data de 27 August.

Actul de acuzare care are 54 de pagini şi pe care Miloşevici nu a vrut să-l asculte, conţine o schimbare remarcabilă faţă de originalul făcut cu doi ani înainte cu relatarea că NATO a început atacurile aeriene la 24 Martie 1999, înainte de apariţia crimelor de care Miloşevici este acuzat. Acum această menţiune apare în penultima pagină denumită o secţie *"adiţională"*.

Miloşevici este învinuit de patru capete de acuzaţie: 1. *Deportare*, o crimă împotriva umanităţii. 2. *Omucidere*, ca o crimă împotriva umanităţii. 3. *Omucidere* ca o crimă împotriva legilor şi convenţiilor în timp de război. 4. *Persecutarea pe bază etnică sau religioasă*, ca o crimă împotriva umanităţii. Este vorba de asasinarea în Kosovo a peste 600 de oameni şi deplasarea a 740.000 de Albanezi în 1999.

Slobodan Miloşevici

Aceste acuzaţii se referă numai la perioada războiului din Kosovo între 24 Martie şi 10 Iunie 1999, cât a durat bombardamentul, dar Doamna Del Ponte a anunţat că intenţionează să introducă acuzaţia de genocid pentru crimele comise de Sârbi în perioada 1991-1995 în războiul împotriva Croaţilor şi Bosniacilor.

Tribunalul dela Haga a fost înfiinţat în 1993 de Consiliul de Securitate al Naţiunilor Unite prin rezoluţia 827 pentru a urmări în justiţie *"persoanele responsabile de violarea legilor internaţionale umanitare comise pe teritoriul fostei Iugoslavii, începând cu 1991"*. Rezoluţia mai instructează pe membrii ONU să *"ia toate măsurile necesare"* pentru a respecta cerinţele tribunalului.

Tribunalul are 14 judecători permanenţi împărţit în trei grupuri de trei pentru cele trei curţi şi cinci membri pentru curtea de apel. Până acum, procurorii au pus sub acuzare peste 100 de persoane.

Extrădarea lui Miloşevici şi începutul procesului său, au fost comentate de diversele medii de informaţie. Astfel, s'a subliniat faptul că pentru ani în şir liderii vestici au negociat cu Miloşevici. S'a reamintit faptul că după semnarea în 1995 a acordului dela Dayton care a pus capătul războiului dintre Sârbi, Croaţi şi Musulmani şi apoi la ceremonia dela Paris, Miloşevici a fost lăudat ca omul care are puterea să restaureze pacea în Balcani.

Guvernele occidentale erau hotărîte să nu-l privească ca un criminal, fapt subliniat de ziarul sloven *Vecer*. Ziarul german *Berliner Zeitung*, la rândul lui, a scris că *"se va vedea repede că procesul împotriva lui Miloşevici va confrunta nu numai pe Sârbi cu trecutul lor recent, dar va arăta că politicienii din Vest vor trebui să facă faţă responsabilităţilor lor... Ei vor trebui să răspundă la multe întrebări"*. La rândul său, *The Times* din Londra a remarcat că cei victorioşi vor determina cadrul procedurilor tribunalului crimelor de război al ONU, aşa cum au făcut aliaţii la Nüremberg după cel de-al Doilea Război Mondial.

China a reacţionat puternic, într'o şedinţă a Biroului Politic al Partidului Comunist, Preşedintele Jiang Zemin şi ceilalţi membri şi-au arătat îngrijorarea că procesul lui Miloşevici va putea fi un precedent ca *"puterile neo-hegemoniste"* (referire de obicei la Statele Unite şi aliaţii ei) să se amestece în afacerile interne ale altor ţări. Li Pen, preşedintele Congresului Poporului, a spus că *"forţele străine ostile"* ar putea să se amestece în afacerile interne ale Chinei sub pretextul *"umanitarismului internaţional"* şi că *"incidentul Miloşevici trebue să ne reamintească că, indiferent ce se va întâmpla, Partidul Comunist Chinez trebue să deţină ferm puterea"*.

Preşedintele Jiang Zemin, care este şi preşedintele Comisiei Militare Centrale, a spus că *"trebue să menţinem lunga tradiţie ca armata să fie sub absoluta conducere şi autoritate a partidului"*.

Majoritatea membrilor au fost de acord cu Li că fostul conducător Deng Xiaoping a luat decizia justă de a zdrobi mişcarea pro-democratică din 1989. Jiang, în discuţii ulterioare, a spus că programul de reforme de politică liberală trebue să înceteze în lumina ultimelor evenimente.

Beijingul a sprijinit constant regimul lui Miloşevici şi crede că acesta ar fi rămas în continuare la putere dacă n'ar fi existat maşinaţiile Statelor Unite în alegerile din toamna trecută. De reamintit că Beijingul, ca şi Kremlinul sunt împotriva creării apărării rachetă-antirachetă şi imediat după succesul unui test american cu acest sistem au încheiat un acord de prietenie semnat la Beijing de Jiang Zemin şi Putin.

Deşi Miloşevici s'a prezentat fără apărător, dintre avocaţii pe care a acceptat să-i consulte fac parte Ramsey Clark, fost Procuror General al Statelor Unite şi avocatul canadian Christopher Black. Clark a făcut campanie împotriva bombardării Iugoslaviei de către NATO şi consideră tribunalul o armă ilegală a puterilor occidentale. De notat că la 24 Martie, la doi ani după declanşarea bombardamentului NATO, s'a format un Comitet Internaţional pentru Apararea lui Slobodan Miloşevici, care vrea să demonstreze că acesta este nevinovat. Acest comitet este susţinut de minorităţile sârbe din SUA, Australia şi Canada.

Acuzarea nu va avea totuşi o sarcină uşoară. Doamna Del Ponte şi colegii ei vor trebui să demonstreze cu documente că Miloşevici a ordonat comiterea de crime şi că avea controlul asupra trupelor paramilitare care au comis atrocităţile. Sunt chiar unele surse care sugerează că Miloşevici ar fi semnat documente, ordonând trupelor militare şi de poliţie să se abţină dela vătămarea persoanelor civile.

În privinţa justiţiei, se poate totuşi vedea că unele mari puteri, nu numai China şi Rusia, dar chiar Statele Unite şi Marea Britanie aplică oarecum selectiv legile internaţionale. Puterile vestice n'au avut nici un interes să pună sub acuzare pe Preşedintele Croaţiei Franjo Tudjman, care era tot atât de condamnat în războiul de dezmembrare al Iugoslaviei, ca şi Miloşevici, în privinţa purificării etnice.

Statele Unite au refuzat să ratifice o înţelegere internaţională de creare a unui tribunal internaţional permanent, temându-se de violarea suveranităţii sale naţionale, dacă unii Americani ar fi fost aduşi în faţa justiţiei, cam ce susţine Miloşevici cu amestecul în treburile interne ale Iugoslaviei.

Se presupune că procesul va începe practic anul viitor şi va dura cel puţin un an. Soţia lui Miloşevici, Mira Markovici este consilierul fostului preşedinte şi un factor important în acţiunile sale. Se consideră că ea a trasat linia lui Miloşevici de a prezenta NATO ca adevăratul criminal în Kosovo. Ea a avut un rol central în angajarea echipelor de avocaţi. Unii specialişti cred că angajarea unor avocaţi de talia lui Johnnie Cochran (care l-a salvat pe O.J. Simpson) ar putea face un spectacol fabulos, expunând pe politicienii apuseni care au negociat cu Miloşevici ani de zile.

DELA REGE LA PRIM-MINISTRU

Simeon II

Fostul rege al Bulgariei *Simeon II* a acceptat să devină prim-ministru al Bulgariei, după ce partidul său *Mişcarea Naţională pentru Simeon II* (NDS) a câştigat alegerile din Iunie, obţinând jumătate din cele 240 de locuri în Parlament.

Acest partid a fost format în Aprilie, când fostul rege a venit din Spania unde locuia în Exil. El nu a candidat pentru un loc în Parlament, dar a făcut propagandă pentru candidaţii partidului său, care au câştigat astfel în faţa Uniunii Forţelor Democratice conduse de fostul Prim-ministru Ivan Kostov, un partid care a rămas la putere dela răsturnarea lui Todor Jivkov în 1989. *"Cu o mare emoţie, dar cu tipicul meu simţ al responsabilităţii şi având în minte încrederea pe care alegătorii mi-au acordat-o la 17 Iunie, accept propunerea"*, a spus fostul rege, după ce partidul său l-a desemnat ca pe viitorul prim-ministru.

Preşedintele Bulgariei *Petar Stoianov* a anunţat că i va da mandatul de a forma un nou guvern, care va trebui să fie votat de parlament pe data de 24 Iulie. Simeon a încercat în zadar să găsească un prim-ministru în rândurile celor care conduceau Bulgaria de mai mulţi ani. *"Nu mi-a mai rămas decât o singură alegere: să accept să devin prim-ministru, ceea ce este un lucru teribil şi coplesitor, dar trebue făcut pentru Bulgaria"*, a declarat el ziarului spaniol *El Mundo*.

Simeon II a fost proclamat rege în 1943, la vârsta de 6 ani, după ce tatăl său Boris III a murit subit, după ce a făcut în August o vizită la Hitler. În 1945 unchiul lui Simeon şi ceilalţi regenţi au fost executaţi de forţele comuniste, după invazia sovietică, astfel că în 1946 micul rege, în vârstă de 9 ani a fost nevoit să fugă cu mama sa Regina Ionna, întâi în Egipt, apoi în Spania, unde a trăit, devenind un consultant în management.

Simeon II la 9 ani

Desigur că Bulgarii, când se referă la viitorul prim-ministru, nu-i spun Domnul de Saxa-Coburg-Gotha, ci simplu Simeon sau Regele. Partidul său a promis să reducă taxele, să facă un buget echilibrat şi zero toleranţă pentru corupţie şi crimă, într'un program de 800 de zile menit să aducă o îmbunătăţire a nivelului de trai al Bulgarilor. O ţintă importantă este obţinerea aderării Bulgariei la Uniunea Europeană şi NATO.

CRONICA IDEILOR

Comunismul, o filozofie a violenţei

—fragmente—

Lucian BOIA

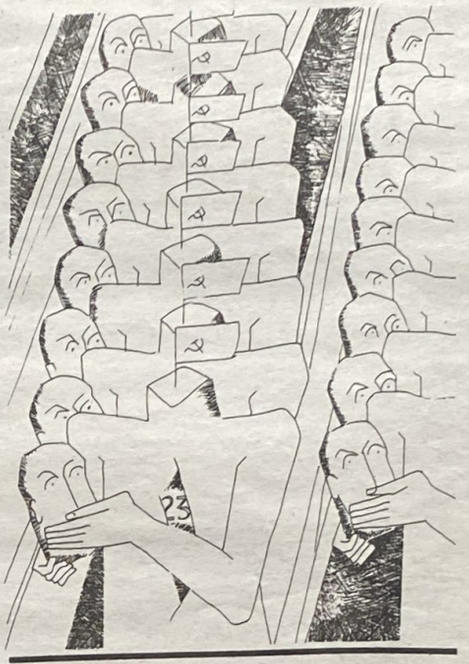

"Teroarea roşie" în România, *"teroarea roşie"* în genere, în toate ţările care au parcurs experimentul comunist, trebue înţeleasă în raport cu esenţa însăşi a unui proiect politic axat pe ideea schimbării din temelii a lumii. Totul în comunism a fost violenţa.

În primul rând, violenţa împotriva istoriei: ceea ce şi-a propus doctrina comunistă echivala cu o *"ieşire din istorie"*, în sensul inventării unei istorii diferite, a unei lumi noi şi a unui om nou. S'a petrecut o mare neînţelegere: drumul imaginat a fost considerat drum autentic şi chiar drum *"obligat"* al evoluţiei umane.

Istoria, condusă de legi stricte - credea Marx - s'ar fi îndreptat inevitabil spre faza comunistă, spre un tip de societate egalitară, cu un înalt potenţial tehnologic, scutită de exploatare şi de nedreptăţi prin faptul dispariţiei proprietăţii private. În ciuda previziunilor marxiste, istoria nu s'a lăsat însă antrenată de bunăvoie pe acest drum. Pentru a se ajunge la ceea ce nu era decât o utopie a fost necesară forţa, *"violenţa revoluţionară"*. Dela determinismul marxist s'a trecut la voluntarismul leninist.

Pretutindeni comuniştii au cucerit puterea prin forţă, nicăieri prin alegeri libere. Şi nu numai că au cucerit-o prin forţă, dar au menţinut-o timp de decenii tot prin forţă, fiindcă altminteri sistemul nici nu putea să funcţioneze. Lăsată în voia ei, societatea ar fi revenit la înclinaţiile ei naturale: proprietate privată, concurenţă economică, diversitate ideologică şi politică.

Un sistem monolit, care nu permite diversitatea şi confruntarea nici în economie, nici în societate, nici în cultură, nici în politică, nu poate fi perpetuat decât printr'un control strict şi o permanentă presiune, iar la nevoie prin reprimarea celor care gândesc sau acţionează altfel. Represiunea a fost în logica sistemului: necesară, mai întâi, pentru a curăţa societatea de *"elementele nesănătoase"* iar apoi, până la sfârşit, pentru a o apăra de contaminare ideologică (din partea Vestului, a ideologiei burgheze); necesară, în fond, pentru a dovedi tuturor că altă cale decât supunerea nu există.

În plus, nu s'au manifestat nici un fel de scrupule de legalitate. Aruncând în aer edificiul burghez şi inventându-şi propria justificare, comunismul nu s'a simţit legat de formulări legale *"perimate"*. A întemniţat oameni fără să-i judece, sau a montat procese cu delicte inventate, în care adesea avocaţii îşi acuzau clienţii pe acelaşi ton cu procurorii...

Nimic nu a fost mai departe de ideea modernă de justiţie decât *"justiţia"* comunistă. A contribuit la aceasta atitudine sfidătoare şi convingerea în perpetuarea sistemului comunist După comunism nu va mai fi nimic, aşa proclama schema marxistă a istoriei. Comuniştii nu vor avea de dat seama nimănui pentru fărădelegile comise. Din păcate, aşa s'a şi întâmplat.

În România, ca şi în celelalte ţări din Europa centrală şi sud-estică, comunismul s'a instaurat în condiţiile înaintării Armatei Roşii spre sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial. Harta lui corespunde cu harta extinderii influenţei sovietice. A fost o instaurare brutală; fără expansiunea sovietică nu ar fi existat nici aceste regimuri comuniste, impuse pur şi simplu de cuceritor.

Chiar şi în acest context, România prezintă un caz curios, paradoxal. Este ţara unde comunismul a avut cea mai slabă tradiţie şi unde, dimpotrivă, el a fost aplicat cu cea mai mare strictеţe! în 1944, când România a intrat în orbita sovietică, partidul comunist nu avea nici o mie de membri. Iar mare parte dintre ei nu erau Români etnici, ci Maghiari, Evrei, Ucraineni etc. (fapt nu lipsit de importanţă într'o ţară a cărei alcătuire se încheiase abia în 1918 - România Mare - şi unde minorităţile, destul de numeroase, nu erau încă pe deplin integrate, unele manifestând tendinţe centrifuge, precum Maghiarii din Transilvania sau Ruşii şi Ucrainenii din Basarabia). Partidul comunist s'a aflat astfel la periferia spectrului politic românesc, fiind perceput ca o forţă antinaţională, în slujba Moscovei

Structura societăţii româneşti şi întreaga tradiţie culturală şi politică mergeau în cu totul altă direcţie. Era o societate predominant rurală, în care imaginea ideală a Românului se confunda cu cea a ţăranului român. Spectrul ideologic înclina mai curând spre dreapta decât spre stânga, şi chiar unele soluţii de stânga se adresau nu proletariatului urban puţin dezvoltat, ci tot ţăranului, urmărind consolidarea micii proprietăţi şi creşterea ponderii straturilor rurale în societate. Pe de altă parte, elita românească avea o netă orientare prooccidentală: Franţa (marea *"soră"* latină din Occident) şi, într'o anumită măsură, Germania, fuseseră principalele modele ale modernizării începând din secolul al XIX-lea. O elită prooccidentală şi o societate alcătuită în principal din mici proprietari agricoli - aşa se prezenta, desigur într'o imagine rezumată şi simplificată, lumea românească.

Nu ţărănimea, ci oraşul, mediul industrial şi muncitoresc, s'au aflat în inima proietului comunist. Şi, iar, nu Occidentul, ci Răsăritul, dominat de Uniunea Sovietică. Societatea românească a fost astfel obligată să îşi schimbe - rapid şi radical - structurile, valorile şi reperele. Aceasta nu se putea face decât prin forţă şi prin violenţă. Modelul a fost, evident, cel sovietic şi aplicat în România cu o remarcabilă fidelitate. Nici o ţară comunistă nu a ajuns să semene atât de bine cu Uniunea Sovietică, precum România. Poate tocmai fiindcă se simţea că aici era mai mult de distrus pentru a se ajunge la comunism, s'a distrus cu mai multă înverşunare. Pe de altă parte, existau şi analogii efective între societăţile română şi rusă, ambele, înainte de comunism, predominant rurale şi cu o practică democratică limitată. În ambele ţări dezmembrarea ţărănimii şi inventarea unei mari industrii au pretins o doză suplimentară de voluntarism şi de violenţă. A lipsit şi frâna pe care o autentică tradiţie democratică ar fi putut să o reprezinte.

Modelul sovietic a fost aplicat aşadar până în cele mai mici detalii. Agricultura a fost *"colectivizată"* (sau *"cooperativizată"*, cum s'a spus mai târziu), desfiinţându-se aproape în întregime proprietatea privată a ţăranilor (spre deosebire de Polonia sau Ungaria, care au renunţat la acest proiect după revoltele din 1956). S'a procedat la o industrializare intensă, mase de oameni fiind deplasate în acest scop din mediul rural în cel urban. Industriile create s'au aliniat modelului industrial, fără să se ţină seama de specificiul românesc, de posibilităţile ţării. A fost o economie *"ideologică"*, cu totul ineficientă şi foarte greu de lichidat acum, după prăbuşirea comunismului. Prioritate au avut giganţii industriali, ca în Uniunea Sovietică. Ca şi acolo, produsul simbolic prin excelenţă a fost oţelul, deşi, spre deosebire de marele său vecin, România dispune de zăcăminte modeste de fier şi de cărbune. Dar nu conta: fierul şi cărbunele se importau, adesea dela distanţe de mii de kilometri, pentru a se fabrica, în imense combinate, milioane şi milioane de tone de oţel de calitate (în cel mai bun caz) mediocră. Românii au imitat până şi mania sovietică a construcţiei de canale.

Canalul Dunăre-Marea Neagră a fost replica românească a faimoaselor canale sovietice, având (la începutul anilor '50), ca şi acestea, pe lângă preconizatul rol economic, şi o funcţie represivă, încă şi mai semnificativă: au fost lagăre ale morţii, la Sovietici ca şi la Români. Pe măsură ce canalele înaintau, piereau adversarii regimului, folosiţi ca forţă de muncă. În domeniul organizării politice, în România, ca şi în Uniunea Sovietică, a funcţionat sistemul strict al partidului unic, în timp ce alte ţări comuniste au permis şi existenţa altor partide, fireşte subordonate partidului comunist şi cu o funcţie mai mult formală (dar încă odată, impresionează servilismul aplicării în România a structurilor sovietice).

Aici apare încă un paradox românesc. După o primă perioadă, de maximă docilitate faţă de Sovietici, Partidul Comunist Român a început să joace cartea independenţei, proclamată prin faimoasa declaraţie din Aprilie 1964. România nu a participat la învazia Cehoslovaciei în 1968. Nicolae Ceauşescu, aflat în fruntea partidului şi a ţării din 1965 până la revoluţia din 1989, a agitat stindardul naţionalismului românesc şi a pretins un rol aparte pentru ţara sa în politica internaţională. Toate acestea erau de natură să-i irite pe Sovietici, care, totuşi,nu au intervenit. Şi nu au intervenit fiindcă, pe de o parte, independenţa era mai curând afirmată decât efectivă, iar pe de altă parte, în ciuda deschiderii politicii sale externe, şi în contradicţie cu aceasta, România a rămas cât se poate de închisă în interior. *"Liberalizarea"* petrecută în anii '60 a fost foarte limitată şi mai strict supravegheată decât în celelalte ţări comuniste din zonă. Partidul şi braţul său înarmat, Securitatea, nu au scăpat nici un moment situaţia de sub control. De altfel, perioada de relativă relaxare a fost scurtă. Din 1971 şi până la prăbuşirea regimului s'a revenit, treptat, la o înăsprire ideologică şi la o supraveghere poliţienească tot mai strictă. *"Copilul teribil"* al Pactului dela Varşovia în afara frontierelor, România a păstrat cu stricteţe în interior ortodoxia comunistă. În anii '80, Românul Ceauşescu rămăsese mult mai aproape de tradiţia stalinistă decât Sovieticul Gorbaciov!

Represiunea comunistă a cunoscut în România două faze distincte care pot fi despărţite prin anul 1964, când s'a petrecut eliberarea deţinuţilor politici (concomitent cu evoluţiile amintite în ideologia naţională şi în politica externă). Prima fază este cea a terorii îndreptate împotriva *"duşmanului de clasă"*. Este faza *"gulagului"* românesc. A fost o represiune de o extremă duritate, menită să zdrobească orice rezistenţă chiar, şi să zdrobească mai ales vechile structuri şi mentalităţi. Cifrele detenţiei diferă considerabil dela o apreciere la alta: circa o sută de mii sau milioane... Exagerare în cazul din urmă, subevaluată în cel dintâi. Cu siguranţă că sute de mii de oameni au cunoscut, într'un fel sau altul, pe termene mai lungi sau mai scurte, detenţia, lagărele de muncă, deportările, anchetele brutale şi înjositoare ale Securităţii.

S'au pronunţat şi condamnări la moarte. Au fost înnăbuşite în sânge revolte ale ţăranilor care protestau împotriva colectivizării.

Cei mai afectaţi de represiune au fost, fireşte, membrii elitei, fiindcă în ei trebuia mai întâi lovit, pentru a se pune capăt tradiţiei politice şi culturale româneşti. Oameni politici, miniştri şi parlamentari, au fost azvârliţi aproape fără excepţie în închisori, îmbrăcaţi în haine vărgate, umiliţi, supuşi la tot felul de privaţiuni, şi foarte mulţi dintre ei au pierit în detenţie. Li s'au înscenat procese şi intelectualilor, posibili lideri de opinie. În genere, o vorbă nesăbuită, o glumă chiar, o lectură interzisă, conduceau direct la închisoare sau la *"canal"*. O situaţie aparte a avut-o clerul greco-catolic, care nu a acceptat revenirea impusă la Biserica Ortodoxă, în 1948; numeroşi preoţi şi toţi episcopii greco-catolici au fost închişi, iar majoritatea episcopilor au murit în închisoare. Dacă unele categorii au dat mai multe victime decât altele, nici una nu a fost în întregime cruţată; în aceeaşi celulă de închisoare se întâlneau miniştri, ţărani, militari, preoţi, studenţi.

Ultimele mari procese politice au avut loc prin anii 1958-1960. După amnistia generală din 1964 s'au înregistrat puţine întemniţări pe motive politice (cu specificarea, totuşi, că unele condamnări, în fond tot cu substrat politic, au fost deghizate sub învinuiri de altă natură). Atenuarea represiunii brutale nu indică însă - aşa cum s'ar părea la o privire superficială - o stare de normalizare. Indică doar faptul că opoziţia faţă de comunism fusese zdrobită şi, cel puţin temporar, comunismul câştigase partida. Oamenii nu mai îndrăzneau să protesteze. Securitatea era stăpână pe situaţie. S'a creat de altfel în România un adevărat mit al Securităţii: convingerea că Securitatea este prezentă peste tot, că nu poţi spune nimic şi nu poţi face nici o mişcare de către poliţia politică să nu afle. S'a trăit într'o stare de teamă şi, dacă nu pentru toată lumea de teamă, în orice caz de suspiciune generalizată. Cel de lângă tine putea să fie un informator al Securităţii. Greu de spus care este partea de adevăr în această imagine a unei Securităţi omniprezente şi omnipotente.

Comunismul erei Ceauşescu nu a fost în esenţa lui mai puţin represiv decât cel al perioadei Gheorghiu-Dej, ci altfel represiv, şi represiv în raport cu o societate amorfă şi timorată care - exceptând câteva cazuri punctuale de disidenţă - avea să se trezească abia în 1989.

Ce altceva decât atitudine represivă - terorizând şi jignind direct sau indirect o bună parte din populaţia ţării - a fost faimosul decret din 1966 de interzicere a întreruperilor de sarcină? Hotărârea intervenea într'un mediu social lipsit de cea mai elementară educaţie în materie şi unde, până atunci timp de aproape două decenii existase o permisivitate deplină a avortului. Se trece cinic dela o extremă la alta. În raport cu ideologia naţionalistă reînviată şi exacerbată de Ceauşescu, ţara trebuia să se populeze şi să se întinerească. Femeile au ajuns să fie tratate ca animalele de reproducere. Nenumărate drame au decurs de aici: dela tensiunile familiale până la decese provocate de operaţii improvizate sau condamnări (ale medicilor şi ale pacientelor) pentru încălcarea legii.

La un moment dat, regimul a început să distrugă masiv ceea ce construiseră generaţii de-a rândul, în ideea de a reclădi totul pe

Continuare în pag. 24

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE/LA VOIX ROUMAINE
pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte

CRONICA VREMII

Reconciliere naţională ?

—Ion BOIERU—

Chestiunea Regelui Mihai a apărut pe neaşteptate în cuprinsul problemelor politice naţionale şi este destul de greu de descifrat semnificaţia ei reală. Asta din două puncte de vedere, al sursei care a inventat-o şi al doilea, momentul istoric în care a apărut în constelaţia românească. Sursa este, după cum se ştie în mod public, Preşedintele Iliescu, iar momentul istoric este destul de încurcat, din cauza preparativelor care se fac pentru integrarea României în Uniunea Europeană, care are o pondere excepţională, pentru viitorul şi stabilaitatea Ţării şi, mai ales, are prioritate imperativă.

În mijlocul frământărilor de tot felul pentru a se face pregătirile necesare intrării în UE, a apărut pe neaşteptate chestiunea Regelui Mihai, care are ramificaţii complexe, ce se pot numai parţial întrevedea, iar partea misterioasă rămâne să fie ghicită, bucăţică cu bucăţică.

Fără să fim circumsuspecţi, în privinţa planurilor reale ale Preşedintelui Iliescu, acceptăm şi explicaţia lui că ar fi vorba de *"reconciliere naţională"*; această lămurire ne pare insuficientă. Dacă ar fi judecat cu o perspectivă de om politic, largă şi cuprinzătoare, o *"reconciliere naţională"* trebuia aşezată pe alte temeiuri, mai solide şi care să se refere la întreaga naţiune, cu care nu s'a făcut încă o *"reconciliere, nici naţională, nici parţială"*. *"Naţiunea română"* în întregimea ei, cu întreaga ei spiritualitate şi bogăţie de valori culturale şi credinţe a fost grav lovită şi avariată de regimul comunist, timp de o jumătate de veac şi continuă să fie şi astăzi lovită şi umilită, căci ţărănimii nu i se restituie pământurile furate de dictatura comunistă şi guvernarea *"nomenclaturiştilor"* îşi arogă dreptul de a dispune de bunurile de veacuri ale acestei ţărănimi. O arogare de drepturi nelegitimă. În nici o ţară din Europa, din Uniunea Europeană, nu se sfidează dreptul de proprietate, aşa cum face actuala guvernare, care exercită o dictatură camuflată, căci nu îndeplineşte regulile democratice de a fi fost aleasă de un procent de peste 50% din voturile exprimate. În orice caz, *"reconcilierea"* cu Regele Mihai, nu are nici o valoare, dacă nu se poate face o reconciliere cu *Neamul Românesc* , ci este cu totul altceva, un mister, nedezlegat azi, sau poate un divertisment care acoperă o mare surpriză de viitor şi, în plus, poate foarte periculoasă.

Nu trăim încă în cuprinsul unei democraţii autentice şi transparente, ca să putem accepta tot ceea ce ne oferă foştii nomenclaturişti din guvernarea de azi. Nu au dat încă dovada că sunt adepţii democraţiei celei adevărate, deci nu ne pot nouă pretinde să le acordăm încredere.

PDSR de astăzi este o dictatură de natură comunistă, ca şi cea din trecut, de până la 1989. Această grupare politică nu este reprezentativă pentru ţară, ci este o continuare a cadrelor vechi ale *"fostului partid comunist"*, cu aceeaşi doctrină şi mentalitate, cu aceleaşi ritualuri şi maniere. Acest lucru se vede clar prin desfăşurarea *"pedeserizării"* peste întreg cuprinsul ţării şi în toate instituţiile naţionale. Ca şi în trecut, tot procesul de guvernare este dictatorial. Dezbaterile parlamentare sunt nesemnificative sau inexistente şi numărul de ordonanţe de urgenţă pare a fi fără limită, tocmai pentru a se evita dezbaterile din cele două *"camere"* ale Parlamentului. Şi, să nu se uite că este, în cea mai autentică formă a sa, un guvern minoritar.

O *"reconciliere naţională"* nu se poate realiza nici cu Regele Mihai, pe calea unei simple corespondenţe, mai ales, că este Regele Mihai, rege al României, nu un simplu cetăţean oarecare, căruia îi restituie proprile sale case, într'o formă oarecum *"clandestină"* şi fără o pregătire prealabilă, adică, fără transparenţă, în faţa naţiunii, în timp ce asupra restului naţiunii strângi şurubul de tot pentru a controla întreaga naţiune, cu tot felul de schimbări de structuri şi de poziţii în cadrul instituţiilor administrative, care sunt ale statului de drept, nu ale partidului, ce se găseşte temporar la guvernământ. Dreptul la accesul funcţiunilor publice nu îl au numai membrii de partid ai PDSR-ului, ci toţi cetăţenii români, dar se fac mereu discriminări, în această privinţă. Nici libertatea de manifestare politică nu este completă, ci îngăduită după legile de partid ale guvernanţilor. La acest capitol vom reveni, mai târziu.

Dacă ne gândim la o *"reconciliere naţională"*, pe lângă rege, mai sunt ţăranii, intelectualii, tineretul, foştii deţinuţi politici etc. O *"reconciliere naţională"* are o mare semnificaţie, în cazul în care poate fi realizată, dar trebue să recunoaştem că este vorba despre un proces extrem de dificil pentru a ajunge la o astfel de reconciliere. Pentru una din părţile implicate se cere un mare *"îndemn"* şi *"o mare disponibilitate sufletească"*, *"o mare dorinţă de puritate"*. Fără aceste elemente de structură spirituală, nu este posibilă o *"reconciliere"* cu o naţiune întreagă, a cărei existenţă a fost pusă în pericol şi care a fost desfigurată, alterată şi însângerată, iar azi desconsiderată, disprețuită şi umilită.

Dacă este vorba de o posibilă reconciliere, ea ar trebui să înceapă cu *"ţărănimea care a fost temeiul biologic, spiritual şi istoric de existenţă al poporului român"*. Ea a fost dezmoştenită fără nici un drept legal, fără nici o logică, iar astăzi cine îşi arogă dreptul de a refuza să i se întoarcă pământurile, pe care le-a moştenit dela strămoşi şi le-a lucrat veacuri întregi pentru bunăstarea tuturor? Ce rost are reconcilierea cu regele, dacă nu se privesc toate lucrurile în rânduiala lor istorică, fără sâcâieli şi fără curajul de a recunoaşte greşelile făcute în trecut. Fără această recunoaştere nu se poate concepe *"o reconciliere"* privind toate categoriile comunităţii istorice şi morale româneşti, privite în întregul lor, adică în îngemănarea lor firească, de neam.

Dacă tot este vorba de o reconciliere, pe pământul ţării, atunci trebue să o privim cu toată seriozitatea, ca pe un *"imperativ moral şi naţional"*, de mare urgenţă şi deci să evităm jocurile de-a politica, lăsând poporul să se zbată în tot felul de greutăţi şi să nu-i mai prelungim neputinţele de a-şi reveni la calea normală a vieţii lui istorice.

În orice caz, se poate spune că restabilirea unor relaţii între Iliescu şi Regele Mihai şi anumite favoruri care i-au fost acordate Regelui Mihai, au dus la o ameliorare simţitoare a imaginii lui Iliescu, care nu-i vor fi în avantajul lui, decât dacă va şti să ducă la bun sfârşit relaţiile pe care le-a stabilit, la ora asta.

Mai rămân să fie descoperite în cursul timpului eventualele dedesubturi ale iniţiativei lui Iliescu de a ajunge la iniţierea acestor relaţii care au venit pe neaşteptate, fără nici o pregătire prealabilă. Şi poate, până la urmă, după efecte reuşite ale relaţiilor cu Casa Regală, din eventualele sale beneficii, Iliescu se va decide să treacă la măsuri mai decisive şi mai rodnice, prin care să ajungă, dacă va fi posibil, la o adevărată *"reconciliere"* cu neamul românesc, în totalitatea lui, cu toţi năpăstuiţii celor aproape cinci decenii de subjugare comunistă. Dar acest lucru nu l-ar putea face, decât dacă ar avea şi asentimentul nomenclaturiştilor, căci altfel ar fi aproape imposibil. Vom trăi şi vom vedea.

O FILOZOFIE A VIOLENŢEI

Urmare din pag. 23

alte baze. Era împlinirea idealului comunist: schimbarea la faţă a ţării. Intenţia de dărâmare a satelor a stârnit un scandal internaţional. Aberaţia era într'adevăr de proporţii: Ceauşescu vroia, nici mai mult nici mai puţin, să demoleze toate satele ţării şi să se construiască, din loc în loc, aşezări de tip semi-urban. Ca şi oraşenii, ţăranii vroiau să se mute la oloc! Din fericire, timpul i-a lipsit: doar câteva sate au trecut prin această *"transfigurare"*.

Dar în cazul oraşelor - care a beneficiat de o mai redusă mediatizare internaţională - proiectul de restructurare a mers mult mai departe. Sunt astăzi localităţi care nu mai păstrează aproape nimic din trecutul lor: peste tot blocuri uniforme. Au dispărut monumente istorice şi chiar zone istorice în întregime. Imensul palat construit de Ceauşescu în inima Bucureştiului ascunde o teribilă dramă: demolarea celei mai vechi părţi a Capitalei, zeci de mii de locuitori evacuaţi, sute de mii de oameni obligaţi să lucreze în condiţii inumane. Câţi vor fi murit acolo? Au pierit nu numai clădirile dar şi dealul pe care se aflau: totul a fost nivelat! Printre victime: mânăstirea Mihai Vodă, dela sfârşitul secolului al XVI-lea, simbol tradiţional al Bucureştiului. Odată ridicat măreţul palat, nu mai era loc pentru două simboluri.

Nu vom pretinde însă că regimul comunist ar fi însemnat numai violenţă, că ar fi fost clădit în întregime împotriva voinţei întregii populaţii a ţării. Nici un regim nu se poate menţine - în orice caz nu atâta vreme cât s'a menţinut regimul comunist - în absenţa unui anumit suport social. Au fost destui Români care au aderat la comunism şi încă şi mai mulţi care s'au acomodat cu el. Motivele nu sunt greu de sesizat. Mai întâi, ideea de egalitate socială pe care a promovat-o comunismul (ceea ce nu înseamnă că a şi practicat-o în egală măsură). Mulţi dintre cei aflaţi mai înainte într'o poziţie socială inferioară au simţit momentul venit pentru a-şi răzbuna frustrările. Au asistat cu satisfacţie la prăbuşirea orgolioasei elite de odinioară. Au înţeles să profite din plin de ceea ce părea a fi o egalitate a şanselor (şi chiar mai mult pentru ei decât o egalitate, toate porţile fiind deschise celor de jos şi închise celor aflaţi cândva sus). S'a alcătuit astfel o nouă elită, şi această elită ştie prea bine că îşi datorează existenţa comunismului. Este în fond elita românească de astăzi, prea puţin afectată de prăbuşirea sistemului comunist, odată ce nu mai există o altă elită care să-i ia locul (adăugându-i-se doar unele elemente supravieţuitoare ale elitei vechi). De remarcat şi faptul că procesul de industrializare şi urbanizare caracteristic comunismului a rupt din mediul rural o categorie importantă de populaţie transferată în mediul citadin. Oamenii aceştia, deveniţi oraşeni, şi schimbând condiţiile foarte modeste ale satului românesc, în condiţiile tot foarte modeste, însă de tip citadin, ale noii lor stări, au sentimentul unei promovări sociale pe care le-ar fi asigurat-o comunismul.

Nici vorbă să idealizăm România interbelică, o societate nu tocmai echitabilă şi doar aproximativ democratică. Dar nici Occidentul interbelic nu este Occidentul de astăzi. / Europa necomunistă a progresat în ultima jumătate de secol mult mai repede şi pe căi mult mai corecte (atât în sens economic cât şi moral) decât Europa comunistă. Scutită de comunism, România ar fi participat la o evoluţie similară. Dacă vrem să comparăm indici, atunci să punem alături România şi Occidentul în preajma celui de-al Doilea Război Mondial, şi din nou România şi Occidentul în momentul dezmembrării comunismului. Şi vom observa cum România, aflată fără îndoială în urma Occidentului înainte de comunism, se află acum, la capătul experimentului comunist, încă şi mai în urmă.

De altfel, ce să mai spunem: există încă în România sute de sate neelectrificate, deşi Lenin aprecia electrificarea drept prima condiţie a comunismului! Nu numai satele, dar şi părţi din oraşe sunt necanalizate. Aceasta la capitolul *"modernităţii"*! România nu arată nici pe departe atât de modern cum pretindeau statisticile comuniste (pe care ar fi de altfel o naivitate să le luăm în serios, fiind la fel de ideologizate ca şi economia ţării). Rămânerile în urmă sunt totuşi mai puţin grave decât prezenţa împovărătoare a atâtor structuri aberante pe care comunismul le-a impus societăţii, şi fără înlăturarea cărora - misiune extrem de dificilă - o dezvoltare normală nu va fi posibilă (dela o întreagă gamă de industrii care nu produc decât pierderi până la mentalităţile refractare democraţiei şi economiei concurenţiale).

Comunismul a fost o fundătură a istoriei şi este greu să treci de pe traseul său, care nu duce nicăieri, pe o cale normală de dezvoltare.

Violenţa comunistă a afectat aşadar nu numai indivizii, ci şi societatea în ansamblul ei. Tentativa neraţională de a forţa cursul istoriei, de a inventa altceva, s'a dovedit - pentru a relua o remarcă celebră - mai mult decât o crimă, a fost o greşeală. Dacă de pe urma represiunii directe a suferit un număr important dar totuşi limitat de oameni, întreaga societate românească are de suferit de pe urma dereglărilor pricinuite de comunism. Şi nu numai cei de astăzi, dar şi cei care încă nu s'au născut. Pentru comunism, vor plăti câteva generaţii de Români.

Lucian Boia

• Din volumul bilingv *Archiva Durerii / Archive of Pain*, editat de Pioner Press, Stockholm, şi Fundaţia Academia Civică, Bucureşti, proiect finanţat de Comisia de stipendii pentru artişti, o organizaţie guvernamentală din Suedia.

V'AŢI PLĂTIT ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC" ?

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-8365
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT

COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR

☐ NOU ☐ REÎNNOIRE

NUMELE DE FAMILIE.....

PRENUMELE.....

STRADA/ Nr. .....

ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....

CODUL POŞTAL.....ŢARA.....

PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:

PESTE $ 60 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$ 50 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$ 40 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)